

TOPONIMIA VĂILOR BISTRA ȘI SEBEȘ. GLOSAR (I)

de

Diana BOC-SÎNMĂRGHIȚAN

Lucrarea de față reprezintă un capitol dintr-o lucrare mai amplă privind *Toponimia văilor Bistra și Sebeș*.

Materialul toponimic a fost cules prin anchete la fața locului, apelându-se în egală măsură și la lucrările de toponimie (dicționare, monografii, articole, studii), la culegeri de documente, la lucrări istorice și memorialistice, ghiduri, planuri etc. Localitățile ale căror nume topice au făcut obiectul nostru de studiu sunt așezate de-a lungul văilor Bistra (localitățile: Băuțar, Bucova, Cireșa, Ciuta, Cornișoru, Glimboca, Iaz, Măgura, Mal, Marga, Măru, Obreja, Ohaba, Oțelu Roșu, Poiana Mărului, Preveciori, Rusca Montană, Ruschița, Valea Bistrei, Vama Marga, Var, Voislova, Zăvoi) și Sebeș (localitățile: Borlova, Caransebeș, Cicleni, Dalci, Turnu Ruieni, Zervești, Zlagna), principali afluenți ai râului Timiș.

A

Afináru Máre (RusM) – pârâu, izvorăște din Vârful Padeș și se varsă în Lozna. – După top. **Afinaru* < s. *afinar* „tufă de afin” (înregistrat de DA pentru Hațeg) (DEX) + determ. adj. *mare* (DTB, I, 3).

Afináru Mic (RusM) – pârâu, izvorăște din Vârful Padeș și se varsă în Lozna. – După top. **Afinaru* (v. *supra*) + determ. adj. *mic*

Aglicea [aglísá] (Mal) – teren în pantă, arabil. – După s. reg. Ban. *aglice* (DA) s. v. *aglică* „plantă erbacee din familia Rosaceelor” (DTB, I, 4).

Albina (Bor) – pădure de foioase pe valea râului Slătinoara. – După antrop. *Albina* (DOR, 180, cf. și Densusianu, T.H., 83 care înregistrează numele de capră *Albina*) sau s. *albină* (DTB, I, 7).

Aléea Alunișului (Car) – stradă. – După s. *alee* „drum într-un parc, într-o grădină etc. așternut cu nisip sau cu prundiș și mărginit de arbori sau de flori. Stradă plantată cu arbori; stradă îngustă și scurtă; stradelă, intrare. Spațiu de circulație, mărginit pe ambele părți de elemente arhitecturale” (< fr. *allée*) (DEX) + determ. subst. *aluniș* „pădurice, desiș de aluni” (DEX) (gen.).

Aléea Bujórulei (Car) – stradă. – După s. *alee* + determ. subst. *bujor* (gen.).

Aléea Grădiniței (Car) – stradă. – După s. *alee* + determ. subst. *grădiniță* (gen.).

Aléea Independenței (Car) – stradă. – După s. *alee* + determ. subst. *independență*, cu referire la Ziua Independenței (gen.).

Aléea Liliacului (Car) – stradă. – După s. *alee* + determ. subst. *liliac* „arbust înalt cu frunze ovale, cu flori plăcut mirositoare, albe sau colorate în diferite nuanțe de violet sau albastru-violet, crescute în formă de buchete, cultivat ca plantă ornamentală; iorgovan, mălin (*Syringa vulgaris*). Floarea acestui arbust” (< tc. *leylâk*. Cf. bg. *liuleak*) (DEX) (gen.).

Aléea Mărășești (Car) – stradă. – După s. *alee* + determ. topon. *Mărășești* (top. istoric).

Aléea Narciselor (Car) – stradă. – După s. *alee* + determ. subst. *narcisă* (gen. pl.).

Aléea Oitúz (Car) – stradă. – După s. *alee* + determ. top. *Oituz* (cu rezonanță istorică) (< tc. *otuz*, *oltuz* „trezeci”) (cf. Iordan, *Top. rom.*, 280).

Aléea Sportivilor (Car) – stradă. – După s. *alee* + determ. subst. *sportiv* (gen. pl.).

Aléea Trandafirilor (Car) – stradă. – După s. *alee* + determ. subst. *trandafir* (gen. pl.).

Alúnu (RusM) – pârâu, izvorăște din Scărișoara. – După s. *alun* „arbust cu frunze rotunde, păroase pe dos, cu flori monoice, cele masculine sub formă de amenți, și cu fructe comestibile (*Corylus avellana*)” (DTB, I, 14).

Andriléști (Zer) – terenuri agricole. – După n. grup *andrileşti* < antrop. *Andrilă* (DTB, I, 16).

Ánini (Mal) – teren arabil. – După s. *anin* (pl.) „nume dat mai multor specii de arbori cu frunze ovale, dințate, și cu flori verzui-roșiatice, grupate în amenți (*Alnus*) (DEX) (< lat. **alpinus*, de la *alnus* (Hasdeu 1205; Densusianu, *Hlr.* 119; Candrea, *Conv. lit.*, XXXIX, 1120; Pușcariu 90; REW 375a; DAR; Rosetti, *Rhotacisme*, 20). Pentru cuvântul lat., cf. Meillet s. v. *alnus*. Alternanța *arin* – *anin* pare să arate că trebuie plecat de la o formă disimilată **alpinus* > *arin*, care ulterior s-ar fi asimilat: *arin* > *anin*. Ambele forme românești se bucură de mare circulație, *anin* mai ales în Muntenia și Banat. Schimbarea de accent trebuie să fie proprie lat. Meyer-Lübke, *ZRPh.*, VIII, 147, Hasdeu și Densusianu consideră forma *anin* anterioară lui *arin* (DER).

Ánini (OR) – șes arabil. – După s. *ánin*, (pl.) var. bănățeană, cu accentul pe prima silabă, a lui *anin* (DTB, I, 17).

Ánini (Var) – deal cu pădure. – După s. *anin* (pl.).

Ánini Strúgului (Var) – deal cu pădure. – După top. *Anini* + determ. topon. **Strugu* (< s. *strug* „unealtă de tâmplărie folosită la cojirea (și cioplirea) unui lemn (rotund); cuțitoaie” (DEX) (gen.).

Apa Bucovei [~búcovi] (Băi) – pârâu. – După s. *apă* „pârâu” + determ. topon. *Bucova* (gen.) < adj. *bukovŭ* „de fag” prin substantivizare; v. și top. scr. *Bukova Glava*, *Bukovo*, RCM. V. și Iordan, *Top. rom.*, 66-67, Petrovici, SDT, 290, DTB, I, 137.

Apa de la Dealu Negru [~di la đálu négru] (M) – pârau, izvorăște de la La Șor și se varsă în Prodana. – După s. *apă* + determ. topon. *Dealu Negru* precedat de prep. comp. *de la*.

Ápa Prislópului (M) – pârau. – După s. *apă* + determ. topon. *Prislop* < s. *prislop* „loc adâncit în formă de șa sau de curmătură care separă două culmi de munte sau de deal; trecătoare îngustă între munți, situată la înălțime și având formă de șa” (DLR), „trecătoare în formă de șa, curmătură” (cf. Petrovici, SDT, 225-236, v. și TTRT (Sălaj), 265).

Ápa Sárbului (TRu) – pârau, izvorăște din Dealu Turnului și se varsă în Slatina. – După s. *apă* + determ. antrop., n. fam. *Sárbu* (DNFR, 417) (gen.).

Aria [árija] (Zăv) – culme de deal cu fânețe și teren arabil. – După s. *arie* „loc special amenajat unde se adună și se treieră cerealele” (DEX). V. și DTB, I, 23.

Ária Máre (Vos) – șes cu pășune. – După top. **Arie* + determ. adj. *mare*.

Ária Mică (Vos) – șes cu pășune. – După top. **Arie* + determ. adj. *mică*.

Árie (Măg) – teren arabil. – După s. *arie*.

Arșiță [arșiță] (Bcv) – deal cu fânețe „o față cam ră”. – După s. *arșiță* „parte a muntelui către soare” (DA), „coastă pietroasă, neroditoare a unui deal” (CADE). V. și Iordan, *Top. rom.*, 108, DTB, I, 26, Frățilă, STD, 52 < lat. pop. **arsicia*, forma feminină a adj. **arsicius*, -a, -um „care arde” (DA).

Ascuțita [ascuțita] (Glb) – pădure de foioase și conifere. – După adj. *ascuțit*, prin substantivizare (v. DTB, I, 28, Iordan, *Top. rom.* 109).

Ascuțita Máre [ascuțita~] (Ciut) – deal cu pădure. – După top. **Ascuțita* + determ. adj. *mare*.

Ascuțita Máre (Glb) – deal. – După top. *Ascuțita* + determ. adj. *mare*.

Ascuțita Máre (Obr) – deal împădurit. – După top. *Ascuțita* + determ. adj. *mare*.

Ascuțita Máre (OR) – deal cu pădure. – După top. *Ascuțita* + determ. adj. *mare*.

Ascuțita Mare (RusM) – deal cu pădure. – După top. *Ascuțita* + determ. adj. *mare*.

Ascuțita Mică (Glb) – deal. – După top. *Ascuțita* + determ. adj. *mic*.

Ascuțita Mică (Obr) – deal împădurit. – După top. *Ascuțita* + determ. adj. *mic*.

Ascuțita Mică (OR) – deal cu pădure. – După top. *Ascuțita* + determ. adj. *mic*.

Ascuțita Mică (RusM) – deal cu pădure. – După top. *Ascuțita* + determ. adj. *mic*.

Ascuțita Porcului [ascuțita pórcului] (RusM) – parte de deal. – După top. *Ascuțita* + determ. subst. *porc* (gen.).

Ascuțita Scărișorii [ascuțita scărișóri] (RusM) – parte de deal. – După top. *Ascuțita* + determ. topon. *Scărișoara* (gen.).

B

Babini [bábini] (M) – culme, deal cu fânețe „loc de finaț întră Stîrna și Mărgăneasca”. – După n. grup. *babini* (< antrop. *Babin* (DNFR, I, 116), cf. și

Babîn (DOR, 185) s. v. *Baba* (DNFR, 42)), cf. și scr. *babin*, adj. pos. „al babei, al lui baba”, *bàbina* (*dușica*), *bábina* (*žila*), numele unei flori (VUK *apud* DTB, I, 31).

Babini (Vos) – teren în pantă cu fânețe și pomi fructiferi. V. *supra*.

Báca (Var) – poiană „târsată” cu izlaz. – După antrop. *Baca* (DOR, 185) s. v. *Bac* (DNFR, 42, DFNFR, I, 118, v. și DTB, I, 31).

Báca Máre (Obr) – deal în Masivul Țarcu. – După top. *Baca* + determ. adj. *mare*.

Báca Mică (Obr) – deal în Masivul Țarcu. – După top. *Baca* + determ. adj. *mică*.

Báia (Glb) – deal cu fânețe și pădure. – După s. *baie* „mină” < magh. *bánya* (DTB, I, 34), „loc cu izvoare tămăduitoare, loc de scaldă” (DA). Cf. și antrop. *Baia* (DFNFR, I, 126).

Baia (Glb) – pârâu, izvorăște din pădurea Baia. V. *supra*.

Baia (Obr) – deal cu fânețe și pădure. V. *supra*.

Baia (OR) – pârâu, izvorăște din pădurea Baia și trece prin hotarul orașului Oțelu Roșu. V. *supra*.

Baia de Piatră (Bcv) – carieră de marmură. – După s. *baie* „mină” + determ. subst. *piatră* cu prep. *de*.

Baia de Piatră (RusM) – parte de sat. V. *supra*.

Baicu [báicu] (TRu) – munte. – După antrop. *Baicu* (Pașca, ȚO, 167-168, DOR, 187, Pătruț, OR, 17, 19, 20 *apud* DTB, I, 34, DNFR, I, 127).

Baieru [bájeru] (Bor) – izvor. – După antrop. *Baieru* (DNFR, 44) sau scr. *Bàir*, *bajer*, „deal, colină” (SKOK, I, 93 s.v. *bair*), cf. și scr. *bàjer* și hidronimul *Bajer* (SKOK, I, 94 *apud* DTB, I, 34).

Baieru (Bor) – pădure de foioase. V. *supra*.

Bálca (Bor) – pădure de foioase și rășinoase pe valea pârâului Balca. – După antrop. *Balca* (DOR, 188, Pătruț, OR, 85, DTB, I, 35, DFNFR, I, 134).

Bálota (Cir) – teren arabil. – După antrop. *Balotă* (Pătruț, OR, 13, DNFR, 43, DTB, I, 37) < hipoc. *Balu* (< *Balomir*) + suf. *-otă*).

Balota (Măg) – șes cu teren arabil, pădure și pârâu, izvorăște din Muntele Mic, trece prin pădure și se varsă în Bistra. V. *supra*.

Balota (Măr) – drum forestier, șes cu teren arabil și pădure. V. *supra*.

Balota (PoiMr) – drum forestier și pârâu, se varsă în Bistra. V. *supra*.

Balota (Zăv) – șes cu teren arabil și pădure. V. *supra*.

Balotîța (Măr) – drum forestier. – După top. *Balota* + suf. dim. *-ița*.

Balotîța (PoiMr) – pârâu, izvorăște din Muntele Mic și se varsă în Bistra. – După top. *Balota* + suf. dim. *-iță*.

Bálta Cireșului [~șiréșului] (Cir) – apă. – După s. *baltă* + determ. topon. (Pârâu) *Cireșului* (gen.).

Balta de la Valea Crucii [~di la válja crúsi] (Mal) – pârâu. – După s. *baltă* + determ. topon. *Valea Crucii* precedat de prep. comp. *de la*.

Balta Neagră (OR) – pârâu. – După s. *baltă* + determ. adj. *neagră*.

Balta Neagră (Zăv) – pârâu. V. *supra*.

Bálta Pietroańii (Măg) – pârâu, izvorăște din Socet și se varsă în Bistra. – După s. *baltă* + determ. subst. augum. *pietroańe* (= pietroaie) „piatră mare” (gen.).

Balta Pietroása (VB) – pârâu. – După s. *baltă* + determ. adj. *pietroasă*.

Balta Prėjbii (Vos) – apă. – După s. *baltă* + determ. topon. *Prejba* (gen.).

Balta Rámńii (Glb) – pârâu. – După s. *baltă* + determ. topon. *Ramna* (gen.).

Balta Slatinei [~slăćini] (Vos) – pârâu, izvorăște din Măgura Mărgănească și se varsă în Bistra. – După s. *baltă* + determ. topon. *Slatina* (gen.).

Balta Slatinei (Glb) – pârâu, izvorăște de sub Muntele Mic și se varsă în Bistra. V. *supra*.

Balta Sărátă (Car) – șes arabil, actualmente cartier al orașului. Denumirea este foarte veche, fiind amintită deja în anul 1561. (Gidiu, Bălan, *Monografia Caransebeșului*, p. 262, v. și DTB, I, 39). Aici s-au descoperit materiale arheologice aparținând neoliticului (cultura Vinča), eneoliticului (cultura Tiszapolgár, cultura vaselor cu toate pastilate), epocii bronzului (grupul cultural Balta Sărátă), perioadei daco-romane și Evului Mediu timpuriu. Săpăturile sistematice au dus la descoperirea a două niveluri de locuire neolitice, dar și complexe răzlețe eneolitice și din celelalte epoci enumerate. (cf. Luca, *Descoperiri*, 57). – După s. *baltă* + determ. adj. *sărátă*.

Balta Slătínica [~slăćínica] (Zăv) – teren arabil. – După s. *baltă* + determ. topon. *Slătínica*.

Balta Strámբii (Mal) – pârâu, izvorăște din pădurea Strámbara Mare și se varsă în Bistra. – După s. *baltă* + determ. topon. *Strámbara* (gen.).

Balta Vădánii (Cir) – apă. – După s. *baltă* + determ. topon., cf. Pârâu *Vădánii*.

Baltele [bálćile] (Măr) – fânețe, „fostă vatră a satului”. – După s. *baltă* (pl.).

Baráju (Măr) – centrală electrică unde se adună apa. – După s. *baraj* „obstacol construit de-a curmezișul unei ape pentru a-i opri complet curgerea, în scopul ridicării nivelului în amonte, stăvilar, răgaz” (DA).

Baráju Bistra (PoiMr) – baraj la Poiana Mărului. – După s. *baraj* + determ. topon. *Bistra*.

Baráci [baráš] (Dlc) – deal. – După s. *baracă* (pl.) sau *barăćă* „baltă, loc mlăștinos” (DTB, I, 42), cf. alb. *b(ě)rrak(ě)*, înrudit cu rom. *bară*, scr. *bara*, bg. *bara* „idem”; cf. și *bărăćă* = *bărăćie* „un loc apătos, în care te cufunzi când intri și care nu are o întindere mare”, atestat de DA pentru sud-estul Transilvaniei.

Băćeni [băśéń] (VB) – teren arabil. – După n. grup. *băćeni* (< antrop. *Baca*, *Băca*, *Baciu*) (DTB, I, 47).

Bălána (M) – loc parcelat extravilan, „îi aprăape de pădúrje íńtră părău Șípót și Hođínsór” și pârâu, afluent al Șipotului cu doi afluenți: *Bălána Mare* și *Bălána Mică*. – După antrop. *Bălána* (DTB, I, 49; DFNFR, I, 177).

Bălána Máre (M) – pârâu. – După top. *Bălána* + determ. adj. *mare*.

Bălána Mică (M) – pârâu, se varsă în Bălána Mare. – După top. *Bălána* + determ. adj. *mică*.

Bălanu (Bor) – fânețe și pădure de foioase și conifere. – După antrop. *Bălanu* (DTB, I, 49; DFNFR, I, 177).

Băltăteaua cea Mijlocană [băltățăua a mijlocáne] (Var) – izlaz „curge apă la toate băltățelele când plouă”. – După top. *Băltățea(ua)* + determ. adj. *mijlocan* „de mijloc”.

Băltăteaua cu Hocna [băltățăua cu hócna] (Var) – izlaz. – După s. *băltățeauă* „baltă mică”, neînregistrat de dicționare, un derivat diminutival dublu de la *baltă* + suf. *-uță* > *băltuță* + suf. *-ea(uă)* > *băltuțeauă* și, prin asimilarea lui *u* neaccentuat la *ă*, *băltățeauă* + determ. subst. *hocnă* „ocnă”, „mină” cu apariția neetimologică a lui *h* (v. Frățilă, *Top. băn.* 31-32, *apud* DTB, I, 51, cf. și Frățilă, *Lexic. și top.* 125-125).

Băltăteaua Mare [băltățăua máre] (Var) – deal cu izlaz. – După top. *Băltățea(uă)* + determ. adj. *mare*.

Băltățelele [băltățălile] (Glb) – deal cu pășune. – După s. *băltățea* (pl. art.).

Băltățelele (Var) – deal cu pășune. V. *supra*.

Bălușa (Glb) – pârâu, izvorăște de la Culmea Joianului și se varsă în Valea Satului. – După antrop. *Bălușa* (DNFR, 55) sau antrop. *Băluș* (Idem, *ibidem*, v. DOR, 188 s. v. *Bal*) + suf. top. *-a* (DTB, I, 52), cf. și DFNFR, I, 184.

Băni [băń] (M) – grădini la marginea comunei „pă vremea năastă acolo ȳeráu grópl̩ cu apă șĳ muičerilĳe lăsaŭ acolo cĳnĳepa dŭăŭă săptămĳn la moiĳ, dup-ăĳa o spălăŭ, o uscăŭ, o mĳelițăŭ sĳ o torșĳŭ”. – După s. *bańe* „baie”, pl. *băń*.

Bănicitura [băńișĳtura] (Glb) – teren arabil. – După suf. *-(it)ură* pare un derivat românesc, tema rămâne însă obscură (DTB, I, 54).

Bărcu (Bor) – pășune. – După s. *bărc*, variantă a lui *berc* „dumbravă, pădurice” (< magh. *berek*) (DEX), (despre animale) „cu coada scurtă sau scurtată; fără coadă” (DEX). În localitate este cunoscut cu primul sens.

Bărlóva (M) – pârâu. – După antrop. *Bărla*, *Bărlĳe(a)* (DFNFR, I, 192) (v. și Petrovici, SDT, 33, DOR, 204 s. v. *bărlă*) + suf. *-ova* (DTB, I, 36).

Bărnĳa [bărnĳa] (Măr) – pârâu, vine din satul Măgura și se varsă în Bistra. – După top. sl. *Brenica* (< **brŭn* „noroi, lut, argilă” + suf. *-ica*, specific hidronimelor, cf. la noi *Ialomĳța*, *Dămbovița*, v. Frățilă, *Top. băn.*, cf. și top. scr. *Brenica* (SKOK, I, 214 s. v. *brna*, Duridanov, *Vardar*, DTB, I, 56).

Bărnĳa (PoiMr) – fânețe. V. *supra*.

Băruțu (Băț) – teren în pantă și pârâu. – După antrop. *Băruț*, *Băruțu* (DFNFR, I, 193), cf. și *Baruțiu* (DNFR, 49), cf. și *bară* „mlaștină”, dim. **băruță*, cu schimbare de gen. (v. Densusianu, Ț. H., 62; Ioniță, *Nume*, 30, nota 1; DTB, I, 57).

Băruțu (Glb) – teren în pantă cu fânețe și pomi. V. *supra*.

Băruțu (OR) – deal cu fânețe. V. *supra*.

Bătrănu (Măr) – deal. – După antrop. *Bătrănu* (DFNFR, I, 195, v. și DTB, I, 58).

Băuțarul [boțăriŭ] (Băț) – fânețe. – După s. *băuțar*, col. (< *băuță* „pietrică, piatră de cuarț” (DA) s. v. *beuță*, cf. și Ioniță, *Glosar*, nota 11, DTB, I, 58).

Bâia [bîja] (Măr) – pădure. – După antrop. *Bâia* (cf. *bâie* „albă” (despre oi și despre lâna lor) (DNFR, 65; DFNFR, I, 246; DTB, I, 87).

Bârconi [bîrcuón] (Băt) – parte de sat. – După n. grup. *bârconi* (< antrop. *Bârcu*, *Bârca*) (DTB, I, 88; DFNFR, 249).

Bârlovîța (M) – pârau. – După top. *Bârlova* + suf. dim. *-ița*.

Bârnărád (Bor) – fânețe. – După antrop. *Bârmar* < *bârmar* „locuitor al satului Bârna”, este posibil să fi existat în românește un apelativ **bârmar* „(loc) argilos, (loc) lutos, noroios” (v. sl. *brûna* „idem”) (v. DTB, I, 89) sau mai degrabă o „adaptare” a numelui *Bernard*.

Bârsâconi [bîrsicón] (Glb) – șes cu fânețe. – După n. grup. *bârsâconi* < *Bârsâc* (cf. *Bârzâc*, DOR, 204, DTB, I, 90).

Bârsânu (Var) – șes arabil. – După antrop. *Bârsan(u)* (v. DOR, 204) s. v. *Bârsu* (DNFR, 205; DTB, I, 90; DFNFR, I, 259).

Bérca (Zg) – terenuri arabile. – După s. reg. *berc* „pădure mică de tufăriș” (v. DTB, I, 73) „tufiș, pădure deasă” < magh. *berek* (CADE). Cuvântul este cunoscut pe mici arii în Banatul de est (este rar folosit în zona munților Cernei, unde este concurat de *tufiș*, cf. și ALR, II, h. 585, pct. 2) și frecvent mai spre nord (la Glimboca, v. ALR) și în zona Făgetului. Costin, *Graiul bănățean*, II, 42 îl înregistrează și cu forma feminină *bercă* „câmp lângă sat”. De asemenea, se folosește sporadic în Gorj, doar în satele de sub munte, cu populație ungurenească sau care au menținut o permanentă legătură cu locuitorii de peste Carpați (alături stau și variantele *bărc* și *bârc*, toate pătrunzând și în toponimie: *Bercu Greasova*, c. Runcu, după *bărc*, c. Baia de Fier, *Bârca*, c. Scoarța). Apelativul *bărc* caracterizează Moldova și Transilvania, unde are sensul de „tufă de răchită”, cf. Copilu, *Turda*, 130). „Loc de obicei acoperit cu tufăriș des, așezat între brațele unui râu”, cf. MARCU, DEDA, 158), „pădurice” (Desnusiănu, Ț.H., 309), „spini crescuți laolaltă” (în Birchiș, cf. Costin, *Graiul bănățean*, II, 42), precum și o parte din Crișana (Bihor, cf. Oros, *Bistra*) + suf. top. *-a*.

Bérca (OR) – teren arabil în pantă. V. *supra*.

Bérca (Var) – pădure. V. *supra*.

Bersâmán (Măr) – pârau, izvorăște din Muntele Mic și se varsă în Bistra. – După antrop. *Bersăman*, v. *infra Bersămani*.

Bersămań (VB) – teren accidentat spre Poiana Mărului. – După n. grup *bersămani* < antrop. *Bersăman* (DTB, I, 76).

Biburi [bîburi] (Băt) – coastă cu fânețe. – După n. grup *biburi* (< antrop. *Bibu*, cf. bg. *Bibo*) (DNFR, 63), prin analogie cu pl. *dealuri*, *vârfuri*.

Bisericuța (Car) – ruinele unei mici capele. – După s. dim. *bisericuță*.

Bístra (Băt) – râu, izvorăște la est de satul Poiana Mărului, având o lungime de 60/919 km², merge spre nord, apoi se varsă spre vest; trece prin satul Bucova, Băuțar, la nord de satul Marga prin satul Voislova, Valea Bistrei, Zăvoi, Cireșa, Oțelu-Roșu, Glimboca, Obreja, Ciuta și se varsă în râul Timiș la est de satul Ciuta. Afluenți pe stânga: Valea Lupului (la sud-est de Bucova, Marga), Nermeș (sat Băuțar), Bistra Mărului (sat Cireșa), pe dreapta Rusca (sat Voislova), Glimboca (sat Glimboca), Vârciorova (sat Obreja). – După top. sl. *Bystra* < *bystrú* „repede” și „limpede”.

Bístra (M) – râu. V. *supra*.

Bistra Mărului (Măg) – râu, izvorăște din Șaua Iepii și se varsă în Bistra Mare, având o lungime de 35 km/293 km². – După top. *Bistra* + determ. topon. *Măru* (gen.).

Bistra Montână (Vos) – râu, izvorăște din Munții Poiana Ruscă și se varsă în Bistra. – După top. *Bistra* + determ. adj. *montană*.

Blidaru [blidărju] (Var) – coastă de deal cu pădure. – După antrop. *Blidaru* < s. *blidar* „cel ce face blide” (DTB, I 94). După Ioniță, *Nume*, 192, cele mai multe toponime *Blidaru* se află pe locuri pe care au fost descoperite mari aglomerări de cioburi de ceramică, fiind mărturii ale unor vechi așezări omenești.

Blóju (Măr) – munte cu pășune și pădure. – După antrop. *Bloj(u)* (DFNFR, I, 263-264) < s., adj. băn. *bloj* „om prost, murdar” (DTB, I, 94); „1. persoană mascată în diverse scopuri; 2. sperietoare, momâie de alungat păsările” (DSB, IV, 36-37), cf. și Densusianu, Ț.H., 83 care înregistrează numele de țap *Bložu*. Cf. și *bloj* „numele unei practici în legătură cu agricultura, ceea ce în alte părți sunt paparudele” (I. Conea, *Clopotiva*, I, București, 1940, p. 57-58).

Blóju (PoiMr) – gol alpin. V. *supra*.

Boance [buănsê] (PoiMr) – fânețe. – După s. *boancă* (pl.) „copac gros și găunos înăuntru, buturugă” (DA) (v. DTB, I, 95).

Boance (Măr) – fânețe. V. *supra*.

Boboráta Mare (PoiMr) – pădure. – După top. **Boborata* + determ. adj. *mare*.

Bóbu (Var) – teren arabil. – După antrop. *Bobu* (DFNFR, I, 271; DOR, 205 s. v. *Bob*; DNFR, 67, care înregistrează și top. *Bobul*) (v. și DTB, I, 97).

Bócșă (VB) – izlaz comunal, loc unde se fac cărbuni din lemn. – După s. *bocșă* „locul unde se ard lemnele pentru a le preface în cărbuni” (CADE) (v. și DTB, I, 98) < ung. *bogsa* (Densusianu, Ț. H., 60).

Bogáta (M) – fânețe în apropiere de Bălana. – După antrop. *Bogatu* (< top. *Bogata* din jud. Mureș) + suf. topon. *-a*.

Bogdănu (Bcv) – pârau. – După antrop. *Bogdan* (DOR, 24, DNFR, 69).

Bogdănu (Glb) – deal. V. *supra*.

Bonțica [bonțica] (Var) – pășune. – După antrop. *Bonțica* (< *Boanță* + suf. *-ica*) (v. DTB, I, 110).

Borcioanea [borșoăna] (M) – izlaz comunal împădurit, cu ridicături și coborâșuri, înconjurat de râurile Mărguța și Măciște, „loc vălurit unde pasc vacile și caii”. – După antrop. *Borcea* + suf. fem. *-oăne*.

Bórd (Bor) – pădure de foioase și conifere. – După s. *bord* „stâncă” (v. și Loșonți, *Toponime*, 32; DTB, I, 112; DTRO, I, 354; Frățilă, STD, 55).

Bórdu (Bcv) – pârau. – După s. reg. *bord* „1. (Trans.) Piatră, pietricică. – 2. (Trans.) Bulgăre de pământ uscat. Origine necunoscută. Ar putea fi o formație spontană, pornind de la *botf*. După Diculescu, *Elementele*, 490, provine din lat. **bōlīdum* < βωλωδης „plin de cocloașe”; această opinie a fost adoptată de Giuglea, DR, III, 594, care face din *bord* baza lui *bordei*. – Der. *bordan*, s.m. (stâncă); *bordos*, adj. (puternic, viteaz) (DER).

Bordu (Bor) – pârau, se varsă în Borlova Mare. V. *supra*.

Bordu (M) – pârau. V. *supra*.

Bordu (RusM) – pârau. V. *supra*.

Borlóva (M) – vale cu păduri de brad între Dealu Negru și Muchia Fântânelor. – După top. slav *Borlova*, derivat cu sufixul *-ova* din tema *Borl-*, cf. și antrop. *Borla* sau *Borlea* (Pătruț, OR, 97, v. și Petrovici, SDT, 221; DTB, I, 113).

Borlóva (M) – pârâu, afluent al Nermeșului. Afluenți: Borlova Mare și Borlova Mică. V. *supra*.

Borlóva Máre (Bor) – pârâu, izvorăște din Muntele Mic și se varsă în Sebeș. – După top. *Borlova* + determ. adj. *mare*.

Borlova Mare (M) – pârâu, afluent al Nermeșului. – După top. *Borlova* + determ. adj. *mare*.

Borlova Mică (M) – pârâu, afluent al Nermeșului. – După top. *Borlova* + determ. adj. *mică*.

Borlovîța (Bor) – pârâu, izvorăște de la Pietrele Albe și se varsă în Borlova Mare. – După hidron. *Borlova* + suf. *-ița*.

Borlovîța (M) – pârâu, afluent al Nermeșului. – După hidron. *Borlova* + suf. *-iță*.

Borúga (Vos) – pârâu. – După s. reg. *borugă* „apă mică, curgătoare care seacă vara” (*NALR-Banat. Date*, 48; DTB, I, 114).

Botu Drăcsinului [drăcsínului] (OR) – deal cu goruni. – După s. *bot* (fig) „partea anterioară și ascuțită a unui deal, capăt, vârful” (DEX) + determ. topon. *Drăcsânu* (gen.), v. *infra Drăcsânu*.

Botu lu Bôșcai (Bor) – pădure de foioase. – După s. *bot* + determ. antrop. *Boșcaiu* (< *Boșcu* + *-a*), pentru sufixul antroponimic *-ai*, v. Pătruț, SOR, 177-178).

Bou (Zäv) – munte. – După antrop. pop. *Bou* (DOR, 212 *apud* DTB, I, 119) sau s. *bou*.

Boureața [boʋuriáța] (Car) – șes cu pășune. – După s. *boureață* „locul unde stau vitele la pășunat în munte” (Frățilă, *Etimologii*, 66) < lat. *bovaricia*, apelativ neînregistrat (analog lui *căprăreață*, *porcăreață*, *văcareaață*), derivat din termenul *bour*, care și-a încetat existența în graiurile populare românești, dar a lăsat urme în toponimie, prin derivatele sale (DTB, 119 s. v. Frățilă, *Lexic și top.*, 73; idem, *Etimologii*, 66, Loșonți, *Soluții etimologice*, 154-155).

Boureața (Ciut) – șes cu pășune. V. *supra*.

Boureața (Obr) – șes cu pășune. V. *supra*.

Boureața (Var) – șes cu pășune. V. *supra*.

Boureaua [bouriáua] (TRu) – galerie în pârâul Slatina spre Poiana Mărului și pârâu, izvorăște din Gorița și se varsă în Slatina. – După s. **bourea* < **boura* + suf. dim. *-ea* (articulat).

Bourelu [boʋrélu] (Zer) – grădini. – După s. *bourel* „bour mic” (DA) sau antrop. pop. *Bourel* (v. DOR, 213) s. v. *Bour* (DTB, I, 119) + suf. dim. *-el*.

Brádu (Ciut) – pârâu, izvorăște din Pădurea Mare. – După s. *brad* (DTB, I, 121).

Braniște [bránisce] (M) – izlaz în partea de jos a satului între Mânzu și Nermeș „acolo merg copiii la derdeluș”. – După s. *braniște* „pădure din care e oprit să se taie lemne” (v. Iordan, *Top. rom.*, 86; DTB, I, 122) (< bg. *branište*).

Pentru mai multe detalii privind sensurile și originea acestui apelativ, cf. Frățilă, *Etimologii*, 24-25.

Brânzani [brînzán] (Băț) – parte de sat. – După n. grup. *brânzani* (< antrop. *Brânzan* (DOR, 217) s. v. *Brânză* (DNFR, 81; DTB, 131).

Bratonea [brátoáa] (Măg) – pădure și pârâu, izvorăște din Muntele Mic și se varsă în Bistra, cu o lungime totală de 6 km/14 km². – După antrop. *Bratonea*, v. și antrop. scr. *Bratonja*, atestat în sec. al XIV-lea și al XV-lea (v. SKOK, I, 200), cf. și antrop. srb. *Bratoña* (cf. RJA, I, 606, cf. și Densusianu, Ț. H., 69).

Bratonea (Măr) – vale și pârâu, izvorăște din Muntele Mic și se varsă în Bistra. V. *supra*.

Bratonea (PoiMr) – pârâu, izvorăște din Muntele Mic și se varsă în Bistra. V. *supra*.

Bratonea (VB) – pârâu, izvorăște din Muntele Mic și se varsă în Bistra. V. *supra*.

Brazii lu Borca [bráđi lu buórca] (Bor) – pădure de amestec, foioase și conifere. – După s. *brad* (pl. art.) (cf. alb. *bradh*, *breth*) (DEX) + determ. antrop. *Borca* (DNFR, I, 301) (gen.).

Brazii lu Iovițescu [~ iovițăscu] (Bor) – pădure amestec. – După s. *brad* (pl.) + determ. antrop. (cf. *Ioviță* (DNFR, 260, cf. și Densusianu, Ț.H., 73) + suf. *-escu*) (gen.).

Brădețelu [brădățălu] (Bor) – fânețe. – După s. *brădet* + suf. *-el* sau din top. **Brădet* + *-el* (DTB, 124).

Brústuru (Măr) – afluent al Pârâului Șucu. – După s. *brusture* „numele mai multor plante erbacee cu frunze foarte mari și late, cu flori purpurii sau violete, dispuse în inflorescențe sferice și țepoase, folosite pentru proprietățile lor medicinale” (DEX). Pentru originea apelativului v. Brâncuș, *Vocabularul autohton*, p. 48-49; vezi și Frățilă, *Note lexicale și toponimice*, în *G.I. Tohăneanu*, 70, Timișoara, 1995, p. 179.

Bucovița (Băț) – pârâu, se varsă în râul Bistra, având o lungime de 7 km. – După top. scr. *Bukovica* (v. și VUK, SKOK, I, sau v. *buk*, precum și cele 15 nume din RCM) < s. *bukovica* dim. (< adj *bukov* „de fag”). E posibilă și raportarea la top. *Bucova* + suf. *-iță* (DTB, I, 135).

Bucurósu Mare (Iaz) – izlaz comunal. – După top. **Bucurosu* (< *bucuros* < *bucur* + *-os*, influențat de *frumos* sau antrop. *Bucurusu* > *Bucurosu*, prin disimilarea lui *u* la *o* și cu transformarea lui *s* în *ș*, fenomen specific zonei învecinate, satele *Ilova*, *Zlagna*, *Poiana*, *Prisian* – v. Borcilă, *Un fenomen fonetic*, 262-274, v. și Ioniță, *Nume*, 163-164, DTB, I, 138-139) + determ. adj. *mare*.

Bucurosu Mic (Iaz) – izlaz comunal. – După top. **Bucurosu* + determ. adj. *mic*.

Bucurușu (Glb) – stână în Buza Nedeii. – După antrop. *Bucuruș* (ard., v. DOR, 219, DTB, I, 139) (< *Bucur* + suf. dim. *-uș*).

Bucurușu Mare (Măr) – pârâu. – După top. *Bucurușu* + determ. adj. *mare*.

Bucurușu Mare (PoiMr) – pârâu. – După top. *Bucurușu* + determ. adj. *mare*.

Bucurușu Mic (Măr) – pârâu. – După top. *Bucurușu* + determ. adj. *mic*.

Bucurușu Mic (PoiMr) – pârâu. – După top. *Bucurușu* + determ. adj. *mic*.

Budoniu [budónu] (Zăv) – vale. – După antrop. *Budoniu*, var. băn. a lui *Budoiu* (DOR, 219, DTB, I, 140).

Buduroi [budurón] (VB) – izvor. – După s. reg. Ban. *budurón* „sul făcut dintr-un lemn găurit prin care se aduce apa la moară” (DA, DTB, I, 141, pentru originea apelativului, cf. Vladimir Drimba, *Cercetări etimologice*, București, Ed. Univers enciclopedic, 2001, p. 281-282).

Burău [burău] (Bcv) – pârau cu cascadă. – După s. reg. Ban. *burău* „cascadă” (DA, v. și DTB, I, 147).

Burău (Cir) – pârau cu cascadă. V. *supra*.

Burău (Obr) – pârau. V. *supra*.

Burău (OR) – pârau cu cascadă. V. *supra*.

Burău (Zăv) – pădure și pârau ce izvorăște de la Obârșia Vârciorovii și se varsă în Bistra. V. *supra*.

Burău de Jos [burău dă zos] (Cir) – pârau. – După top. *Burău* + determ. adv. *jos* cu prep. *de*.

Burzăi [burzăi] (Bcv) – pădure de fag pe valea Bistrei. – După n. grup *burzăi* (< antrop. **Burzău* < *Burza* + suf. -ău).

Butoara [butoára] (Glb) – loc gol. – După s. reg. *butoară* „scorbura, deschizătură”, „orice gaură chiar și în pământ” (DA), „gaură” (CADE, DTB, I, 148-149).

Butoara (M) – „loc cu un pom cu butoară”. V. *supra*.

Buza Nedei [búða neđéji] (PoiMr) – munte. – După s. *buză* cu sens entopic „marginea de deasupra (subțiată) a unui deal, a unui pisc etc.” (DA) + determ. topon. *Nedeia* (gen.) (DTB, I, 150).

Buza Nedeii (Dlc) – munte. Vezi *supra*.

Buza Nedeii (Mal) – pajiște alpină. V. *supra*.

Buza Nedeii (Măr) – pășune alpină. V. *supra*.

C

Calea Bisericii [cálja bisáriși] (Zer) – drum. – După s. *cale* „fâșie de teren special amenajată pentru a înlesni circulația oamenilor, a vehiculelor și a animalelor; drum” (DEX) + determ. subst. *biserică* (gen.).

Calea Călătorilor (Ciut) – drum dinspre Maciova spre Obreja. – După s. *cale* + determ. subst. *călător* (gen. pl.).

Calea Călătorului (Glb) – drum. – După s. *cale* + determ. subst. *călător* (gen.).

Calea Curmăturii (Bcv) – drum spre locul numit Curmătură. – După s. *cale* + determ. topon., cf. *La Curmătură* (gen.).

Calea de la Bufi [cálja đī la bufi] (Băț) – drum. – După s. *cale* + determ. subst. *buf* „arbust mic” (DSB, IV, 174), întrebuințat de obicei la pl. – *bufi* „tufiș” (Densusianu, ȚH, 53), cu prep. comp. *de la*.

Calea de la Gruñu Lúpului (Dlc) – drum spre Poiana Laz. – După s. *cale* + determ. topon. *Gruñu Lúpului* precedat de prep. comp. *de la*.

Calea Dósului (Mal) – drum. – După s. *cale* + determ. topon. *Dosu* (cf. top. *În Dos*) (gen.).

Calea Gruñețului [cálja gruněțului] (Băț) – drum. – După s. *cale* + determ. topon. *Gruñețu* (gen.).

Calea la Stâna Obârșia Mânzului [cálja la stîna obîrșia mînzului] (M) – drum ce duce spre *Obârșia Mânzului*. – După s. *cale* + determ. topon. *Stâna Obârșia Mânzului* precedat de prep. *la*.

Calea lu Clain [cálja lu klaîn] (OR) – drum. – După s. *cale* + determ. antrop. *Clain* (< adj. germ. *klein* „mic”) (gen.).

Calea lu Păulésu (Bcv) – drum. – După s. *cale* + determ. antrop. *Păulescu* (< *Paul* + suf. *-escu*) (DNFR, 360) (gen.).

Calea Maciovenilor (Obr) – cale de acces spre Maciova. – După s. *cale* + determ. n. grup *macioveni* „cei din localitatea Maciova” (gen.).

Calea Morii (Obr) – drum. – După s. *cale* + determ. subst. *moară* (gen.).

Calea Morii (Var) – teren arabil. V. *supra*.

Calea Morii (Vos) – drum. V. *supra*.

Calea Mureșanului [cálja murășánului] (M) – drum. – După s. *cale* + determ. antrop. *Mureșan* (< top. *Mureș* + suf. *-ean*) (DNFR, 320) (gen.).

Calea Nemțească (Băț) – drum. – După s. *cale* + determ. adj. *nemțească*.

Calea Nouă [cálja nuóuă] (M) – drum recent amenajat de către crescătorii de animale, mărginit de plantații de brad. – După s. *cale* + determ. adj. *nouă*.

Calea Obréjii (Var) – drum. – După s. *cale* + determ. topon. *Obreja* (gen.).

Calea Pópii (Obr) – cale de acces spre izlazul comunal. – După s. *cale* + determ. subst. *popă* „preot” (gen.).

Calea Postrucii [cálja postrúsi] (Bcv) – drum. – După s. *cale* + determ. top. **Postruca* (gen.), cf. POSTRUNGA < *postrungă* „creastă” (DTRO, vol. V, 254), cf. și *postrungă* „crestatul urechii vitelor, strungăreață (la dinți), zăbală pusă în gura cailor” (DAR).

Calea Preveciorului [cálja prevesóruului] (Bcv) – drum. – După *cale* + determ. topon. *Prevecior* (gen.).

Calea Răoasei [~răuási] (VB) – cale de acces spre Băceni. – După s. *cale* + determ. topon. *Răoasa* (gen.).

Calea Surupătă (Bcv) – drum. – După s. *cale* + determ. adj. *surupată* „surpată”.

Calea Țărănului (Băț) – drum. – După s. *cale* + determ. antrop. *Țăranu* (gen.).

Calea Uriășilor [~uriășilor] (Măr) – drum face legătura între Tâlva Mare și Tâlva Mică. – După s. *cale* + determ. subst. *uriaș* (gen. pl.).

Calea Zăvoiuului [cálja zăvóiuui] (VB) – drum. – După s. *cale* + determ. topon. *Zăvoi* (gen.).

Cálova (Glb) – deal. – După top. sl. *Kalova* < *kalŭ* „lut, noroi” + suf. *-ova* (DTB, II, 4).

Calovița (Glb) – pârau. – După top. *Calova* + suf. *-ița*.

Calovița (Obr) – pârau. – După top. *Calova* + suf. *-ița*.

Cápra (RusM) – pârau în pădure, se mai numește și *Pârâul Caprii*. – După s. *capră*. „gen de mamifere rumegătoare paricopitate, cu părul lung, cu

coarne, mai mari și diferențiate la masculi (*Capra*); animal care face parte din acest gen; femela acestui animal” (< lat. *capra*) (DEX).

Caprafoi (PoiMr) – pârâu, izvorăște din Bloju și se varsă în Bistra. – După s. *caprifoi* „arbusc cu flori albe, gălbui sau roșietice, parfumate, cultivat ca plantă ornamentală (*Lonicera caprifolium*) (< lat. *caprifolium*) (DEX) (cf. și Densusianu, Ț.H., 63).

Capu de Bou [~de bou] (RusM) – deal. – După s. *cap* cu sens entopic „vârf, început, partea de dinainte” + determ. topon. *Bou* precedat de prep. *de*.

Capu Dealului [~dálului] (Prev) – deal cu pădure. – După s. *cap* + determ. topon. *Deal* (gen.).

Capu Dealului (Băț) – vârf de deal cu pădure. V. *supra*.

Capu Dealului (Crn) – vârf de deal cu pădure. V. *supra*.

Capu Dealului (Mal) – vârf de deal cu pădure. V. *supra*.

Capu Luncii [~lúnși] (Iaz) – teren arabil. – După s. *cap* + determ. topon. *Lunca* (gen.).

Capu Luncii (Var) – teren arabil. – După s. *cap* + determ. subst. *luncă* (gen.).

Capu Măgúrii (M) – pășune montană, situată la capătul Măgúrii. – După s. *cap* + determ. topon. *Măgúra* (gen.).

Capu Sátului (Măr) – deal. – După s. *cap* + determ. subst. *sat* (gen.).

Caransebeșu Nou (Car) – cartier al orașului Caransebeș. A doua parte a numelui are la bază magh. *sebes* „iute, repede, grăbit” (Iordan, *Top. rom.*, 122). Pentru prima parte au fost propuse soluții diferite. Reținem apropierea de s. *caravană* (Bogra, PIF, 314), care însă nu poate fi susținută de mențiunile documentare. Interesantă este trimiterea la radicalul celtic *caran* „grămadă de pietre” (Ioniță, *Nume*, 207-208), DTB, II, 11, v. și articolul lui Ilie Minescu, *Contribution sur l'origine du toponyme Caransebeș*, în AUT, XXXVI-XXXVII, 1998-1999, p. 185-190) + determ. adj. *nou*.

Carbonifera Veche (Car) – stradă. – După adj. *carbonifer* „(despre roci, terenuri sau regiuni) care conține zăcăminte de cărbuni. 2. Adj. Care se ocupă cu extracția și cu prelucrarea cărbunelui; privitor la cărbuni” (DEX) + determ. adj. *veche*. Materialul arheologic datează din paleoliticul superior. Tot aici s-a descoperit și ceramică medievală (cf. Luca, *Descoperiri*, 56).

Cariera de Marmură [carijéra~] (Bcv) – carieră de marmură. – După s. *carieră* „exploatare minieră de unde se extrag diferite varietăți de substanțe minerale, materiale de construcții etc. și unde toate lucrările se execută sub cerul liber” (< fr. *carrière*) (DEX) + determ. subst. *marmură* cu prep. *de*.

Cariera de Marmură (RusM) – deal împădurit. V. *supra*.

Cariera de Marmură (Rusț) – carieră de marmură. V. *supra*.

Cariera lu Andri Cărămidă (Zăv) – carieră de marmură. – După s. *carieră* + determ. antrop. *Andri Cărămidă* (prenume + poreclă) (gen.).

Cariera lu Sărăfin Iancu (VB) – teren accidentat. – După s. *carieră* + determ. antrop. *Sărăfin Iancu* (prenume + n. fam.) (gen.).

Câmpia Mare (Car) – platou pe deal. – După s. *câmpie* + determ. adj. *mare*.

Casa Bătrână (Zăv) – șes cu fânețe. – După s. *casă* „construcție servind ca locuință pentru oameni” (< lat. *casa*) (DEX) + determ. adj. *bătrână*.

Casa lu Drac (Bor) – loc în pădure. – După s. *casă* + determ. antrop. *Drac* (DOR, 263) (gen.).

Cascada Sfântu Ilie (RusM) – cascadă pe Loznișoara. – După s. *cascadă* „cădere naturală de apă pe cursul unui râu, provocată de o ruptură de pantă în profilul longitudinal al văii; cataractă” (< fr. *cascade*) (DEX) + determ antrop. *Sfântu Ilie*.

Căbăni (Bor) – complex turistic în domeniul Muntele Mic. – După *cabană*, cu forma de plural populară *cabăni*, „casă (la munte) construită, de obicei, din lemn, care servește pentru adăpostirea turiștilor și a vânătorilor” (< fr. *cabane*) (DEX).

Căldarea Mare (Mal) – iezor în Muntele Mic. – După s. *căldare* „depresiune circulară cu versante prăpăstioase în zona munților înalți; scobitură în albiile apelor curgătoare, la baza unei cascade” (< lat. *caldaria*) (DEX) + determ. adj. *mare*.

Căldările Țarcului [căldăria țarcului] (Măr) – depresiune în Muntele Țarcu. – După s. *căldare* + determ. topon. *Țarcu* (gen.).

Călianu (Măr) – munte. – După antrop. *Călianu* (DOR, 26) s. v. *Calian* (DNFR, 95; DTB, II, 19).

Călianu [călijanu] (PoiMr) – gol alpin lângă muntele Țarcu. V. *supra*.

Căprioarele [căpriuărele] (PoiMr) – pârau, izvorăște din Barnița și se varsă în Valea Mare. – După s. *căprioară* (pl. art.) „femela căpriorului, fără coarne, mai mică decât acesta” (< lat. *capriola*) (DEX).

Căprióru (Bor) – pădure, amestec. – După s. *căprior* „animal rumegător sălbatic, mai mic decât cerbul, cu picioare subțiri și agile, cu coarne mici (*Capreolus capreolus*) (< lat. *capriolus*) (DEX).

Căpútă (Glb) – teren în pantă. – După s. *căpută* „partea încălțăminteii care cuprinde căputa piciorului” după ANON. CAR. (DA), în sens metaforic „partea de la poalele pădurii” (DTB, II, 23).

Cărarea Cioclodanului [cărărija șoclodánului] (VB) – cale de acces spre Pađina Rođii. – După s. *cărare* „drum îngust pe care se poate umbla numai cu piciorul” (< lat. *carrare*) (DEX) + determ. topon. *Cioclodanu* (gen.).

Cărarea lu Matacioane [cărărija lu mataşoăne] (Băđ) – drum. – După s. *cărare* + determ. topon. *Măđăcioane* (gen.).

Cărările (Bcv) – teren în pantă cu păşune și fânețe. – După s. *cărare* (pl. art.).

Cărările (Cir) – drum. V. *supra*.

Cărările (Măr) – deal, cale de acces spre Măgura. V. *supra*.

Cărările (Vos) – drum. V. *supra*.

Cărările Făđăciunii [~făđăşúni] (M) – drum. – După s. *cărare* (pl. art.) + determ. topon. *Făđăciunea* (gen.).

Cărbunarea [cărbunărija] (Obr) – pârau, izvorăște de sub Vărfuľ Ascuđita Mare și se varsă în Vărciorova. – După s. *cărbunare* „loc unde se face cărbune de lemn”, neatestat de dicđionare, discutat de Homorodean, *Vechea vatră*, 14-116

care îi semnaleză și productivitatea în toponimie, mai ales în Munții Apuseni și în regiunea subcarpatică din nordul Carpaților Meridionali (DTB, II, 25).

Cărbunări (Iaz) – deal cu fânețe. – După n. grup. *cărbunari* < s. *cărbunar* „persoană care face sau vinde cărbuni” (DTB, II, 25).

Cărbunari (Car) – mică vale în partea de nord-est a orașului. V. *supra*.

Cărpiniori [cărpińóri] (Zăv) – teren în pantă cu fânețe. – După s. dim. *cărpinior* (pl.) (< *carpen* „arbore înalt, cu frunze ovale dințate și cu flori grupate în amenți, cu lemnul tare și alb, cu dungi argintii și adâncituri pe trunchi, întrebuițat la construcții și în rotărie; cărpinar (*Carpinus betulus*)” (< lat. *carpinus*) (DEX).

Cărpiniș (Băț) – teren în pantă cu tufe de carpen. – După s. *cărpiniș* „pădurice sau desiș de carpeni; cărpinet” (< *carpen* + suf. *-iș*) (DEX).

Căsohu lu Ghestă [căsóhu lu géstă] (M) – loc în hotarul satului. – După s. reg. Ban. *căsoh* (augum) „casă mare, căsoi” + determ. antrop. *Ghestă* (gen).

Cătână Moartă (Car) – deal în partea de nord-est a orașului. – După s. *cătană* „soldat” < mag. *katona* (DER) + determ. adj. *moartă*.

Cătană Moartă (Var) – deal unde se spune că ar fi fost îngropat un soldat. V. *supra*.

Cătămăru (RusM) – stradă. – După antrop. *Cătămăru* (v. *Catamar*) (DOR, 231; DTB, II, 28). Toponimul ar putea fi un nume compus din prepoziția *către* (cu varianta populară *cătă*) și top. *Măru* pronunțat *Maru*.

Cătămăru (RusM) – pădure de foioase și conifere. V. *supra*.

Câmpia Mică (Car) – platou pe deal. – După s. *câmpie* + determ. adj. *mic*.

Câmpia Valea Boului [cîmpíia vâlja bóului] (Car) – șes cu pășune. – După s. *câmpie* + determ. topon. *Valea Boului*.

Câmpu (OR) – șes arabil și pădure. – După s. *câmp* „întindere vastă de pământ fără accidente însemnate de teren; șes, câmpie; întindere de pământ cultivată, semănată; totalitatea ogoarelor din jurul unei comune” (DEX).

Câmpu Băușarului [~boșáriului] (M) – pășune. – După s. *câmp* + determ. topon. *Băușar* (gen.).

Câmpu Bratonii [~brátońi] (Măr) – pășune. – După s. *câmp* + determ. topon. *Bratonea* (gen.).

Câmpu Burăului [~buráului] (Obr) – luncă. – După s. *câmp* + determ. topon. *Burău* (gen.).

Câmpu Foamii (Glb) – câmp cu fânețe. – După s. *câmp* + determ. antrop. *Foame* (DOR, 275) (gen.).

Câmpu lui Andrei (Car) – șes în *Balta Sărată*, situat la 100-150m de șoseaua Caransebeș – Orșova. – După s. *câmp* + determ. antrop. *Andrei* (gen). Aici s-au descoperit materiale ceramice din epoca eneolitică (Tiszapolgár, Coțofeni), bronzului (Vatina), Hallstatt și perioada medievală timpurie (secolele VIII-IX d.Chr. și X-XI d. Chr.). Tot în acest punct se pot observa 15-16 tumuli applatizați. Unul dintre aceștia a fost cercetat sistematic și este încadrat cronologic și cultural în Hallstattul mijlociu. (Cf. Luca, *Descoperiri*, 57-58).

Câmpu Mare (Ciut) – șes. – După s. *câmp* + determ. adj. *mare*.

Câmpu Mare (Obr) – teren arabil în lunca Bistrei. – După s. *câmp* + determ. adj. *mare*.

Câmpu Mare (VB) – izlaz comunal. – După s. *câmp* + determ. adj. *mare*.

Câmpu Mărgii [~mărzi] (Băț) – pășune. – După s. *câmp* + determ. topon. *Marga* (gen.).

Câmpu Mic (VB) – izlaz comunal. – După s. *câmp* + determ. adj. *mic*.

Câmpu Ploieștilor (M) – pășune comunală înconjurată de grădini ale sătenilor; „acolo or stat a lu Ploieșc”. – După s. *câmp* „întindere vastă de pământ fără accidente însemnate de teren; șes, câmpie; *spec.* întindere de pământ cultivată, semănată; totalitatea ogoarelor din jurul unei comune” (< lat. *campus*) (DEX) + determ. n. grup *ploiești* (< antrop. *Ploia* poreclă cunoscută în localitate).

Câmpu Roșului (Car) – teren arabil, „o holdă care probabil își are numele de la o familie Roșu” (Gidiu, Bălan, *Monografia Caransebeșului*, p. 262). – După s. *câmp* + determ. antrop. *Roșu* (DNFR, 398) (gen.).

Câmpu Strâmb (Mal) – fânețe și teren arabil. – După s. *câmp* + determ. adj. *strâmb*.

Câmpu Tarniții [~tărniți] (OR) – câmp. – După s. *câmp* + determ. topon. *Tarnița* (gen.).

Câmpu Zăvoii (Zăv) – teren arabil. – După s. *câmp* + determ. topon. *Zăvoi* (gen.).

Cârlovăț (Ciut) – pârau. – După antrop. *Cârlova* (cf. bg. *Kărlov*, DNFR, 134), cf. și scr. *Kârlovac* < *Kărlov* (< *Kàral*, gen. *Karla*) + -*ic* > -*ac* (Skok II, 47 s. v. *kàral*).

Cârniș (Măg) – deal și mină de mică. – După s. *cârniș*, abstract verbal = *cârniș* < *cârni* „a întoarce”, care prin Ardeal se poate confunda cu *cârmi*, cf. DA; poate fi vorba și de un derivat al verbului *cârni* „a ciunti vârfurile” (unor crengi etc.)” (DTB, II, 80).

Cârșie [cîrșiie] (M) – loc cu fânețe pe Bistra. – După s. reg. *cârșie* „stâncă, vârf de stâncă”; apelativul circulă în sud-vestul Transilvaniei (Țara Hațegului, cf. Densusianu, Ț.H.; jud HD, cf DA), sporadic și foarte rar în Gorj. Apelativul caracterizează zonele de munte. Frecvența și aria compactă pe care o face în Banat, unde a intrat din limba sârbă ar conduce spre ideea că aici se află centrul de iradiere al cuvântului spre celelalte ținuturi care îl folosesc (DTB, II, 159). – După srb. *krš* (Ioniță, *Glosar*, 20).

Celeap [céliáp] (Zer) – teren arabil. – După antrop. **Celeap* < s. *gelep* „negustor oriental care cumpăra vite din țările române pentru a le vinde la Constantinopol” (< tc. *celep*) (DEX), rostit probabil *gelep* și apoi *celeap*.

Celii (Măr) – colonie de țigani. – După n. grup *celei* (< antrop. *Celea* (DOR s. v. **Celu*, care înregistrează aici și numele satului *Celeiu*) (DTB, II, 31).

Cenușeriu Mare [šenušáriu~] (TRu) – pârau, izvorăște din Culmea Măloasei și se varsă în Măloasa. – După s. *cenușar* „locul unde se strânge sau se păstrează cenușa” (DA, DTB, II, 33) + determ. adj. *mare*. Toponimul amintește de defrișarea prin incendiere.

Cenușeriu Mic (TRu) – pârau, izvorăște din Culmea Măloasei și se varsă în Măloasa. – După s. *cenușar* + determ. adj. *mic*.

Cerbu [šérbu] (M) – afluent al Nermeşului. – După s. *cerb* „mamifer rumeşor de pădure, de talie mare, zvelt, cu coarne bogat ramificate, cu coada scurtă (*Cervus elaphus*)” (< lat. *cervus*) (DEX).

Ceret (Iaz) – deal cu fâneţe. – După s. *ceret* „pădure de cer” (DTB, II, 35-36).

Cermazu [šěrmázu] (Măr) – fâneţe şi pârau, izvorăşte din Vârful Runcurel şi se varsă în Bistra. – După top. magh. *Csermaháza* care redă rom. *Casa lui Cerma* (cf. antrop. **Cermă*, *Cermegeşti* – DOR, 235) (DTB, II, 36).

Certejele [šěrcězǎle] (OR) – poiană. – După s. reg. Ban. *certej* (pl.) „tăietură”, cf. şi vb. *certi* „a coji un arbore în picioare ca să se usuce, a săcui ...” (DA), v. şi sl. *čertež* „tăietură” (DTB, II, 39 v. şi Ioniţă, *Nume*, 92, 128, 129, 130).

Certeju [šerécju] (Bor) – pădure de foioase şi conifere. – După s. reg. (Ban.) *certej* „idem”.

Certejul Mare (M) – pădure de fag pe valea pârauului Mânzu. – După top. **Certej* + determ. adj. *mare*.

Cetăţeaua Mare [šětǎţǎu~] (TRu) – pârau, izvorăşte din Pleşa şi se varsă în Slatina. – După s. *cetăţea* (dim.), conservat mai ales în toponimie (cf. şi DA, Jordan, *Top. rom.*, 306, DTB, II, 39) + determ. adj. *mare*.

Cetăţeaua Mică (TRu) – pârau, izvorăşte din Pleşa şi se varsă în Slatina. – După top. *Cetăţea* + determ. adj. *mică*.

Cheia (Zăv) – pârau. – După s. *cheie* cu sens entopic „vale care şerpuieşte între doi pereţi de stâncă ..., strămtoare” (< lat. *clavis*) (DA, DTB, II, 43).

Cheia Borlövii (Bor) – vale. – După s. *cheie* + determ. topon. *Borlova* (gen.).

Cheia Călovii (Obr) – vale îngustă. – După s. *cheie* + determ. topon. *Calova* (gen.).

Cheia Mică (Bor) – vale. – După top. *Cheia* (cf. top. *La Cheie*) + determ. adj. *mică*.

Cheia Ruschiţii [~rúskiţî] (Ruş) – drum pe vale. – După s. *cheie* + determ. topon. *Ruschiţa* (gen.).

Cherloni [kerlón] (Cîr) – teren în pantă arabil. – După n. grup *cherloń* (< *Cherl(e)a*), cf. şi *Cherleşti*, sat în fostul judeţ Olt, pe care DOR, 367 îl pune în legătură cu *Scarlat* (< **Scherlet* + *-eşti*) (DTB, II, 45).

Chicera [kísera] (Ciut) – pârau. – După s. *chiceră* „deal înalt, conic, mai înalt decât o colină” (DA), „vîrf, culme, pisc” (DEX).

Chiciora [kíşora] (Băţ) – deal cu arboret între două văgăuni. – După s. *chicioră*, var. pop. pentru *chiceră* „deal înalt, conic, mai înalt decât o colină”. Drăganu, DR, I, 117, îl pune în legătură cu alb. *kikërë* „culme” şi îl consideră anterior celor romanice. După Capidan, *Raporturile*, 231, din rom. provine bg. *kicer*. (DER), v. şi DTB, II, 47.

Chiciora (Cîr) – deal. V. *supra*.

Chiciora [kíşora] (OR) – deal cu arboret între două văgăuni. V. *supra*.

Chiciora (Zăv) – deal cu arboret între două văgăuni. V. *supra*.

Chiciura [kíşura] (Mal) – drum. – După s. *chiciură* „cristale de gheaţă care se depun iarna pe crengi, pe sârme etc.; promoroacă” (< bg. *kičur*) (DEX).

Cicleanu [sícliánu] (Var) – teren arabil și fânețe. – După antrop. pop. *Cicleanu* (< numele de sat *Cicleni*) (DTB, II, 53).

Cicleanu (Dlc) – deal. V. *supra*.

Cimitíru (RusM) – deal. – După s. *cimitir* „teren (îngrădit) unde se îngroapă morții; țințirim” (< ngr. *kimitírion*, it. *cimitero*) (DEX).

Cioabe [şoábe] (Car) – parte de oraș. – După s. *ciob* (pl.) „vas, oală spartă; hârb” (DTB, II, 56) (< tc. *çöp*) (DEX).

Cioaca [şoáca] (Mal) – deal ascuțit. – Din s. *ciocă* „deal, înălțime, vârf de deal” (DA), Iordan, *Top. rom.*, 35 enumeră și alte top. din Oltenia și Muntenia care pornesc de la acest entopic, pe care-l consideră sinonim al lui *movilă* (DTB, II, 58).

Cioaca Árii (OR) – deal. – După s. *ciocă* + determ. subst. *arie* (gen.).

Cioaca cu Gardu (Bcv) – deal cu pădure de amestec. – După s. *ciocă* + determ. subst. *gard* precedat de prep. *cu*.

Cioaca cu Mesteceni [~măstăcăń] (Băț) – vârf de deal. – După s. *ciocă* + determ. subst. *mestecăn* (pl.) precedat de prep. *cu*.

Cioaca cu Piatră [şoáca cu pjătră] (M) – culme de deal în Hodinț „îi un vîrv pjetrós întră Şîpot şî Hođínț”. – După s. *ciocă* + determ. subst. *piatră* precedat de prep. *cu*.

Cioaca Dâlmii (Zăv) – deal cu fânețe. – După s. *ciocă* + determ. topon. *Dâlma* (gen.).

Cioaca Hotărului (Măr) – deal. – După s. *ciocă* + determ. subst. *hotar* (gen.).

Cioaca Înaltă [şoáca_ náltă] (Bcv) – vârf de deal. – După s. *ciocă* + determ. adj. *înalță*.

Cioaca lu Ciuroń [~şurón] (OR) – deal. – După s. *ciocă* + determ. antrop. *Ciuroń* (< antrop. *Ciur(e)a* (DNFR, 123) + suf. *-oń*).

Cioaca lu Hațeganu [~hațăgánu] (OR) – deal. – După s. *ciocă* + determ. antrop. *Hațeganu* (< top. *Hațeg* + suf. *-an*).

Cioaca Mare (Dlc) – deal. – După top. **Cioaca* + determ. adj. *mare*.

Cioaca Mare (Glb) – deal împădurit. – După top. **Cioaca* + determ. adj. *mare*.

Cioaca Mică (Dlc) – deal. – După top. **Cioaca* + determ. adj. *mică*.

Cioaca Mică (Glb) – deal împădurit. – După top. **Cioacă* + determ. adj. *mică*.

Cioaca Moduşului (Bcv) – vârf de deal. – După s. *ciocă* + determ. topon. *Moduşu* (gen.).

Cioaca Pietrii (RusM) – vârf de munte. – După s. *ciocă* + determ. subst. *piatră* (gen.).

Cioaca Plăiúţului (Prev) – deal. – După s. *ciocă* + determ. subst. *plăiut* (diminutiv al lui *plai*) (gen.).

Cioaca Poietii [~poiéťi] (Obr) – deal. – După s. *ciocă* + determ. subst. *poiată* „construcție anexă pentru animale sau pentru păsări domestice într-o gospodărie personală” (< sl. *pojata*) (DEX) (gen.).

Cioaca Popii (Băț) – cunună de deal. – După s. *ciocă* + determ. subst. *popă* (gen.).

Cioaca Straului [~stráului] (Dlc) – deal. – După s. *cioacă* + determ. topon. *Strau* (gen.).

Cioaca Tárnița (OR) – deal. – După s. *cioacă* + determ. topon. *Tárnița*.

Cioaca Várnițelor (Obr) – deal împădurit. – După s. *cioacă* + determ. subst. *varniță* (gen. pl.).

Cioaca Viézurilor (Prev) – deal. – După s. *cioacă* + determ. subst. *viezure* (gen. pl.).

Cioácele (M) – pășune montană între golurile alpine Măgura și Zănoaga. – După s. *cioacă* (pl. art.).

Cioara [šóara] (Măr) – deal cu pășune. – După antrop. *Cioară* (DOR, 239; Pătruț, OR, 134, DNFR, 123) sau s. *cioară*, prin metamorfozare ajungând să denumească un deal negru datorită înfățișării sale, cu vegetația arsă prin incendiere sau prin expunere la soare (DTB, II, 58, v. și Ioniță, *Nume*, 72).

Cioara (RusM) – parte de sat. V. *supra*.

Cioarsa [šúarsa] (Bcv) – cap de deal cu fânețe. – După s. *cioarsă* „obiect tăios, tocit, știrbit” în sens metaforic (DA) sau antrop. *Cioarsă* (DNFR, 123, DTB, II, 58).

Ciobel [šóbél] (Ciut) – fânețe. – După s. *ciobel* (dim.) < *ciob* „hârb” sau < antrop. pop. *Ciobel* (cf. *Ciobu*) (DOR, 239; DNFR, 123; DTB, II, 58).

Cioburi [šóburi] (Zg) – terenuri agricole și pomi fructiferi. – După s. *ciob* (pl.) de la cioburile, fragmentele din obiecte de lut care se găsesc în acest loc (cf. *Monografia localității Zlagna*, p. 39).

Cioburile (Bor) – gol alpin. – După s. *ciob* (pl. art.).

Ciocánu (RusM) – parte de sat. – După s. *ciocan* (< scr. *čokan.*) „pisc, vârș”, cf. și Iordan, *Top. rom.*, 40 care înregistrează câteva toponime având la bază acest entopic. Apelativul poate avea la origine și s. *cioc* „vârș” + suf. *-an*, ca și sinonimele sale: *boldan* < *bold*, *colțan* < *colț*, *dâľman* < *dâľm(ă)*, *dâľpan* < *dâľp*, *grindán* < *grind*, v. Loșonți, *Toponime*, 39.

Ciocănei [šiocănéi] (Var) – șes arabil. – După s. *ciocănel* „vârș mai mic” (pl.), înregistrat și în Țara Hațegului, dar cu pl. *ciocănele*, de Loșonți, *Contribuții*, 241. Este derivat de la *cioc* „vârș” cu suf. dim. *-el* (DTB, II, 59).

Cioclodanu [šoclodánu] (VB) – deal. – După s. *cioclod* „cocean” (poate fi o contaminare de la *cioclej* și *glod*) (DLR) + suf. *-an* sau antrop. *Cioclodanu*.

Cioclodanu (M) – pădure de fag pe Nermes, „îi un loc măľ rădicát parcă-i un șot”. V. *supra*.

Ciocordan [šocordán] (Prev) – muchie de deal cu izlaz și pădure. – După s. *ciocodan* „vârș” sau antrop. *Ciocordan*.

Ciocu Ascuțita Mare [šócu ascuțita márje] (Obr) – vârș de deal. – După s. *cioc* „partea dinainte a vârșului, ascuțit la capăt” (DELR) + determ. top. *Ascuțita Mare*.

Ciocu Ascuțita Mică (Obr) – vârș de deal. V. *supra*.

Ciocu Văii (Glb) – pădure de foioase și conifere. – După s. *cioc* + determ. subst. *vale* (gen.).

Ciordacu [šordácu] (Bcv) – deal. – După s. *ciordac*, var. cunoscută în Banat pentru *cerdac* „clădire de lemn izolată într-o curte, grădină, vie sau pădure, foișor” (DA), v. Homorodean, *Cinciș și Valea Ploștii*, 95; DTB, II, 63.

Ciotaci [šotás] (M) – pășune montană; „o fost acolo o pădure care o luat foc si or măi rămás nișce šiotás”. – După s. *ciotac*, augum. < s. *ciot* „butuc, buturugă” (DA), folosit la plural.

Ciotorogu [šotorógu] (RusM) – deal împădurit și pârâu, izvorăște din Munții Poiana Ruscă și se varsă în Apa Padeșului, având o lungime de 6 km/11 km². – După s. *ciotorog* „buturugă”, cf. *ciotorugă* (rezultat din contaminarea lui *ciot* cu *buturugă* s. v. *ciot* (DA)) sau < adj. *ciotorog* „cioturos” < *ciot* + *-orog* (cf. *boșorog*, *șontorog*) (Pascu, *Sufixe*, 469; DTB, II, 64).

Cireșel [širešál] (OR) – pădure. – După top. *Cireșu* + suf. dim. *-el*.

Cireșelu (Cir) – deal și pârâu, izvorăște din Scărișoara și se varsă în Bistra. V. *supra*.

Cismărie (RusM) – afluent al pârâului Rusca. – După s. *cizmărie* „meserie de cizmar, atelier în care se repară (sau se confecționează) încălțăminte (< *cizmă* + suf. *-ărie*).

Ciubra [šúbra] (Ciut) – pârâu, izvorăște de la Dașa. – Probabil dintr-un s. *ciubră*, var. pentru *ciublă* „vas de pământ” (DA). Cf. și *Čubra*, nume de sat în Serbia (RJA, V, 82), antrop. masc. (< *Čubrijan*) și fem. (GRKOVIC, 210, 322 *apud* DTB, II, 67).

Ciuciuurău [šúšuráú] (Băț) – pârâu izvorăște din Râpi și se varsă în Nermeș. – După s. reg. Ban. *ciuciuurău* „jgheab” (DA), derivat sufixal din s. *ciuciu* „uluc, jgheab pe care curge apa la un izvor, la o fântână” (DEX). – Probabil formație onomatopeică sau rezultat din vb. *ciuciuurăi*, cf. *tuțurái* (Suflețel, *Termeni hidrografici*, 76; DTB, II, 69).

Ciuculețu [šuculéțu] (PoiMr) – pârâu. – După s. pop. *ciuculeț* „înălțime” (< *cioc* în sens entopic + suf. *-ul(eț)*) (DTB, II, 69).

Ciuculețu (PoiMr) – munte. V. *supra*.

Ciungii lu Gheorghe [šunži~] (Măr) – fost izlaz comunal, actualmente împădurit. – După s. *ciung* „ciot” (pl.) „butuc, trunchi de copac” (DA).

Ciurila [šuríla] (Bor) – pădure de foioase (carieră de piatră). – După s. *ciurilă*, derivat în *-ilă* din verbul *ciuru* onomatopeic „a curge apa”, ca și *zorilă* < *zori*, v. Suflețel, *Termeni hidrografici*, 76, cf. și DNFR, 132; DTB, II, 73.

Ciurila 1 (Bor) – fânețe. – După top. *Ciurila* + numeral cardinal.

Ciurila 2 (Bor) – fânețe. – După top. *Ciurila* + numeral cardinal.

Ciutura [šútura] (Băț) – pârâu. – După s. *ciutura* „ploscă”, prin extensiune „puț, fântână” (DA, DTB, II, 74) (< lat. **cytola*) (DEX).

Ciuturoaia [šuturoáia] (Obr) – pădure și pârâu. – După s. reg. Ban. *ciuturoaie* „ciuturoaie, ciutura mare” (< s. *ciutura* + suf. *-oaie*) (DTB, II, 74).

Ciuvăr (Vos) – deal cu fânețe. – Cf. s. *ciubăr* „vas mare făcut din doage de lemn și prevăzut cu torți, având diferite întrebuințări” (< bg. *čebăr*) (DEX).

Ciuvérele (Vos) – izlaz comunal. – După s. *ciubăr* (pl. art.).

Cleanțu Bisericuții [cliánțu bisăricúți] (M) – deal. – După s. *cleanț* „strâmtoare între dealuri cu drumuri tăiate în stâncă; trecătoare, prihod, priod. 2. picior de deal. 3. stâncă prăpăstioasă, râpă stâncoasă, stâncă ascuțită; ștean, janț, cățin” (DAR) (< sb. *klanac* (gen. *klánca*)) (DER) + determ. subst. *biserică* (gen.).

Cleanțu Borúgii [~borúži] (Vos) – deal stâncos la intrare în Voislova dinspre Rusca Montană și pârau, izvorăște din Cocinu și se varsă în Bistra. – După s. *cleanț* + determ. topon. *Boruga* (gen.).

Cleanțu Cerbului [~sérbului] (M) – deal. – După s. *cleanț* + determ. topon. *Cerbu* (gen.).

Cleanțu Chisului [~kísului] (Mal) – deal. – După s. *cleanț* + determ. antrop. *Chisu* (< *Chesarie*) (DOR, 32).

Cleanțu Cișmării [șișmări] (RusM) – deal. – După s. *cleanț* + determ. antrop. *Cișmaru* < s. *cișmar* „pantofar” (DTB, II, 66).

Cleanțu cu Țoalele pe Vale [cliánțu cu țoáliļe pá váļe] (M) – deal cu pădure de fag pe valea râului Nermeș; „acolo își ascundeau oamenii hainele pentru a doua zi”. – După s. *ceanț* + determ. subst. *țoale* + top. *Vale*.

Cleanțu cu Vulpea (Băț) – izvor. – După s. *cleanț* + determ. subst. *vulpe* precedat de prep. *cu*.

Cleanțu de la Stâna Gujii (Bor) – gol alpin. – După s. *cleanț* + determ. topon. *Stâna Gujii* precedat de prep. comp. *de la*.

Cleanțu lu Bacu (Băț) – vârf de deal. – După s. *cleanț* + determ. antrop. *Bacu* (cf. bg. *Bakó*, varianta a lui *Bajko*) (DNFR, 43) (gen.).

Cleanțu lu Borúgă (VB) – teren accidentat către Rusca Montană. – După s. *cleanț* + determ. antrop. *Borugă* (< s. *borugă*) (DNFR, 74) (gen.).

Cleanț lu Doleanu [cliánțu lu Dolíanu] (M) – loc stâncos deasupra Nermeșului. – După s. *cleanț* + determ. antrop. *Doleanu* (< *Dolea* (DNFR, 177) + suf. *-an*) (gen.).

Cleanțu lu Liof [cliánțu lu lióf] (Băț) – deal. – După s. *cleanț* + determ. antrop. *Leof* (gen.).

Cleanțurile lu Bărbóncu (Bor) – pășune. – După s. *cleanț* (pl. art.) + determ. antrop. *Bărboncu* (< probabil din s. reg. *bărbunc* „numele unui dans (ostășesc) care în trecut se executa cu prilejul recrutării; melodia după care se executa acest dans. (Înv.) Înrolare în armată; recrutare” (< germ. *Werbung*) (DEX) (gen.).

Cleanțurile lu Bocșánu (Bor) – deal cu pădure de foioase. – După s. *cleanț* (pl. art.) + determ. antrop. *Bocșanu* (gen.) (< top. *Bocșa* + suf. *-(e)an*).

Cleanțurile lu Cocárla (Bor) – deal cu pădure de foioase. – După s. *cleanț* (pl. art.) + determ. antrop. *Cocárla* (gen.) (< s. *cocârlă* „lemn îndoit ca un cârlig”, „o parte a plugului” (DNFR, 138).

Cleanțu Mare (VB) – loc de scăldat pe Bistra. – După s. *cleanț* + determ. adj. *mare*.

Cleanțu Mic (VB) – loc de scăldat pe Bistra. – După s. *cleanț* + determ. adj. *mic*.

Cleanțu Neámțului (Măr) – stâncă pe malul Bistrei Mărului. – După s. *cleanț* + determ. antrop. *Neamțu* (DNFR, 327) (gen.).

Cleanțu Pigii (Bor) – deal cu pădure de rășinoase. – După s. *cleanț* + determ. topon. *Piga* (gen.).

Cleanțu Șoimului (RusM) – deal. – După s. *cleanț* + determ. topon. *Șoim* (gen.).

Cleanțu Zănoagii (Bor) – munte cu pădure de rășinoase. – După s. *cleanț* + determ. topon. *Zănoaga* (gen.).

Clózăru (RusM) – pădure. – Probabil după s. germ. *Kloss* „bulgăre de pământ”, „gălușcă”, „căluș” (cf. DNFR, 136). Toponimul ar putea fi raportat și la sl. *koz(i)ja* (< *koza* „capră”), bg. *kozij*, scr. *kozji*, *kozja* (SKOK, I, 173). Dintre toate propunerile etimologice cea mai propiată de realitate ni se pare raportarea toponimului la s. *cozlă* „movilă” (cf. Bogrea, DR I, p. 215-216), pronunțat *clozăr* prin metateză.

Coama [cuâma] (Glb) – șes de deal. – După s. *coamă* „culme prelungită de deal sau de munte; creastă” (< lat. *coma*) (DEX).

Coama (Obr) – șes de deal. V. *supra*.

Coasta Borlovii (Bor) – pășune. – După s. *coastă* „latură, parte laterală”, „costișă, pantă, povârniș”, „mal, țarm” (< lat. *costa*) (DEX) + determ. topon. *Borlova* (gen.).

Coasta cu Cărpenu (Băț) – deal. – După s. *coastă* + determ. subst *carpen* precedat de prep. *cu*.

Coasta cu Satu (Bcv) – deal. – După s. *coastă* + determ. subst. *sat* precedat de prep. *cu*.

Coasta Gâștii (Măr) – loc abrupt pe deal. – După s. *coastă* + determ. antrop. *Găscă* sau s. *gâscă* (gen.).

Coasta Jercăilor (Băț) – față de deal. – După s. *coastă* + determ. n. grup *jercăi* (< antrop. *Jercău* < *Jerca* + suf. *-ău*, cf. s. *jărcă* „oaie bătrână și slabă. 2) Piele de oaie de proastă calitate. 3 Cojoc vechi și jerpelit” (DEX), unde *ă* > *e* din cauza pronunțării moi a lui *j* (v. DNFR, 266).

Coasta Lată (Băț) – deal. – După s. *coastă* + determ. adj. *lată*.

Coasta Lată (Bcv) – deal. V. *supra*.

Coasta Mare (VMg) – versant submontan cu pășune. – După s. *coastă* + determ. adj. *mare*.

Coasta Mărgani [~mărgâni] (Băț) – față de deal. – După s. *coastă* + determ. n. grup *mărgani* „locuitori ai comunei Marga”.

Coasta Petroñului [~petrónului] (TRu) – față de deal. – După s. *coastă* + determ. subst. *pietroñ* „piatră mare” (gen.).

Coasta Șarii (TRu) – deal. – După s. *coastă* + determ. antrop. (gen.) (cf. ung. *Sára* „Sara” (DNFR, 432).

Coasta Țigănilor (Dlc) – deal. – După s. *coastă* + determ. n. grup *țigani* (gen.).

Cocâlțău [cocîlțău] (M) – pârau, afluent al Nermeșului și pădure de fag și brad pe valea râului Nermeș. – După antrop. *Cocârța* (< s. *cocârțău*, același cu *cocârțiță* „mâncare ciobănească făcută din caș dulce amestecat cu jintiță” (DA; DNFR, 138), cf. și s. reg. *cocârț* care la Marga are sensul de „ciupercă”, cu trecerea lui *r* la *l* + suf. *-ău*).

Cocinel [coșinié] (Zăv) – pârau. – După top. *Cocinu* + suf. dim. *-el*.

Cocinu (Vos) – deal. – După s. *cocină* „adăpost sau cotet pentru porci. Cameră, locuință, foarte murdară și neîngrijită” (< bg., scr. *kočina*) (DEX), cu formă de masculin determinată de genul entopicului care ar desemna realitatea

geografică, într-o construcție sintagmatică de tipul *Dealul, Pârâu Cocinu (Cocinului)* (v. DTB, II, 93).

Cocinu (Zăv) – deal cu teren arabil și fânețe. V. *supra*.

Cocinu lu Stângu (Zăv) – vale, fânețe. – După top. *Cocinu* + determ. antrop. *Stângu* (gen.) (DNFR, 426).

Cocinu Mare (VB) – pârâu. – După top. *Cocinu* + determ. adj. *mare*.

Cocinu Vălămăreesc [~vălămăriesc] (VB) – munte. – După top. *Cocinu* + determ. adj. (< top. *Valea Mare* „Valea Bistrei” + suf. *-esc*).

Cocinu Voislovenesc [~voisloveńesc] (VB) – pârâu, se varsă în Bistra. – După top. *Cocinu* + determ. adj. (< top. *Voislova* + suf. *-esc*).

Cocinu Zăvoienesc [~zăvoienesc] (VB) – pârâu, se varsă în Bistra. – După top. *Cocinu* + determ. adj. *zăvoienesc* (< n. grup *zăvoieni* (cf. top. *Zăvoi* + suf. *-ean, -eni*).

Colibîta (M) – pășune comunală; „acolo îi o stîncă mărje une să ascundéu ȳoámenî de ploáje, sámána cu o colibá”. – După s. *colibîta* (dimin. < *colibá* „adăpost provizoriu pentru oameni și, uneori, pentru animale, făcut din bârne, din crengi etc. și acoperit cu paie, ramuri etc.” (< sl. *koliba*) (DEX).

Colnic [cólńic] (Dlc) – parte de sat. – După s. *colnic* „cărare, drum care trece peste deal” (DA) „drum, potecă prin pădure” (v. Oancă, *Probleme*, 113), „ridicătură de teren de formă alungită și cu pante line, mai mică decât dealul”, „deal mic, colină”, „drum îngust care trece peste un asemenea deal sau printr-o pădure”, „teren fără copaci (acoperit cu iarbă și flori) într-o pădure, poiană, luminiș” (< bulg., sb. *kolnik*) (DEX).

Colnic [cúolńic] (M) – ridicătură de teren la intrarea în sat. V. *supra*.

Colnicu [colńicu] (Zăv) – deal cu pășune. V. *supra*.

Colnicu de Jos (Bor) – drum în pantă. – După s. *colnic* + determ. adv. *jos* cu prep. *de*.

Colnicu de Sus (Bor) – drum în pantă. – După s. *colnic* + determ. adv. *sus* cu prep. *de*.

Comarnic [comárńic] (Bcv) – deal. – După s. *comarnic* „colibă mică în care locuiesc ciobanii la stână; umbrar pentru ciobani. 2. Adăpost la stână care servește la păstrarea și la uscarea cașului. 3. Poliță, scândură sau leasă de nuiete pe care se pune cașul la uscat” (< bg. *komarnik*) (DEX).

Cómona (Băț) – culme de deal cu pădure de foioase pe Valea Ciuciurăului. – După probabil s. reg. *comană* (art.) „coama casei” (DAR), prin extindere „culme, coamă, creastă”. Densusianu, Ț.H., 63 îl înregistrează cu varianta fonetică *Comana*.

Copace (Dlc) – grădini. – După s. *copac*, cu formă neobișnuită de plural, specifică substantivelor feminine” (DTB, II, 105).

Copaci (Bor) – fânețe. – După s. *copac* (pl.) (cf. alb. *kopač*) (DEX).

Copaci (Glb) – teren în pantă. V. *supra*.

Copaci (Iaz) – deal. V. *supra*.

Copaci (Obr) – șes arabil. V. *supra*.

Corcána (Car) – stradă. – După s. *corcan* „ramură groasă (uscată) la un butuc de viță-de-vie” (DEX). Originea este necunoscută. Pare a fi o deformație de la *cîrcel* datorată, poate, unei schimbări de suf., însă fonetismul nu este clar. DAR

îl pune în legătură cu rut. *korkijka* „coroana unui copac curățat de ramuri uscate“ (cf. DER) + suf. top. *-a*. Toponimul ar putea fi raportat și la apelativul *corhan* „coastă de deal râpoasă” (DA, v. și DTB, II, 109).

Corcánu (Glb) – teren în panră cu pârâu, izvorăște de la Sabău și se varsă în Valea Satului. – După s. *corcan* sau antrop. *Corcanu* (DOR, 249).

Corcanu (TRu) – deal. V. *supra*.

Corcáni [corcán] (M) – fostă pășune comunală, actualmente loc împădurit; printre esențele lemnoase amintim: fag și mesteacăn. – După s. *corcan* (pl.).

Corciova [corsóva] (PoiMr) – pârâu, izvorăște din Șaua Iepii și se varsă în Bistra. – După s. *cociorvă*, prin metateză „unealtă casnică compusă dintr-o placă de metal sau de lemn în formă de triunghi sau de semicerc, fixată la capătul unei cozi lungi, cu care se scoate jarul sau cenușa din cuptorul țărănesc de copt pâine” (< rus. *kocerga*, ucr. *kocerha*) (DEX) „instrument pentru pescuit” (DA). Este posibilă și o origine antroponimică < *Corciu*, *Corcio* (DOR, 249) + suf. *-ov*. (DTB, II, 108).

Corfu Mare (Obr) – pârâu, izvorăște de sub Vârful Ascuțita Mică și se varsă în Vârciorova. – După top. **Corfu* < probabil s. *corfă* „coș, paner. 2. colivie minerească. 3. spetează. 4. parte a morii. 5. (la pl.) fofezele de la piuă. 6. parte a joagărului. 7. acoperișul șopronului sau pătului” (DAR) (< germ. *Korb*, prin intermediul pronunțării săs. *korf*) (DER) + determ. adj. *mare*.

Corfu Mic (Obr) – pârâu, izvorăște de sub Vârful Ascuțita Mică și se varsă în Vârciorova. – După top. **Corfu* + determ. adj. *mic*.

Corhánu (Bor) – pădure de foioase și conifere. – După s. *corhan* „coastă de deal râpoasă” (DA, v. și DTB, II, 109).

Cornișór (Băt) – râu, se varsă în Bistra. – După s. *cornișor*, dim. < *corn* „arbore” sau numele unor plante din familia *Lycopodium*” (DA), cf. și *cornișor* „căprior”, „bârnă lungă...” (v. DTB, II, 113, Iordan, *Top. rom.*, 64).

Cornu [cǔornu] (Bcv) – fânețe în partea de sus a satului „îi un lȃoc tărje înált ca un cǔorn”. – După s. *corn*, preluat prin metaforă de la sensul de bază: „(la animalele cornute) fiecare dintre cele două excrescențe de pe osul frontal al rumegătoarelor” (< lat. *cornu*) (DEX), având sensul de „vârf de munte sau de deal”, „capăt”.

Cornu Dealului (Obr) – vârf de deal cu pădure de foioase. – După s. *corn* (v. *supra*) + determ. subst. *deal* (gen.).

Cornuțel [cornuțál] (TRu) – deal cu fânețe. – După s. *cornuțel* (dim. „arbore mic” sau „corn mic de animale” prin metaforizare) (DTB, II, 114, v. și Iordan, *Top. rom.*, 65).

Cornuțelu Mic (TRu) – deal. – După top. *Cornuțel* + determ. adj. *mic*.

Cornuțelu Mare [cornuțálu] (TRu) – deal. – După top. *Cornuțel* + determ. adj. *mare*.

Costiș (TRu) – teren arabil în pantă. – După s. *costiș* „coastă de deal”, cf. și adj. *costiș* „înclinat, strâmb” (DTB, II, 116, v. și Rusu, *Nume*, 179).

Costișu [costișu] (Bor) – câmpie alpină. V. *supra*.

Costișu lu Borcu [costișu lu bórču] (Var) – teren în pantă cu pădure. – După s. *costiș* + determ. antrop. *Borca* (gen.) (v. DTB, II, 117).

Costița [costița] (Zăv) – deal. – După s. dim. *costiță* „coastă mică”, în sens entopic (v. DTB, II, 117).

Cotârci [cotárs] (Măg) – deal împădurit. – După s. reg. *cotarcă* (pl.) „coșar pentru porumb; coșarcă, hambar, pătul, porumbar. 2. coș de nuiele, colariță” (DEX), „împletitură de nuiele umplută cu pământ, folosită la construirea unor diguri împotriva inundațiilor” (DA) (< sb. mag. *kotarca*) (DER).

Cotu [cūótu] (Bcv) – munte. – După s. *cot* „cotitură, colț” (v. DTB, II, 124) (< lat. *cubītūm*) (DER).

Cotu Bărbului (Bor) – pădure de foioase. – După s. *cot* + determ. antrop. *Barbu* (DNFR, 48, cf. articolul Vioricăi Goicu, *Despre originea antroponimului Barbu*, în *Studia in Honorem magistri Vasile Frățilă*, Timișoara, 2005, p. 271-282) (gen.).

Cotu Boștinchii (Car) – câmpie. – După s. *cot* + determ. antrop. *Boștinca* (< s. *boștină* „ceea ce rămâne din fagure după ce s-au scos mierea și ceara” (< sl. *voština*) (DEX) (gen.).

Cotu Cheii (Obr) – vale îngustă. – După s. *cot* + determ. topon. *Cheia* (gen.).

Cotu Gropánului (Bcv) – pădure de rășinoase. – După s. *cot* + determ. subst. *gropan* „groapă mare” (gen.).

Cotu Isi (Car) – câmpie. – După s. *cot* + determ. antrop. *Isi* (hipocoristic a lui *Isidor*) (cf. DOR, 89, DNFR, 262).

Cotu Lățului (Zăv) – teren ondulat cu pădure. – După s. *cot* + determ. antrop. *Lațcu* (cf. ung. *Latskó* „Ladislaus”) (DNFR, 273) (gen.).

Cotu lu Bărbuț (Car) – câmpie. – După s. *cot* + determ. antrop. *Bărbuț* (DNFR, 56) (gen.).

Cotu lu Buñei (Zăv) – teren arabil și fânețe. – După s. *cot* + determ. antrop. *Bunei* (< antrop. *Bunea* (< adj. *bun* + suf. *-ea*)) (DNFR, 88) (gen.).

Cotu lu Bunei [~buñéj] (VB) – șes arabil. V. *supra*.

Cotu lu Gămán (Car) – teren arabil și fânețe „de la familia frunțașă Găman, una dintre cele mai frunțașe familii nemțești din Sebeș” (Gidiu, Bălan, *Monografia Caransebeșului*, 263). – După s. *cot* + determ. antrop. *Găman* (< s. *găman* „om care mănâncă mult”) (DNFR, 216) (gen.).

Cotu lu Hérgheș (Car) – câmpie. – După s. *cot* + determ. antrop. *Hergheș* (cf. ung. *hegyes* „încrezut, înfumurat”) (DNFR, 240) (gen.).

Cotu lu Pusoárea (Obr) – pădure. – După s. *cot* + determ. antrop. *Pusoarea* (< s. *pusoare* „așezare”) (gen.).

Cotu lu Tudósie (Zăv) – teren arabil și fânețe. – După s. *cot* + determ. antrop. *Tudosie* (cf. bg. *Todosi*) (DNFR, 463) (gen.).

Cotu Mare (VB) – șes arabil. – După s. *cot* + determ. adj. *mare*.

Cotu Mic (VB) – cot al râului Bistra. – După s. *cot* + determ. adj. *mic*.

Cotu Săbeșului (Car) – câmpie la cotitura Sebeșului. – După s. *cot* + determ. topon. *Sebeș* (gen.).

Cotu Spăriátului (Car) – câmpie. – După s. *cot* + determ. antrop. *Spăriatu* (DNFR, 421) (gen.).

Cotu Staicului [~stăjcului] (Car) – câmpie. – După s. *cot* + determ. antrop. *Staicu* (cf. bg. *Stajko*) (DNFR, 422) (gen.).

Cotu Văidoași [cuótu văidoáși] (Car) – luncă cu teren arabil și fânețe la cotitura Timișului. – După s. *cot* + determ. antrop. *Văidoane* (< antrop. *Vaida* + suf. *-oașe*, cf. ung. *vajda* „voievod”, cf. și *Văideanu*) (DNFR, 479, 481) (gen.).

Coturile (Iaz) – teren arabil și fânețe. – După s. *cot* (pl. art.).

Covéi (Măg) – fânețe. – După s. reg. *covei* „cotitură de drum sau de apă”, cunoscut în Oltenia și Banat. (v. DTB, II, 125, v. și Suflețel, *Gorj*, 273).

Coveiu [covéiu] (Băț) – deal. V. *supra*.

Cózia (Obr) – cale de acces de la drumul național spre calea ferată. – După adj. pos. sl. *koz(i)ja* (< *koza* „capră”), bg. *kozij*, scr. *kozji*, *kozja* (SKOK, I, 173), top. scr. *Kozja Luka* (PRIRUČNIK, 27). Iordan, *Top. rom.*, 507 raportează toponimul *Cozia*, destul de răspândit în toată țara, la sl. *koza*. După DOR, 251 *Cozia* apare sporadic ca antroponim, părere greșită după DTB, II, 126.

Cpt. Baba Novac (Car) – stradă. – După antrop. *Baba Novac*, căpetenie de haiduci, căpitan în oastea lui Mihai Viteazul.

Crac (Băț) – deal. – După s. *crac* „ramificație dintr-un deal sau munte” (DA), „ramificație a unei ape curgătoare” (DEX; DTB, II, 127-135; DTRO, II, 226-235; Frățilă, STD, 68; Oancă, *Probleme*, 113), „cale de acces” (sens întâlnit în anchetele făcute) (< bg. *krak*) (DEX).

Crac (Bor) – gol alpin în Muntele Mic, stână. V. *supra*.

Cracu (Bcv) – afluent al Malingei. V. *supra*.

Cracu (Glb) – deal cu stână în Buza Nedeii. V. *supra*.

Cracu Balcii (Bor) – pădure de foioase și conifere. – După s. *crac* + determ. topon. *Balca* (gen.).

Cracu Bănățanului [crácu bânățánuļu] (Bcv) – fostă pășune, actualmente împădurită, printre esențele lemnoase dominante amintim jneapănul. – După s. *crac* + determ. antrop. *Bănățan* (gen.).

Cracu Bărnița (Măr) – cale de acces spre muntele Măgura. – După s. *crac* + determ. topon. *Bărnița*.

Cracu Bisericii (Obr) – picior de deal. – După s. *crac* + determ. subst. *biserică* (gen.).

Cracu Bisericuței [crácu bisăricúțē] (M) – parte de deal cu pădure de fag pe valea râului Nermeș; „îi un drum cu pietri și sâmână cu niște bisăricúț, dúse la Prodána”. – După s. *crac* + determ. subst. dim. *bisericuță* (gen.).

Cracu Bóului (Bor) – deal cu pădure de foioase și conifere. – După s. *crac* + determ. subst. *bou* (gen.).

Cracu Cárpenu (Bor) – deal cu pădure. – După s. *crac* + determ. subst. *carpen*.

Cracu Certejii [~șérecézi] (Cir) – deal. – După s. *crac* + determ. topon. *Certej* (gen.), (cf. top. *Certejele* (OR)).

Cracu cu Cleanțu (Glb) – drum forestier în pantă și pârâu, izvorăște de sub Culmea Joianului și se varsă în Purcăreața Mare. – După s. *crac* + determ. subst. *cleanț* cu prep. *cu*.

Cracu cu Gorunu (Glb) – deal pe Valea Ponorna. – După s. *crac* + determ. subst. *gorun* cu prep. *cu*.

Cracu cu Goruni (Var) – picior de deal. – După s. *crac* + determ. subst. *gorun* (pl.) cu prep. *cu*.

Cracu cu Lespedea [~lėspeða] (Bor) – deal cu pădure. – După s. *crac* + determ. subst. *lespede* (art.) cu prep. *cu*.

Cracu cu Mălini (Obr) – picior de deal. – După s. *crac* + determ. subst. *mălin* (pl.) cu prep. *cu*.

Cracu cu Piatra (Glb) – deal cu pădure de stejar. – După s. *crac* + determ. subst. *piatră* (art.) cu prep. *cu*.

Cracu cu Trei Izvoare (Obr) – deal. – După s. *crac* + determ. subst. *izvor* (pl.) cu prep. precedat de numeral.

Cracu de la Bregădir (Obr) – picior de deal. – După s. *crac* + determ. antrop. *Bregădir* < s. *brigadier* „tehnician din administrația pădurilor, care conduce o brigadă silvică” (< fr. *brigadier*) (DEX).

Cracu de la Fântâna Bătrână (Obr) – deal. – După s. *crac* + determ. topon. **Fântâna Bătrână* cu prep. comp. *de la*.

Cracu de la Friptorea (Obr) – deal. – După s. *crac* + determ. antrop. *Friptorea* (cf. *Friptu*, *Fripcea*) (DNFR, 208) cu prep. comp. *de la*.

Cracu de la Mijlocu Plăiului (Bor) – deal cu pădure de foioase. – După s. *crac* + determ. topon. *Mijlocu Plaiului* cu prep. comp. *de la*.

Cracu de la Morminți (RusM) – deal. – După s. *crac* + determ. topon. *Morminți* (cf. top. *Mormințu Cailor*) cu prep. comp. *de la*.

Cracu de la Prun (Ciut) – picior de deal. – După s. *crac* + determ. subst. *prun* cu prep. comp. *de la*.

Cracu de la Viezurimi (Obr) – picior de deal. – După s. *crac* + determ. subst. *viezurime* (pl.), sinonim al lui *bârlog*, *vizuină* cu prep. comp. *de la*.

Cracu dintre Văi (Obr) – deal. – După s. *crac* + determ. topon. *Văi* (cf. top. *Valea lu Radu* și *Valea Pleșii*) cu prep. *dintre*.

Cracu Fiuloanii (Bor) – deal cu pădure de foioase. – După s. *crac* + determ. topon. *Fiuloanea* (gen.).

Cracu Frăpsănelui (Bor) – deal cu pădure de foioase. – După s. *crac* + determ. subst. *frapsân*, variantă lui *frasin*, în care *p* nu s-a disimilat față de *f*.

Cracu Ibănelui (RusM) – crac de deal. – După s. *crac* + determ. antrop. *Iban* care nu apare în DNFR; v. sl. *ljub-* „drag, iubit”, cf. *Ibănescu* (DNFR, 252) (gen.).

Cracu Iezănelui (Obr) – deal. – După s. *crac* + determ. antrop. *Iezan* (< top. *Iaz* + suf. *-(e)an*) (gen.).

Cracu Iovănescului [~jovăněscului] (Bcv) – deal. – După s. *crac* + determ. antrop. *Iovănescu* (< *Iovan* + suf. *-escu*) (DNFR, 260), cf. și n. fam. *Iovănesc* (Densusianu, Ț.H., 77) (gen.).

Cracu Lat (Bor) – pădure de foioase și conifere. – După s. *crac* + determ. adj. *lat*.

Cracu Lung (Obr) – picior de deal. – După s. *crac* + determ. adj. *lung*.

Cracu lu Bulac (Bor) – pășune împădurită. – După s. *crac* + determ. antrop. *Bulacu* (< tc. *bulak* „izvor”) (DNFR, 86) (gen.).

Cracu lu Călimán (Bor) – deal cu pădure de foioase. – După s. *crac* + determ. antrop. *Căliman* (DNFR, 104) (gen.).

Cracu lu Cóman (Bor) – deal cu pădure de foioase. – După s. *crac* + determ. antrop. *Coman* (DNFR, 142) (< s. *cuman* „persoană aparținând unei

populații de neam turcic care, migrând dinspre est, în sec. XI s-a așezat pe teritoriul țărilor românești, unde, în parte a fost asimilată de populația românească. 2. Adj. Care aparține cumanilor, privitor la cumani” (< fr. *cumanes*) (DEX) (gen.).

Cracu lu Dămășchin (Dlc) – izlaz. – După s. *crac* + determ. antrop. *Damashin* (cf. bg. *Damaskin*) (DNFR, 184) (gen.).

Cracu lu Filip (Obr) – picior de deal. – După s. *crac* + determ. antrop. *Filip* (gen.).

Cracu lu Firăr (Bor) – deal cu pădure de foiașe. – După s. *crac* + determ. antrop. *Firăr* (poreclă), cf. germ. *Führer* „conducător” (gen.).

Cracu lu Ișvan (Glb) – deal cu pădure de foioșe. – După s. *crac* + determ. antrop. *Isvan* (gen.) (cf. ung. *István* „Ștefan”) (DNFR, 262, cf. și Densusianu, Ț.H., 73).

Cracu lu Matei [măcéi] (Obr) – picior de deal. – După s. *crac* + determ. antrop. *Matei* (gen.).

Cracu lu Mădă (Bor) – deal cu pădure de foioșe. – După s. *crac* + determ. antrop. *Mădă* (cf. *Mada*) (DOR, 318) sau hipocoristic de la *Mădălin(a)* (gen.).

Cracu lu Mon Iancu (Bor) – deal cu pădure de foioșe. – După s. *crac* + determ. antrop. *Mon Iancu* (prenume + n. fam.) (gen.).

Cracu lu Răineanțu (Obr) – picior de deal. – După s. *crac* + determ. antrop. *Răineanțu* (gen.).

Cracu lu Toma (Obr) – picior de deal. – După s. *crac* + determ. antrop. *Toma* (gen.).

Cracu lu Tuluz (Bor) – pășune împădurită. – După s. *crac* + determ. antrop. *Tuluz* (gen.) (< probabil din s. pl. *tulugi* „strujan, cotor de porumb, cocean”) (DAR), cf. și antrop. *Tulea* (DNFR, 464) < *Tul-* + suf. *-uz* (vezi Pătruț, SOR, 152-154).

Cracu lu Vlăicu (Obr) – picior de deal. – După s. *crac* + determ. antrop. *Vlaicu* (gen.).

Cracu Lung (RusM) – deal și pârau, izvorăște din Vârful Boul și se varsă în Bistra Rusca. – După s. *crac* + determ. adj. *lung*.

Cracu Mare (Bcv) – deal. – După s. *crac* + determ. adj. *mare*.

Cracu Măgura (RusM) – pârau. – După s. *crac* + determ. topon. *Măgura*.

Cracu Măgurii (Măr) – drum ce duce spre muntele Măgura, pășune alpină. – După s. *crac* + determ. topon. *Măgura* (gen.).

Cracu Măstăcănului (Bor) – deal cu pădure de foioșe și conifere. – După s. *crac* + determ. subst. *mesteacăn* (gen.).

Cracu Mormințului (Bor) – pășune. – După s. *crac* + determ. subst. *morminț* „cimitir” (gen.).

Cracu Morminților (Obr) – picior de deal. – După s. *crac* + determ. subst. *morminț* (gen.).

Cracu Neamțului (Obr) – deal. – După s. *crac* + determ. antrop. *Neamțu* (gen.).

Cracu Paului [păului] (Obr) – teren arabil. – După s. *crac* + determ. antrop. *Pau* (cf. gr. *Pahu*, cu dispariția lui *h*) (DNFR, 356), cf. și n. fam *Pau*

(Densusianu, Ț.H., 78) (gen.). Acest toponim este înregistrat și de *Monografia comunei Obreja*, p. 13 cu varianta *Cracu Paorului*, iar atunci al doilea element ar trebui raportat la subst. *paor* „țăran” (< germ. *Bauer* „idem”).

Cracu Pígiu (Bor) – pădure de rășinoase. – După s. *crac* + determ. topon. *Piga* (gen.).

Cracu Pípului (Bor) – deal cu pășune. – După s. *crac* + determ. antrop. *Pipu* (< s. *pipă*, v. și *Pipa*, *Pipă*) (DNFR, 366) (gen.).

Cracu Popii (Obr) – picior de deal. – După s. *crac* + determ. subst. *popă* (gen.).

Cracu Răcuinii (Bor) – deal cu pădure de foioase. – După s. *crac* + determ. topon. *Răcuina* (gen.).

Cracu Rúschiței (RusM) – culme. – După s. *crac* + determ. topon. *Ruschița* (gen.).

Cracu Scării (Bor) – deal cu pădure de foioase și rășinoase pe valea pârâului Bordu. – După s. *crac* + determ. topon. **Scara* (prezența toponimului *Scărișoară* (< *Scara* + suf. dim. *-ișoară*) ne determină să identificăm un toponim **Scara*) (gen.).

Cracu Seciului [sășulu] (Bor) – deal, pădure de foioase și conifere. – După s. *crac* + determ. topon. *Seciu* (gen.).

Cracu Úrsului (Bor) – deal cu fânețe pe valea râului Slătinoara. – După s. *crac* + determ. antrop. *Ursu* (DNFR, 476) sau subst. *urs* (gen.).

Cracu Viteazul Mare (Obr) – picior de deal. – După s. *crac* + determ. antrop. *Viteazul Mare*.

Cracu Viteazul Mic (Obr) – picior de deal. – După s. *crac* + determ. antrop. *Viteazul Mic*.

Cracu Vârtóp (Obr) – picior de deal. – După s. *crac* + determ. subst. *vârtop*.

Cracu Zbégului (Bor) – deal. – După s. *crac* + determ. subst. *zbe*g „bălărie, buruiiană” (DER), „desiș, măraciniș, pădure deasă”, „loc de refugiu” (sl. *(s)beg* < sb. *zbe*g) (Crețan-Frățilă, *Dicționar*, p. 209, Ioniță, *Glosar*, 40).

Craiu [crăiu] (Bor) – pârâu, izvorăște de sub Muntele Mic și se varsă în Râu Mare. – După antrop. *Craiu* (DOR, 252), cf. și n. fam. *Crai* (Densusianu, Ț.H., 76).

Crâsta (Bor) – fânețe. – După antrop. *Crâsta* (DNFR, 158).

Cremenița [cremenița] (Glb) – pârâu. – După s. *cremeniță*, dim. < *cremene*; cf. și top. scr. *Kremenica* (RČM; RJA, V, 504).

Crivină (Zg) – terenuri arabile. – După s. *crivină* (pl. art.) „desiș de măracini mari, cu arbori subțiri; pădurice de arbori tineri; luncă. 2. Loc umed, mlăștinos. 3. Pământ lucrat, cultivat; țarină (DEX) (< sl. *krivŭ* „strîmb”) (DER).

Crivinele [crivini] (OR) – șes cu fânețe. – După s. *crivină* (pl. art.).

Crivini (Mal) – platou cu anini pe malul Bistrei. – După s. *crivină* (pl. neart.), v. *supra*.

Crovu Báicului (Bor) – câmpie alpină. – După s. *crov* „formă mică de relief cu aspect de depresiune circulară sau alungită, dezvoltată pe loess prin tasare; găvan, padină” (< sb. *krov*) (DEX, v. și Porucic, *Lexiconul*, 33) + determ. topon. *Baicu* (gen.).

Crovu Caprii (Bor) – câmpie alpină. – După s. *crov* + determ. subst. *capră* (gen.).

Crovu lu Lie (Bor) – pășune. – După s. *crov* + determ. antrop. *Lie* (DNFR, 279) (gen.).

Crovu lu Talpă (Bor) – pășune, izlaz. – După s. *crov* + determ. antrop. *Talpă* (gen.) (< s. *talpă*) (DNFR, 441).

Crovu Pantúchii (Bor) – pășune. – După s. *crov* + determ. antrop. *Panțuca* (cf. *Panțuc*) (DNFR, 352) (gen.).

Crucea Copiilor (Bor) – confluență între Văile Rele și Izvoru Mesteacănului. – După s. *cruce* „răscruce de drumuri” (informație din anchetă) + determ. subst. *copil* (gen. pl.).

Crucișoarele (Bor) – pădure de foioase și conifere. – După s. *crucișoară* (pl. art.), dim. < *cruce*, v. *supra*.

Cuca Dâlmii (Zăv) – deal. – După s. *cucă* „deal înalt și izolat; vârf de deal” (DEX) (< tc. *kuca*) (Bogrea, PIF, 110), din latina vulgară (Iordan, *Top. rom.*, 35, 396), „cu rădăcină preindo-europeană” (Loșonți, *Toponime*, 56)) + determ. topon. *Dâlma* (gen.).

Cuca lu Crâjmănu (Glb) – izlaz comunal. – După s. *cucă* + determ. antrop. *Crâjmean* (< top. *Crâjma* + suf. *-ean*) (gen.).

Cuca lu Ion Șchiópu (VB) – fânețe. – După s. *cucă* + determ. antrop. *Ion Șchiopu* (prenume + poreclă) (gen.).

Cuca lu Sărăfin Iancu (VB) – deal cu fânețe. – După s. *cucă* + determ. antrop. *Sărăfin Iancu* (prenume + n. fam.) (gen.).

Cuca Mare (OR) – mamelon cu pășune. – După s. *cucă* + determ. adj. *mare*.

Cuca Mică (OR) – mamelon cu pășune. – După s. *cucă* + determ. adj. *mic*.

Cuca Vlădean (Măr) – vârf de deal. – După s. *cucă* + determ. topon. *Vlădeanu*.

Cucuiova [cucuióva] (Car) – deal. – După s. *cucuiovă* (< *cucui* + suf. *-ova*, Frățilă, *Contribuții*, 161), „deal, vârf de deal sau de munte” (DTB, II, 149).

Cucuiova (Car) – pârau. – După s. *cucuiovă*.

Cucuiu cel Nalt (Bor) – deal cu pădure de foioase. – După s. *cucui* „vârf de deal sau deal cu vârful rotund” (DA) + determ. adj. *înalt*.

Cucuiu Cetățelii (Car) – deal. – După s. *cucui* + determ. topon. **Cetățea* (este vorba despre fosta cetate a Caransebeșului) (gen.).

Cucuiu lu Ecob (Car) – vârf de deal. – După s. *cucui* + determ. antrop. *Ecob*, același cu *Iacob* (DOR, 76) (gen.).

Cucuiu lu Mateș (TRu) – deal. – După s. *cucui* + determ. antrop. *Mateș* (gen.).

Cucuiu lu Râc (Bor) – deal cu pădure de foioase. – După s. *cucui* + determ. antrop. *Râc* (cf. bg. *Răko*) (DNFR, 394) (gen.).

Cucuiu lu Viga (Bor) – pășune împădurită. – După s. *cucui* + determ. antrop. *Viga* (cf. gr. *Vigga(s)*) (DNFR, 485) (gen.).

Cucuiu Pleșii (Car) – vârf de munte. – După s. *cucui* + determ. topon. *Pleșa* (gen.).

Cucuiu Satului (Bor) – pășune împădurită. – După s. *cucui* + determ. subst. *sat* (gen.).

Cucuiu Țândării [cucúju țândării] (Bor) – deal cu pădure de foioase pe malul pârâului Borlova Mare. – După s. *cucui* + determ. subst. *țandără* „bucățică subțire care se desprinde dintr-un material casabil (în procesul prelucrării) sau dintr-un obiect spart” (< săș. *zander*, germ. *Zunder*) (DEX) (gen.).

Cucuiu Văii Lungi (Bor) – izlaz comunal. – După s. *cucui* + determ. topon. *Valea Lungă* (gen.).

Cucúta (Bor) – pădure de foioase. – După s. *cucută* (art.) „plantă erbacee otrăvitoare din familia umbeliferelor, cu miros caracteristic, cu frunze mari, flori albe și fructe brune-verzui, întrebuințată ca medicament; dudău, buciniș (*Conium maculatum*) (< lat. **cucuta* (= *cicuta*)) (DEX).

Cúlmea (Dlc) – deal. – După s. *culme* (art) „partea cea mai de sus, prelungită orizontal, a unui munte sau a unui deal; vârful” (< lat. *culmen*) (DEX).

Culmea Alúnului (RusM) – culme. – După s. *culme* + determ. subst. *alun* (gen.).

Culmea Ascuțită [~ascuțită] (Glb) – deal. – După s. *culme* + determ. adj. *ascuțită* (v. și Ioniță, *Nume*, 105).

Culmea Babii (RusM) – deal. – După s. *culme* + determ. antrop. *Baba* (v. și Ioniță, *Nume*, 84, v. și articolul Vioricăi Goicu, *Semnificația cuvântului babă în toponimia românească*, în LR, XLIX, 2000, nr. 3, p. 465-472) (gen.).

Culmea Bârlóvilor (M) – deal. – După s. *culme* + determ. n. grup *bârlovi* (< *Bârlov*). Cf. top. *Bârlovița* (gen.).

Culmea Blidárului (Glb) – deal. – După s. *culme* + determ. topon. *Blidaru* (gen.).

Culmea Borloviței [~borlovițăi] (TRu) – partea de sus a dealului acoperită cu pădure de foioase și rășinoase. – După s. *culme* + determ. topon. *Borlovița* (gen.).

Culmea Bou (RusM) – culme. – După s. *culme* + determ. topon. *Bou*.

Culmea Cătámáruului (RusM) – deal. – După s. *culme* + determ. topon. *Cătámáru* (gen.).

Culmea Ciorii [~sóri] (RusM) – deal. – După s. *culme* + determ. topon. *Cioara* (gen.).

Culmea Cireșului (Obr) – deal în Masivul Poiana Ruscă. – După s. *culme* + determ. topon. *Pârâu Cireșului* (gen.).

Culmea Cireșului (RusM) – deal. – După s. *culme* + determ. subst. *cireș* (v. și Ioniță, *Nume*, 148) (gen.).

Culmea Cornuțelului [~cornuțálului] (Dlc) – partea de sus a dealului. – După s. *culme* + determ. topon. *Cornuțel* (gen.).

Culmea cu Rugi (RusM) – pârâu. – După s. *culme* + determ. subst. *rug* (pl.) cu prep. *cu*.

Culmea Dálciului (Dlc) – deal. – După s. *culme* + determ. topon. *Dalci* (gen.).

Culmea Dâlmii (Bor) – fostă pășune, actualmente împădurită. – După s. *culme* + determ. topon. *Dâlma* (gen.).

Culmea de către Obreján (Ciut) – deal împădurit. – După s. *culme* + determ. antrop. *Obrejan* (< top. *Obreja* + suf. *-ean*), cf. și n. fam. *Obrežan* (Densusianu, Ț.H., 78) precedat de prep. comp. *de către*.

Culmea de la Valea Cerbului [~di la vâlja șerbului] (M) – deal cu apă curgătoare. – După s. *culme* + determ. topon. *Valea Cerbului* precedat de prep. comp. *de la*.

Culmea Dracului (Ciut) – deal. – După s. *culme* + determ. antrop. *Dracula* (gen.).

Culmea Hunedorii (Băț) – deal cu fânețe la gura de vărsare a Fluorului. – După s. *culme* + determ. topon. *Hunedoara* (gen.).

Culmea Hușănița (RusM) – culme. – După s. *culme* + determ. topon. *Hușănița*.

Culmea Ibănuului (VMg) – coamă de deal. – După s. *culme* + determ. antrop. *Iban* (gen.), v. *supra Cracu Ibanului*.

Culmea Iéderii (TRu) – deal cu pădure. – După s. *culme* + determ. subst. *iederă* (gen.).

Culmea Jgheăbului (Cir) – culme. – După s. *culme* + determ. topon. *Jgheabu* (gen.).

Culmea Joiănuului (Glb) – deal împădurit, pădure de foioase. – După s. *culme* + determ. antrop. *Joian* < s. *joian* „nume de bou fătat joia” (DNFR, 268), cf. și omonimul său *joian* „plantă ierboasă cu flori albe” (DAR) (gen.).

Culmea Lázului (Dlc) – deal cu pădure de foioase. – După s. *culme* + determ. topon. *Laz* (gen.)

Culmea Lazului (TRu) – deal. – După s. *culme* + determ. topon., cf. top. *Lazu ăl Mare* și *Lazu ăl Mic* (gen.).

Culmea lu Eisler (Rusț) – deal. – După s. *culme* + determ. antrop. *Eisler* (gen.).

Culmea lu Trăián (Glb) – deal. – După s. *culme* + determ. antrop. *Traian* (gen.) (DNFR, 459).

Culmea Maciovi [~mășovi] (Ciut) – deal. – După s. *culme* + determ. topon. *Maciova* (gen.).

Culmea Mijlocinii (Glb) – culme cu pădure de foioase. – După s. *culme* + determ. topon. *Mijlocina* (gen.).

Culmea Morminților (Obr) – culme de deal. – După s. *culme* + determ. subst. *morminț* „cimitir” (gen.).

Culmea Nădrăgului (Obr) – culme de deal împădurită. – După s. *culme* + determ. topon. *Nădragu* (gen.).

Culmea Pădeșului (RusM) – culme de munte. – După s. *culme* + determ. topon. *Padeș* (gen.).

Culmea Păliturii (RusM) – culme de deal. – După s. *culme* + determ. subst. *pălitură*, cu referire la natura locului „teren ars de soare” (gen.)

Culmea Pășterii (Obr) – culme de deal. – După s. *culme* + determ. subst. *peșteră* „cavitate, scobitură naturală subterană adâncă și mare, formată prin dizolvarea unor roci solubile de către apele de infiltrație; grotă, cavernă” (< sl. *peštera*) (DEX) (gen.).

Culmea Prébii (Vos) – culme de deal. – După s. *culme* + determ. topon. *Prejba* (gen.).

Culmea Prevecióri (Bcv) – pădure de fag și plantație de rășinoase pe partea dreaptă a Bistrei, coboară spre Poarta de Fier. – După s. *culme* + determ. topon. *Preveciori* pentru care, cf. sl. **Pravici*, bg. *Pravec* (Petrovici, *Daco-slava*, 258, Densusianu, Ț.H., 65), cf. și s. reg. și înv. *pravaț* „drum drept (de obicei pe coama unui deal) ; 2. direcție, fel în care este orientat cineva sau ceva ; 3. Puț de intare într-o mină; (reg.) parte abruptă a unei văgăuni” (< v. sl., scr. *pravaț*) (DLR).

Culmea Ramna (Glb) – culme cu pădure de foioase. – După s. *culme* + determ. topon. *Ramna*.

Culmea Surupătă (M) – culme cu pantă abruptă. – După s. *culme* + determ. adj. *surupătă*.

Culmea Tâlvilor (M) – culme de deal. – După s. *culme* + determ. topon. *Tâlvele* (gen.).

Culmea Tihóbului (Obr) – vârf de munte acoperit cu pădure de foioase. – După s. *culme* + determ. topon. *Tihobu*, cf. top. *Vârful Tihobului* (gen.).

Culmea Túrului (Dlc) – culme de deal ce duce spre Turnu. – După s. *culme* + determ. topon. *Turn* (*Turnu Ruieni*) (gen.).

Culmea Úrsului (Bor) – deal cu fânețe. – După s. *culme* + determ. antrop. *Ursu* sau subst. *urs* (v. și Ioniță, *Nume*, 86) (gen.).

Culmea Vóinii (Bor) – deal. – După s. *culme* + determ. antrop. *Voina*, *Voinea*, cf. Densusianu, Ț.H., 74.

Culmea Zápota (Vos) – culme de deal. – După s. *culme* + determ. topon. *Zapota*.

Culmea lu Dealu Șes (Bor) – culme cu pădure de foioase și conifere. – După s. *culme* + determ. topon. **Dealul Șes* (gen.).

Cuntu (Bor) – pârau și munte în masivul Țarcu. – După antrop. *Cuntu* (Pătruț, OR, 147) sau v. sl. *kătŭ* „unghi”, în care *â* este reprezentat prin reflexul românesc *un* (Stan, ACILEF, 1123, v. DTB, II, 153).

Cunúna Cuntu (Măr) – pășune alpină. – După s. *cunună* „lanț de dealuri sau munți”, „șir de munți sau păduri care împrejmuesc un loc în formă de cerc sau arc” (DA) (< lat. *corona*) (DEX) + determ. topon. *Cuntu*.

Cununa Măgúrii (Măr) – pășune alpină. – După s. *cunună* + determ. topon. *Măgura* (gen.).

Curmătúra Bódului (Bcv) – deal. – După s. *curmătură* „depresiune, adâncitură pe culmea unui deal sau a unui munte; prăpastie între doi munți sau două dealuri, șă” (DEX) (< *curma* + suf. *-ătură*) + determ. antrop. *Bodu* (DNFR, 69), cf. și Densusianu, Ț.H., 84 care înregistrează numele de bou *Bodu* (gen.).

Curmătúra Frásinilor (OR) – deal. – După s. *curmătură* + determ. subst. *frasin* (gen. pl.).

Curmătúra lu Barbu (Bcv) – deal. – După s. *curmătură* + determ. antrop. *Barbu* (gen.), v. *supra Cotu Barbului*.

Curmătúra Măgúrii Mărgănéști (VB) – pădure de foioase și conifere. – După s. *curmătură* + determ. topon. *Măgura Mărgănească* (gen.).

Curmătúrá (Bor) – câmpie alpină. – După s. *curmătură* (neart.).

Curmătură (Cic) – deal. – După s. *curmătură* (neart.).

Curpenu [cúrpanu] (Obr) – pârâu. – După s. *curpen* (neart.) „arbusc cu tulpina subțire, agățătoare și ramificată, cu frunze compuse, cu flori mari, violete sau albe, în panicule (*Clematis vitalba*)” (cf. alb. *kurpen*) (DEX).

Curteanu [curcéanu] (M) – loc împădurit „o fost un luoc de finăt și acúma îi pădúrije”. – După antrop. *Curteanu* (< *Curtea* + *-eanu*), „locuitor al satului Curtea”.

Curu Dealului [cúru đálului] (Bcv) – partea din dosul dealului. – După s. *cur* cu sens entopic, desemnând partea din spatele sau capătul unor locuri (dealuri, păduri etc.) (DTB, II, 158, v. și Homorodean, *Vechea vatră*, 146) + determ. subst. *deal* (gen.).

Curu Dealului (M) [cúru đálului] – pășune montană. – După s. *cur* + determ. subst. *deal* (gen.).

Curu Orlii (Bor) [cúru Ȑórlíi] – pădure de foioase. – După s. *cur* + determ. topon. *Orlea* (gen.).

Custura la Fărcășești [~fărcășășć] (OR) – deal cu fânețe. – După s. *custură* „colină de forma unei custure, munte cu vârf ascuțit, stânci lungi și înalte, râpi prăpăstioase” (DA) – „Origine incertă. Apare și în bg., slov. *kustura*, sb. *kùstura*, magh. *kusztor(a)*, fapt pentru care s-a considerat de origine sl. (Miklosich, *Slaw. Elem.*, 27; Cihac, II, 89); însă cuvântul nu poate fi autentic sl., și mai curând pare a proveni din rom. (Capidan, *Raporturile*, 207 și Drăganu, DR, VII, 109, pentru originea rom. a magh.). Astfel stând lucrurile, se consideră că *custură* este o reducere de la *cuțitură*, din lat. **cotire* „a face vîrf”, cu aceeași reducere ca *neguțător* > *negustor* sau *toți trei* > *tustrei* (DAR; Scriban)” (DER) + determ. n. grup *fărcășești* (< antrop. *Fărcășescu* < *Farcaș* + suf. *-escu*) (DNFR, 196) precedat de prep. *la*.

Custura Murgână (OR) – deal. – După s. *custură* + determ. adj. *murgană*.

Cutea [cuća] (Măg) – pășune. – După antrop. *Cutea* (DNFR, 162, v. și DTB, II, 159).

Cutea (RusM) – pârâu, izvorăște din Vârful Boul și se varsă în Lozna. – După antrop. *Cutea* (< s. *cute* „piatra de ascuțit coasa și alte instrumente tăioase” (< lat. *cos*, *cotis*) (DEX), cf. și gr. *Kuti(s)*) (DNFR, 132).

D

Dașa (Ciut) – pârâu, izvorăște de la Calova Obrejii. – După antrop. fem. *Dașa* (cf. nb srb. *Daša*, hipoc de la *David*, *Danilo* etc. (GRKOVIĆ, 73).

Dăncioania [dănsúána] (Bcv) – pârâu ce se varsă în Bista la Piatra Caprii. – După antrop. pop. *Dăncioaia*, format cu suf. *-oania* (DTB, III, 6) de la n. fam. *Danciu*.

Dănciulești [dănsulésć] (Băț) – parte de sat. – După n. grup *dănciulești* (< antrop. *Danciu* hip.) (v. Pătruț, OR, 27; DNFR, 165 sau *Dănciulescu*, DNFR, 167, v. și DTB, III, 6-7).

Dăneasa [dănása] (Zg) – terenuri arabile. – După antrop. *Dan* + suf. *-easa*, având sensul de „proprietatea lui Dan”.

Dărăbanțu (Glb) – teren arabil. – După antrop. *Dărăbanțu* (DOR, 257) s. v. *Dărăban* (DNFR, 168, v. și DTB, III, 7).

Dărăbanțu (Obr) – luncă în apropierea Bistrei. V. *supra*.

Dâлма (Mal) – deal cu fânețe. – După s. *dâlmă* (art.) „formă de relief cu aspect de deal scund, izolat și cu vârful rotunjit”, „formă de relief izolată având forma unui mamelon” (DLR, v. și DEX; DTB, III, 46-47; DTRO, II, 364-366; Frățilă, STD, 71-72; Iordan, *Top. rom.*, 35-36; Porucic, *Lexiconul*, 25, 27). – Probabil o contaminare între *dâmb* și *gâlmă* (DEX).

Dâлма (Măr) – deal cu fânețe. – După s. *dâlmă* (art.).

Dâлма (Var) – coastă de deal cu pădure și grădini. – După s. *dâlmă* (art.). Aici au fost găsite fragmente ceramice atipice, preistorice. (cf. Luca, *Descoperiri*, 266).

Dâlme [dâlmje] (M) – loc de fînețe și livezi pe valea râului Bistra. – După s. *dâlmă* (pl. neart.) (DTB, III, 47).

Dâlme (Zăv) – deal. – După s. *dâlmă* (pl. neart.).

Dâlmele (Dlc) – deal cu pășune împădurită. – După s. *dâlmă* (pl. art.).

Dâmbu de la Capu Dealului [di la căpu dâlmului] (VB) – deal. – După s. *dâmb* „formă de relief mai mică decât dealul; delușor; colină” (DEX) + determ. topon. *Capu Dealului* precedat de prep. comp. *de la*.

Dâmbu la Din Dos [dîmpu la dîn dos] (Var) – parte de deal cu fânețe. – După s. *dâmb* + determ. topon. *Din Dosu* precedat de prep. *la*.

Dâmbu la Șușui (Var) – dâmb cu fânețe. – După s. *dâmb* + determ. topon. *La Șușui* cu prep. *la*.

Dâmbu Popii (Iaz) – pășune și pădure. – După s. *dâmb* + determ. subst. *popă* (gen.).

Dâmbu Popii (OR) – pășune și pădure pe un loc mai ridicat. V. *supra*.

Dârman (Glb) – teren în pantă cu pădure. – După antrop. *Dârman* (DOR, 260, DNFR, 174) sau s. *dârman* „lemn gros, cioplit pentru construcții de case la grinzi” (DTB, III, 52).

Dârman (OR) – teren în pantă cu pădure. V. *supra*.

Deal [dâl] (Dlc) – deal cu teren arabil. – După s. *deal*.

Deal (TRu) – deal cu teren arabil. – După s. *deal*.

Dealul Andreonilor (Car) – deal. – După n. grup *andreoni* < *Andrei* + suf. *-on* (cf. Ghidiu, Bălan, *Monografia Caransebeșului*, 250).

Dealul Bălușii [~băluși] (Glb) – deal. – După s. *deal* + determ. topon. *Bălușa* (gen.).

Dealul Birăilor [~birăilor] (Obr) – deal. – După s. *deal* + determ. n. grup. *birăi* (< antrop. *Birău* < s. *birău* „primar”) (DNFR, 64) (gen.).

Dealul Bolodoșilor [~bolodóșilor] (Băt) – deal. – După s. *deal* + determ. n. grup *bolodoni* (< probabil din antrop. *Bolog* (cf. DOR, 208) < magh. *balog* „stângaci” + suf. *-on*) (gen.).

Dealul Boului (Dlc) – deal. – După s. *deal* + determ. subst. *bou* (gen.).

Dealul Boului [~bóului] (Cic) – deal. – După s. *deal* + determ. subst. *bou* (gen.).

Dealul Boului (Zer) – deal. – După s. *deal* + determ. subst. *bou* (gen.).

Dealul Brăila [dǎlu brăila] (Bcv) – fânețe la poalele muntelui Godeanu. – După s. *deal* + determ. antrop. *Brăila* (gen.).

Dealul Brăniștii [~brănișci] (M) – deal. – După s. *deal* + determ. topon. *Braniște* (gen.).

Dealul Cepelca (Car) – deal. – După s. *deal* + determ. antrop. *Cepelca* < ucr. *čepel* „cuțit cu vârful rupt” (DNFR, 109).

Dealul Cheii (PoiMr) – deal. – După s. *deal* + determ. topon. **Cheia* (gen.).

Dealul Ciclenilor (Var) – deal cu fânețe. – După s. *deal* + determ. n. grup *cicleni* „originari din localitatea Cicleni”.

Dealul Ciclenilor (Zer) – deal. V. *supra*.

Dealul Cornii [dǎlu cuǎrni] (Băț) – deal cu fânețe în Munții Poiana Ruscă, „fi un luoc uŃe iŃ cuǎrni”. – După s. *deal* + determ. antrop. *Cornea* (DTB, II, 111) (gen.).

Dealul Cornu (Var) – deal calcaros. – După s. *deal* + determ. subst. *corn*.

Dealul Cornului (Ciut) – deal, fosta vatră a satului. Prof. Groza spune că aici s-ar fi născut legenda legată de numele localității Ciuta: „Aici au fost găsite două ciute (căprioare) din marmură în interiorul cărora ar fi fost aur” (Groza, Rădulescu, *Legende*, 80-82). – După s. *deal* + determ. subst. *corn* (gen.).

Dealul Cozii [~côțfi] (RusM) – deal. – După s. *deal* + determ. subst. *coadă* (de deal) sau antrop. *Coza* (gen.).

Dealul Croitorilor (Car) – deal. – După s. *deal* + determ. n. grup *croitori* „meseriași sau muncitori care croiesc și cos haine. 2. Insecte mari, de culoare neagră, cu antene lungi, care trăiesc mai ales pe stejar, degradând lemnul (*Cerambyx cerdo*)” (DEX) sau antrop. *Croitoru* (pl.) (gen.).

Dealul Crucii (RusM) – deal, „aici se găsește o cruce de fier înaltă de 4 m cu crucifix, ridicată în anul 1870 (cf. Mărgineanu, *Ruskberg*, 16) – După s. *deal* + determ. subst. *cruce* (gen.).

Dealul Crucii (Car) – deal, aici ieșeau caransebeșenii cu litia („crucea”) a doua zi de Paști „poporul din Sebeș păstrează o tradiție, în sensul căreia aici, în Dealul Crucii, cetățenii ar fi învins pe turci a doua zi de Paști și de atunci pelegrinează la sărbătoarea aceasta locuitorii către acest loc. Alții sunt de părere că pelegrinajul se face în amintirea zilei când a încetat ciuma în oraș” (cf. Ghidiu, Bălan, *Monografia Caransebeșului*, 263). V. *supra*.

Dealul cu Afinări [dǎlu cu afinări] (M) – deal cu pășune cu afinari pe Valea râului Nermeș. – După s. *deal* + determ. subst. *afinar* (pl.) precedat de prep. *cu*.

Dealul cu Afine (RusM) – deal cu afinari. – După s. *deal* + determ. subst. *afină* (pl.) precedat de prep. *cu*.

Dealul cu Anini Căinești [~cînéșci] (VB) – deal. – După s. *deal* + determ. subst. *anini căinești* precedat de prep. *cu*.

Dealul cu Bordéiele (Bcv) – deal. – După s. *deal* + determ. subst. *bordei* (pl.) precedat de prep. *cu*.

Dealul cu Calea [dǎlu cu călea] (Bcv) – deal cu pășune montană, în munții Poiana Ruscă. – După s. *deal* + determ. subst. *cale* precedat de prep. *cu*.

Dealu cu Ciréşii (VB) – deal, fostă plantație de cireși. – După s. *deal* + determ. subst. *cireș* precedat de prep. *cu*.

Dealu cu Fériga (Bcv) – deal cu pădure și fânețe. – După s. *deal* + determ. subst. *ferigă* precedat de prep. *cu*.

Dealu cu Piátra (Obr) – deal. – După s. *deal* + determ. subst. *piatră* precedat de prep. *cu*.

Dealu cu Tău (Bcv) – deal cu pământ mocirlos. – După s. *deal* + determ. subst. *tău* precedat de prep. *cu*.

Dealu Cucúiu Piétrii (Car) – deal. – După s. *deal* + determ. topon. **Cucuiu Pietrii*.

Dealu Dănciuleștilor (Bcv) – deal. – După s. *deal* + determ. n. grup *dănciulești* (< antrop. *Dănciulescu* < *Danciu* + suf. *-(l)escu*) (DNFR, 167) (gen.).

Dealu dintre Mâni [~dîntră mîń] (Băţ) – deal cu fânețe. – După s. *deal* + determ. topon. *Mânea* (pl.) precedat de prep. *dintre*.

Dealu Drăguşu (Măr) – deal la poalele Măgurii. – După s. *deal* + determ. topon. *Drăguşu*.

Dealu Fântânii (Măg) – deal. – După s. *deal* + determ. subst. *fântână* (gen.).

Dealu Fântânii (RusM) – deal. – După s. *deal* + determ. subst. *fântână* (gen.).

Dealu Feței (RusM) – deal. – După s. *deal* + determ. top. *Fața* (gen.).

Dealu Florii [~flóri] (Iaz) – deal cu teren arabil și fânețe. – După s. *deal* + determ. subst. *floare* (gen.).

Dealu Floruşului (Băţ) – deal cu fânețe în munții Poiana Ruscă. – După s. *deal* + determ. topon. *Floruşu* (gen.).

Dealu Frásinii (Băţ) – deal. – După s. *deal* + determ. topon. *Frasina* (gen.).

Dealu Găinii (Cic) – deal cu pădure. – După s. *deal* + determ. subst. *găină* sau antrop. *Găină* (gen.).

Dealu Gemeniții [~žemeniťi] (Băţ) – deal. – După s. *deal* + determ. topon. *Gemenița* (gen.).

Dealu Grof (Bcv) – deal. – După s. *deal* + determ. antrop. *Grof* < s. *grof* „mare latifundiar maghiar (având titlul de conte)” (< mag. *gróf*) (DEX).

Dealu Ilcului [~ilcului] (OR) – deal. – După s. *deal* + determ. antrop. *Ilcu* (cf. bg. *Ilko*) (DNFR, 256) (gen.).

Dealu Loánței (Car) – deal cu pădure înspre localitatea Poiana. – După s. *deal* + determ. top. *Loanța*. Cf. scr. *Lonac* < *lonac*, gen. *lonca* (pronunțat *lonța*) „oală” (cf. DTB, V, 163, cf. și Ioniță, *Nume*, 193).

Dealu lu Bogdan (OR) – deal. – După s. *deal* + determ. antrop. *Bogdan* (< sl. *Bogdan*) (DNFR, 69) (gen.).

Dealu lu Brúma (Glb) – deal. – După s. *deal* + determ. antrop. *Bruma* *Bruma* (< s. *brumă*) (DNFR, 82) (gen.).

Dealu lu Chila [đálu lu kila] (M) – deal cu pășune, izlaz comunal pe Valea Mânzului. – După s. *deal* + determ. antrop. *Chila* (gen.) (cf. *Chilu*, DOR, 426 sau s. *chilă* „veche măsură de capacitate pentru cereale, egală cu circa 680 de litri în Țara Românească și cu circa 430 de litri în Moldova” (< tc. *kile*) (DEX)).

Dealul Ciușu [~cúșu] (Glb) – deal. – După s. *deal* + determ. antrop. *Ciușu* (gen.) (< adj. *ciuș* „miop, cu vederea slabă” (DAR); DNFR, 133 îl consideră o variantă a lui *ciuf* „păr mult și zbârlit; om decăzut, depravat”).

Dealul Dan (Băt) – deal. – După s. *deal* + determ. antrop. *Dan* (gen.) (hipocoristic al lui *Daniel*) (DNFR, 165).

Dealul Ion (RusM) – deal. – După s. *deal* + determ. antrop. *Ion* (gen.) (DNFR, 258).

Dealul Lion (Cir) – deal. – După s. *deal* + determ. antrop. *Lion* (gen.) (DNFR, 277).

Dealul Madăspác (RusM) – deal. – După s. *deal* + determ. antrop. *Maderspac* (gen.). Istoria localității Rusca Montană este strâns legată de acest nume (cf. Mărgineanu, *Ruskberg*, 24. și urm.).

Dealul Marian [~măriján] (Glb) – deal. – După s. *deal* + determ. antrop. *Marian* (DNFR, 292) (gen.).

Dealul Noilă (M) – deal cu pășune, izlaz comunal, „îi núblje lu hăl de are sălășu acolo”. – După s. *deal* + determ. antrop. *Noilă* (gen.) (< antrop. *Noia* (DNFR, 336) + suf. *-ilă*).

Dealul Păsulică (M) – deal. – După s. *deal* + determ. antrop. *Păsulică* (< s. *păsulă* „fasole” + suf. dim. *-ică*) (gen.).

Dealul Turneni (TRu) – deal. – După s. *deal* + determ. n. grup *turneni* „cei din localitatea Turnu (-Ruieni)” (gen.).

Dealul Mare (Băt) – deal. – După s. *deal* + determ. adj. *mare*.

Dealul Mare [đálu mărje] (Bcv) – pășune în masivul Poiana Ruscă. V. *supra*.

Dealul Mare (Car) – deal. V. *supra*. Aici s-a descoperit o așezare ce datează din secolele VIII-X d.Chr (cf. Luca, *Descoperiri*, 58).

Dealul Mare (RusM) – deal. – După s. *deal* + determ. adj. *mare*.

Dealul Mărului (Măr) – deal. – După s. *deal* + determ. topon. *Măru* (gen.).

Dealul Mesteacănului [~măstăcănului] (Băt) – deal. – După s. *deal* + determ. subst. *mesteacăn* (gen.).

Dealul Muierilor [~muiérilor] (M) – deal cu pășune, izlaz comunal, aproape de sat, „unde se întâlneau femeile și povesteau”. – După s. *deal* + determ. subst. *muiere* „femeie” (gen. pl.).

Dealul Muieșu (Var) – izlaz comunal. – După antrop. pop. *Muieșu* (cf. *Muia* (DNFR, 319; v. și DTB, VI, 71) + suf. *-eș*).

Dealul Negru [đálu négru] (Bcv) – deal cu pădure de brad pe versantul drept al Văii Bistrei. – După s. *deal* + determ. adj. *negru*.

Dealul Negru (M) – deal cu pădure de brad pe valea râului Nermeș, „o pantă mare și neguroasă”. V. *supra*.

Dealul Negru (RusM) – deal – După s. *deal* + determ. adj. *negru* (v. și Ioniță, *Nume*, 72).

Dealul Nucilor [~núșilor] (Cir) – deal. – După s. *deal* + determ. subst. *nuc* (gen.).

Dealul Obénilor (Glb) – deal. – După s. *deal* + determ. n. grup *obeni* (< *ohăbean* „originar din localitatea Ohaba”, cf. și antrop. *Hobană* (v. Ioniță, *Nume*, 30).

Dealul Pádeș (VB) – deal împădurit, pădure de foioase. – După s. *deal* + determ. topon. *Padeș*.

Dealul Pânga (Var) – deal. – După s. *deal* + determ. topon. *Panga*. Aici au fost descoperite materiale arheologice neolitice și altele aparținând culturii Coțofeni. (Cf. Luca, *Descoperiri*, 266).

Dealul Pelég (Ciut) – deal gol. – După s. *deal* + determ. adj. *peleg* „gol”.

Dealul Petrinél (RusM) – deal împădurit. – După s. *deal* + determ. topon. cf. *Pârâu Petrinel*.

Dealul Piétrii (Băț) – deal cu teren arabil și fânețe, pe margini păduri de foioase pe Valea Micotă și coboară spre Strâmba. – După s. *deal* + determ. subst. *piatră* (gen.).

Dealul Píscu (VB) – deal. – După s. *deal* + determ. subst. *pisc* (gen.).

Dealul Pîții [~pîți] (Glb) – deal. – După s. *deal* + determ. subst. *pită* „pâine” sau antrop. *Pița* (gen.).

Dealul Pléșii (TRu) – deal. – După s. *deal* + determ. topon. *Pleșa* (gen.).

Dealul Préjba (Măr) – deal la poalele Măgurii cu pădure de foioase și conifere. – După s. *deal* + determ. topon. *Prejba*.

Dealul Priboáie (Măr) – deal cu fânețe. – După s. *deal* + determ. subst. *priboi* (pl.), v. *infra Priboaile*.

Dealurile Préjbii (Vos) – deal cu fânețe. – După s. *deal* + determ. topon. *Prejba* (gen.).

Dealul Răchíta (Car) – deal. – După s. *deal* + determ. subst. *răchită*.

Dealul Răoásii (VB) – deal cu teren arabil. – După s. *deal* + determ. antrop. *Răoasa* (< *Rău* + *-oasă*, sufix cu același rol ca *-oaia* (fem. al suf. *-oiu*), cf. *Ilioasa*, *Goioasa* (DOR, LXIII) (gen.).

Dealul Românáta (Zg) – deal în partea de sud a satului. – După s. *deal* + determ. topon. *Românata*.

Dealul Runcurél (Măr) – deal cu fânețe. – După s. *deal* + determ. topon. *Runcurel*.

Dealul Sátului (Var) – deal cu fânețe. – După s. *deal* + determ. subst. *sat* (gen.).

Dealul Satului (Zer) – deal. V. *supra*.

Dealul Semenícu (Cir) – deal. – După s. *deal* + determ. topon. *Semenic* (gen.).

Dealul Simon [~símon] (VB) – deal. – După s. *deal* + determ. antrop. *Simon*, nume biblic (DNFR, 416).

Dealul Stârcu (VB) – deal. – După s. *deal* + determ. subst. *stârc* sau antrop. *Stârcu*.

Dealul Stârcului (Măg) – deal. – După s. *deal* + determ. subst. *stârc* sau antrop. *Stârcu* (gen.).

Dealul Stoiănéști (Car) – deal. – După s. *deal* + determ. n. grup *stoienești* (< *Stoian* + *-escu*, pl. *-ești*).

Dealul Strâmbului (Băț) – deal. – După s. *deal* + determ. topon., cf. *Strâmbu Mic*, *Strâmbu Mare* (gen.).

Dealul Strugului [đálu strúgului] (Băț) – deal cu fânețe în Munții Poiana Ruscă. – După s. *deal* + determ. topon., cf. *Strugu Mic* (gen.).

Dealul Șes [-șăs] (Bcv) – deal. – După s. *deal* + determ. adj. *șes*.

Dealul Ștaier (RusM) – deal împădurit. – După s. *deal* + determ. antrop. *Ștaier*.

Dealul Ștefońului [-șćefónului] (VB) – deal. – După s. *deal* + determ. antrop. *Ștefoni* (gen.), v. *infra Ștefońu*.

Dealul Șumárului (M) – deal cu pășune, izlaz comunal pe valea Mánzului, „acolo se întálneau șumarii”. – După s. *deal* + determ. subst. *șumar* „pădurar” (< scr. *šumar*) (DEX) (gen.).

Dealul Tábácárilor (Car) – pârau. – După s. *deal* + determ. n. grup *tábácari* „muncitori specializați în tábácirea pieilor” (DEX) (gen.).

Dealul Táiát [đálu táját] (M) – deal cu pădure de fag și rășinoase pe valea râului Nermeș, „cîn or făcút drumul cătá múnće (Mágura) o trábuít sá táje đálu”. – După s. *deal* + determ. adj. *táiát*.

Dealul Tiról sau **Dealul Viilor** (Car) – deal. – După s. *deal* + determ. topon. (DTB, III, 31).

Dealul Tocii [đálu tósi] (M) – deal cu pășune între Mărguța și Măciște, „acolo a fost un fag mare unde se bătea toaca când trebuia să se anunțe ceva”. – După s. *deal* + determ. subst. *toacă* (gen.).

Dealul Túrńului (TRu) – deal. – După s. *deal* + determ. topon. *Turnu* (gen.).

Dealul Tuta (Glb) – deal. – După s. *deal* + determ. antrop. *Tuta*, femininul lui *Tutu*, cf. și s. *tută* „t ureacă, om prost sau ignorant” (DNFR, 466).

Dealul Ulcior (Car) – deal. – După s. *deal* + determ. subst. *ulcior*, variantă a lui *urcior* „vas de lut (smălțuit) cu gătul strâmt, cu una sau două toarte, folosit pentru păstrarea lichidelor. 2. (Rar) Loc mai adânc în albia unei ape curgătoare, unde se formează vârtejuri; bulboacă, bulboană” (< lat. *urceolus*) (DEX).

Dealul Valea Mare (Car) – deal în partea de răsărit a orașului. – După s. *deal* + determ. topon. *Valea Mare*.

Dealul Vasilónilor (Bcv) – deal. – După s. *deal* + determ. antrop. *Vasiloni* (DNFR, 480) (gen.).

Dealul Văii (Băț) – deal cu fânețe. – După s. *deal* + determ. subst. *vale* (gen.).

Dealul Văranilor [đálu văránilor] (Băț) – deal cu fânețe, izlaz comunal. – După s. *deal* + determ. n. grup *vărani* „originari din localitatea Var” (gen.).

Dealul Várńiței (RusM) – deal împădurit. – După s. *deal* + determ. subst. *varniță* (gen.).

Dealul Viezurońi [-vjeđurón] (Glb) – deal. – După s. *deal* + determ. adj. *viezuroń* (< s. *viezure* + suf. *-oń*) (gen.).

Dealul Viilor (Car) – deal. – După s. *deal* + determ. subst. *vie* (gen. pl.).

Dealul Zervéștiului (Zg) – deal în partea de nord a satului. – După s. *deal* + determ. topon. *Zervești* (gen.).

Dealul Zboréști (Car) – deal, locul unde a fost satul Zborești. – După s. *deal* + determ. topon. *Zborești*.

Dealul Zlăgnii (Zer) – deal cu teren agricol. – După s. *deal* + determ. topon. *Zlagna* (gen.).

Dealul Zlăgănița (Car) – deal. – După s. *deal* + determ. topon. *Zlăgănița*. De pe deal provin piese din piatră cioplită, neolitice sau eneolitice. Ceramica preistorică de aici aparține Hallstattului. Tot aici s-a descoperit și ceramică din secolele VII-IX d.Chr, iar pe coama dealului s-a descoperit ceramică aparținând culturii Vatina (cf. Luca, *Descoperiri*, 58).

Dealul Zlăgănița (Zg) – deal. V. *supra*.

De la Deal [đi la đál] (Vos) – șes arabil pe lângă Bistra. – După s. *deal* precedat de prep. comp. *de la*.

De la Dealuri (Ciut) – teren arabil. – După s. *deal* (pl.) „formă de relief pozitivă care se prezintă ca o ridicătură a scoarței pământului mai mică decât muntele, dar mai mare decât colina” (DEX, v. și DTB, III, 10-35; DTRO, II, 296-351; Frățilă, STD, 72-77; Oancă, *Probleme*, 92-93, 134; Porucic, *Lexiconul*, 22, 25) precedat de prep. comp. *de la*.

De la Golu lu Dămian (Zăv) – izlaz comunal. – După adj. *gol* „(Despre copaci, crengi) care este lipsit de frunze; (Despre suprafețe, terenuri, regiuni) care nu este acoperit cu vegetație, cu case etc. sau care este fără ființe, pustiu, vegetație, de așezări” (< sl. *golŭ*) (DEX) + determ. antrop. *Damian* (gen.).

Decebal (Car) – stradă. – După antrop. *Decebal* (DNFR, 168).

Deluț [delúț] (TRu) – deal cu teren arabil. – După s. *deluț*, dim. al lui *deal*.

Denca (Rusț) – pârau, izvorăște din Culmea Cireșului. – După antrop. *Denca* (DNFR, 170). Cf. antrop. scr. *Denko* (RJA), bg. *Denka*.

Dinamu cel Mare [dinánu_ál máre] (Rusț) – față de deal. – După s. *dinam* „mașină electrică rotativă, generatoare de curent continuu” (< fr. *dynamo*) (DEX) + determ. adj. *mare*.

Dobraia [dobrája] (TRu) – câmpie, fânețe. – După antrop. *Dobraia* (DOR, 261 s. v. *Dobru*). Nu este însă exclusă nici originea slavă (< adj. *dobra* „bună” + suf. *-aja*), având în vedere contextul toponimic care conține și alte nume slave (DTB, III, 54).

Dobreasca [dobreásca] (TRu) – munte. – După antrop. *Dobreasca* sau adj. pos. *dobreasca* „a lui *Dobre* sau aparținând lui *Dobre*” (DTB, III, 54).

Dobreasca (Bor) – pădure de foioase. V. *supra*.

Dobrotini [dobroćín] (Măr) – fânețe. – După n. grup *dobrotini* < antrop. *Dobrotin* (*Dobrotă* + *-in*).

Dos (TRu) – teren arabil. – După s. *dos* „loc unde nu bate soarele; loc ferit, ascuns, adăpostit” (< lat pop. *dossum*) (DEX, v. și Frățilă, STD, 79; Porucic, *Lexiconul*, 22, DTB, III, 64-71).

Dosu (Var) – fânețe. – După s. *dos*. Aici au fost descoperite fragmente ceramice preistorice aparținând culturii Coțofeni, epocii bronzului (grupul cultural Balta Sărată) și Hallstattului timpuriu (cf. Luca, *Descoperiri*, 266).

Dosu Alúnului (RusM) – dos de deal. – După s. *dos* + determ. subst. *alun* (gen.).

Dosu Béichii (Băț) – față de deal cu stână. – După s. *deal* + determ. antrop. *Beica* (gen).

Dosu Borlívii (Bor) – pădure de foioase. – După s. *dos* + determ. topon. *Borlova* (gen.).

Dosu Borlovíței (Bor) – pădure de foioase. – După s. *dos* + determ. topon. *Borlovița* (gen.).

Dosu Brádului (RusM) – față de deal pe Loznișoara. – După s. *dos* + determ. subst. *brad* (gen.).

Dosu de la Gura Văii (Măg) – față de deal. – După s. *dos* + determ. topon. *Gura Văii* cu prep. compusă *de la*.

Dosu de la Valea Mare (Măg) – față de deal. – După s. *dos* + determ. topon. *Valea Mare* cu prep. compusă *de la*.

Dosu Dealului Mare (Băț) – dos de deal. – După s. *dos* + determ. topon. *Dealul Mare* (gen.).

Dosu din Pietroasa (Măg) – față de deal. – După s. *dos* + determ. topon. *Pietroasa* cu prep. *din*.

Dosu din Valea Lupului (Măg) – față de deal. – După s. *dos* + determ. topon. *Valea Lupului* cu prep. *din*.

Dosu Jgheábului (Cîr) – dos de deal. – După s. *dos* + determ. topon. *Jgheabu* (gen.).

Dosu Júrmii (Bor) – față cu pădure de foioase. – După s. *dos* + determ. antrop. *Jurma* (DNFR, 270) (gen.).

Dosu la Culmea Ursului (Bor) – vârf de deal cu pădure de foioase. – După s. *dos* + determ. topon. *Culmea Ursului* cu prep. *la*.

Dosu lu Jgoréști (Bor) – față cu pădure de foioase. – După s. *dos* + determ. n. grup *jgorești* (< **Jgor(e)a*) (gen.).

Dosu Magaziei [~măgázínii] (Bor) – pădure de foioase pe Valea de Rug. – După s. *dos* + determ. subst. *magazână* „magazie” (gen.).

Dosu Mărăiácului (Bor) – pădure de foioase. – După s. *dos* + determ. topon. *Mărăiacu* (gen.).

Dosu Mărgănésc (Vos) – teren în pantă cu pășune. – După s. *dos* + determ. adj. *mărgănesc* < *margan* (< *Marga* + suf. *-esc*).

Dosu Múntelui (Măg) – față de deal. – După s. *dos* + determ. subst. *munte* (gen.).

Dosu Padinii (VB) – față de deal spre Măgura. – După s. *dos* + determ. topon., cf. *Padina Roșii* (gen.).

Dosu Popii (Băț) – față de deal. – După s. *dos* + determ. subst. *popă* (gen.).

Dosu Râpilor (Băț) – dos de deal. – După s. *dos* + determ. subst. *râpă* (gen. pl.).

Dosu Șópotului (Dlc) – față de deal. – După s. *dos* + determ. topon. *Șopot* (gen.).

Dosu Vezii [~véđi] (Bor) – față cu pădure de foioase. – După s. *dos* + determ. topon. *Veza* (gen.).

Doșini (VB) – fânețe. – După n. grup *doșini* < *Doșin*, cf. n. b. srb. *Došin*, derivat de la *Doš(a)* + -in (GRKOVIĆ, 80).

Doșini (Zăv) – deal. V. *supra*.

Dracsânu [drăcsînu] (Obr) – pârau. – După antrop. *Dracsin* (< *Dragsin*) (DOR, 266) sau v. *Drag* (DTB, III, 75).

Drăgúșu (Măr) – deal. – După antrop. *Drăguș* (atestat ca mold. și ard. de DOR, 265), cf. sl. *Draguš* (DNFR, 181) (v. și DTB, III, 78).

Dricu Stârnii [drícu stîrni] (M) – fânețe și teren arabil pe Valea râului Bistra, străbătut de pârau Stârna. – După s. *dric* „partea cea mai bună a unei întinderi de pământ cultivabil, fruntea pământului cultivat”, „întindere de pământ arător”, „loc situat la mijloc între alte locuri” (DTB, III, 79, v. și DER; Homorodean, *Grădiște*, 18) (< mag. *dërék*) (DEX) + determ. topon. *Stârna* (gen.).

Dricu Stârnii (VMg) – șes arabil cu fânețe. V. *supra*.

Drumu al Mare (OR) – drumul național Caransebeș – Hațeg. – După s. *drum* „cale de comunicație terestră, stradă, șosea” (< sl. *drumŭ*. Cf. bg., scr. *drum*) (DEX) + determ. adj. *mare*, precedat de art. adj. *al* „cel”.

Drumu al Mic (Vos). – După s. *drum* + determ. adj. *mic*, precedat de art. adj. *al* „cel”.

Drumu ăl Nou (Dlc) – După s. *drum* + determ. adj. *nou*, precedat de art. adj. *ăl* „cel”.

Drumu Ciuții [~súțî] (Iaz) – drum care duce spre localitatea Ciuta. – După s. *drum* + determ. topon. *Ciuta* (gen.).

Drumu Dărăbânțului (Glb) – cale de acces spre grădinile sătenilor. – După s. *drum* + determ. topon. *Dărăbanțu* (gen.).

Drumu de la Cireșelu (Cir) – drum ce duce spre Cireșelu. – După s. *drum* + determ. topon. *Cireșelu* precedat de prep. compusă *de la*.

Drumu de la Masa Neamțului (Dlc) – drum ce duce spre locul numit Masa Neamțului. – După s. *drum* + determ. topon. *Masa Neamțului* precedat de prep. comp. *de la*.

Drumu de la Scărișoara (Cir) – drum ce duce spre locul numit Scărișoara. – După s. *drum* + determ. topon. *Scărișoara* precedat de prep. comp. *de la*.

Drumu Jupii (Iaz) – drum ce duce spre localitatea Jupa. – După s. *drum* + determ. topon. *Jupa* (gen.).

Drumu la Luncă (Ciut) – drum ce duce spre lunca satului. – După s. *drum* + determ. topon. *La Luncă*.

Drumu Malului (Mal) – drum care duce spre localitatea Mal. – După s. *drum* + determ. topon. *Mal* (gen.).

Drumu Malului (Măg) – drum care duce spre localitatea Mal. – După s. *drum* + determ. topon. *Mal* (gen.).

Drumu Mare (Bor) – drumul principal. – După s. *drum* + determ. adj. *mare*.

Drumu Mare (Dlc) – drumul principal. V. *supra*.

Drumu Mare (Glb) – drumul principal. V. *supra*.

Drumu Mare (Mal) – drumul principal. V. *supra*.

Drumu Mare (RusM) – drumul principal. V. *supra*.

Drumu Mare (TRu) – drum de la Caransebeș spre Muntele Mic. V. *supra*.

Drumu Mare (Var) – drumul principal. V. *supra*.

Drumu Mare (VB) – drumul principal. V. *supra*.

Drumu Mare (Zer) – drumul principal. V. *supra*.

Drumu Mărului (Cir) – drum care duce spre localitatea Măru. – După s. *drum* + determ. topon. *Măru* (gen.).

Drumu Mărului (Măg) – drum care duce spre localitatea Măru. – După s. *drum* + determ. topon. *Măru* (gen.).

Drumu Mării (Vos) – drum care duce spre pășunea alpină Meria. – După s. *drum* + determ. topon. *Meria* (gen.).

Drumu Mic (VB) – cale de acces între drumul național și Cocinu Vălămăresc. – După s. *drum* + determ. adj. *mic*.

Drumu Mic (Vos) – drum de-a lungul râului Bistra. – După s. *drum* + determ. adj. *mic*.

Drumu pe Róvină (Dlc) – drum care duce spre locul numit Rovină. – După s. *drum* + determ. topon., cf. *În Rovina* cu prep.

Drumu Poiana Mărului (Măr) – drum care duce spre localitatea Poiana Mărului. – După s. *drum* + determ. topon. *Poiana Mărului* (gen.).

Drumu Rusca Nouă (RusM) – drum care duce spre localitatea Ruschița. – După s. *drum* + determ. *topon. *Rusca Nouă* (gen.).

Drumu Ruspercului (Vos) – drum care duce spre localitatea Rusca Montană. – După s. *drum* + determ. topon. *Rusperc* (gen.).

Drumu Sălcilor (Ciut) – drum care duce spre grădinile sătenilor. – După s. *drum* + determ. subst. *salcă* „salcie” (gen. pl.).

Drumu spre Andriilești (Dlc) – uliță în sat. – După s. *drum* + determ. topon. *Andriilești* (fostă localitate lângă Caransebeș) sau n. grup *andriilești* (< *Andrilă* (< *Andrei* + *-ilă*) + *-ești*) precedat de prep. *spre*.

Drumu spre Cicleni (Dlc) – drum care duce spre localitatea Cicleni. – După s. *drum* + determ. topon. *Cicleni* cu prep. *spre*.

Drumu Țărinii (Măg) – cale de acces spre grădinile sătenilor. – După s. *drum* + determ. subst. *țarină* (gen.).

Drumu Vărului (Iaz) – drum care duce spre localitatea Var. – După s. *drum* + determ. topon. *Var* (gen.).

Drumu Varului (Obr) – drum care duce spre localitatea Măru. – După s. *drum* + determ. topon. *Var* (gen.).

Drumu Vércului (OR) – drum. – După s. *drum* + determ. subst. *verc* „fabrică, uzină”.

Dubi (Car) – pădure. – După srb. *dub* „stejar”, (reg.) „trunchi, tulpină”, (reg.) „arbore, copac, pom”.

Dudu lu Bocșănu (Bor) – izlaz. – După s. *dud* „arbore cu fructe mici, cărnoase, albe sau negre (*Morus alba*, *Morus nigra*)” (< turc. *dud*) (DEX) + determ. antrop. *Bocșănu* (gen.), v. *supra Cleanțurile lu Bocșănu*.

Dulbina Plopului (VB) – loc cu fânețe. – După s. *dulbină* „bulboană”, cădere de apă, vâltoare” (DTB, III, 96, v. și Ioniță, *Glosar*, 23) + determ. subst. *plop* (gen.).

Dulbină (Mal) – loc de scădat pe Bistra. – După s. *dălbina* „vâltoare” (DTB, III, 96).

Dumbrăvi (Obr) – seș arabil și fânețe. – După s. *dumbravă* (pl.) „pădure tînără. 2. Pădure de stejar. (< sb. *dâbrava*, de la *dâbŭ* „arbore, stejar“) (Miklosich, *Slav. Elem.*, 22; Miklosich, *Lexicon*, 189; Cihac, II, 104), cf. rus. *dubrava*. Cf. și *dîmb*, *dubă*. (DER).

Dumbrăvița (M) – pășune sub muntele Măgura. – După s. *dumbrăviță*, dim. < *dumbravă* + suf. dim. *-iță*.

Dúnga Dealului (Obr) – deal cu pășune. – După s. *dungă* în sens entopic „creastă (de deal) văzută de la o mare distanță” (DLR) (< sl. *dâga* „arc“ (Cihac, II, 96), cf. bg. *dŭgá* „arc“, rus. *dugá* „curcubeu“) (DER) + determ. subst. *deal* (gen.).

Dunga Gléznei (Car) – pădure și teren arabil. – După s. *dungă* + determ. subst. *gleznă* (< sl. *glezinu*, *glezna*) (DEX) cu sens entopic desemnând „partea mai ridicată” (gen.).

După Ánini (Var) – teren arabil. – După s. *anin* (pl.) precedat de prep. *după*.

După Ogrăzi (Mal) – teren arabil. – După s. *ogradă* „curte, împrejmuire. „grădină cu pomi fructiferi, livadă” (< sl. *ograda*) (DEX) precedat de prep. *după*.

După Râpă (Vos) – fânețe și pădure de foioase. – După s. *râpă* „coastă abruptă a unui deal; surpătură de pământ făcută de torente sau de șuvoaie (DEX) (< lat. *ripa*) (DEX) precedat de prep. *după*.

F

Fagu cel Mare [făgu ăl mărje] (RusM) – poiană. – După s. *fag* „copac înalt cu coaja netedă și lemnul tare (*Fagus silvatica*) (< lat. *fagus*) + determ. adj. *mare*.

Fagu lu Bórca (Bor) – pădure de foioase. – După s. *fag* + determ. antrop. *Borca* (gen.), v. *supra Brazii lu Borca*.

Fára (RusM) – teren în pantă cu pășune. – După antrop. *Fara* (DOR, 271). Cf. și dr. (în Țara Hațegului) *fară* „neam, gintă, națiune” (Densusianu, Ț.H., 60) și arom. *fară* „neam” (v. DTB, IV, 2).

Fáta (Mal) – deal. – După s. *față* (art.) „versant spre miazăzi sau spre est al dealului” (Frățilă, STD, 83), „partea dealului (sau a muntelui etc.) orientată spre soare sau spre miazăzi” (DEX) (< lat. pop. *facia* < *facies*) (DER).

Fața Albínii (Bor) – față cu pădure de foioase. – După s. *față* + determ. topon. *Albina* (gen.).

Fața Bisericuței [~bisăricúți] (M) – față cu pădure de fag și brad pe dealul Prodanei, în apropiere de Culmea Bisăricuței. – După s. *față* + determ. subst. *bisericuță* (gen.).

Fața Bórdului (Bor) – față de deal cu pădure de foioase și conifere. – După s. *față* + determ. topon. *Bordu* (gen.).

Fața Borlovii Mari (Bor) – față cu pădure de foioase. – După s. *față* + determ. topon. *Borlova Mare* (gen.).

Fața Borloviței (Bor) – față cu pădure de foioase. – După s. *față* + determ. topon. *Borlovița* (gen.).

Fața Boului (Rusț) – față de deal cu fânețe. – După s. *față* + determ. topon. *Bou* (gen.).

Fața Cócínului (Zăv) – parte de deal cu fânețe. – După s. *față* + determ. topon. *Cocinu* (gen.).

Fața Cráíului (Bor) – gol alpin în Muntele Mic. – După s. *față* + determ. topon. *Craiu* (gen.).

Fața cu Mesteceni (Bcv) – față de deal. – După s. *față* + determ. subst. *mesteacăn* (pl.) cu prep.

Fața Curmătúrii (Bcv) – parte de deal cu fânețe. – După s. *față* + determ. topon. *Curmătură*, cf. top. *La Curmătură* (gen.).

Fața Dábului (Băț) – fânețe la marginea satului, de-a lungul șoselei nr. 68. – După s. *față* + determ. antrop. *Dabu* (cf. bg. *Dabo*, hipocoristic de la *Dabiža*) (DNFR, 164) (gen.).

Fața de la Mijlocu Pláiuului (Bor) – față cu pădure de foioase. – După s. *față* + determ. topon. *Mijlocu Plaiului* precedat de prep. comp. *de la*.

Fața de la Gura Văii (Măg) – față de deal. – După s. *față* + determ. topon. *Gura Văii* precedat de prep. comp. *de la*.

Fața de la Valea Mare (Măg) – față de deal. – După s. *față* + determ. topon. *Valea Mare* precedat de prep. comp. *de la*.

Fața Dealului de către Apa Mare (Bcv) – față de deal cu fânețe. – După s. *față* + determ. subst. *deal* urmat de top. *Apa Mare*, precedat de prep. comp. *de către*.

Fața Dealului Mare (Băț) – față de deal cu fânețe. – După s. *față* + determ. topon. *Dealul Mare* (gen.).

Fața Dealului Negru (Bcv) – față de deal cu fânețe. – După s. *față* + determ. topon. *Dealul Negru* (gen.).

Fața din Valea Lupului (Măg) – față de deal. – După s. *față* + determ. topon. *Valea Lupului* cu prep.

Fața Goală (Bor) – față cu pădure de foioase și fânețe. – După s. *față* + determ. adj. *goală* „despădurită”.

Fața Hotărului (Măg) – față de deal. – După s. *față* + determ. topon. *Hotar*, cf. top. *La Hotar* (gen.).

Fața Júrmi (Bor) – față cu pădure de foioase. – După s. *față* + determ. topon. *Jurma* (gen.).

Fața Lázurilor (M) – poiană, pădure și pășune de brazi pe versantul drept al Nermeșului. – După s. *față* + determ. topon., cf. *Plaiul Lazurilor* (gen.).

Fața lu Bălaci [~băláš] (Bor) – față cu pădure de foioase. – După s. *față* + determ. topon. *Bălaci*, v. *infra La Bălaci* (gen.).

Fața lu Can (Bor) – pășune alpină. – După s. *față* + determ. antrop. *Can* (gen.).

Fața lu Izvorále (Măr) – față cu fânețe. – După s. *față* + determ. topon., cf. *Izvorele* (gen. pl.).

Fața lu Mischie (Bor) – față cu fânețe. – După s. *față* + determ. antrop. *Mischie* (DNFR, 309).

Fața lu Páscu (Bor) – față cu fânețe. – După s. *față* + determ. antrop. *Pascu* (gen.).

Fața lu Pému (Bor) – față cu pădure de foioase. – După s. *față* + determ. antrop. *Pemu*, poreclă (gen.), v. *infra Izvoru lu Pemu*.

Fața lu Râc (Bor) – față cu fânețe. – După s. *față* + determ. topon., cf. *Cucuiul lu Râc* (gen.). Presupunem că inițial numele locului a fost *Fața Cucuiului lui Râc*, iar mai apoi, din dorința de simplificare, localnicii l-au numit simplu – *Fața lu Râc*.

Fața lu Sămenica (Bor) – pășune. – După s. *față* + determ. topon. *Semenic* + suf. top. *-a* (gen.) al doilea element ar putea fi raportat și la un antrop., cf. numele de animal *Sămenica* înregistrat de Densusianu, Ț.H., 83.

Fața lu Șușui (Var) – față cu fânețe. – După s. *față* + determ. topon. *Șușui*, cf. top. *La Șușui* (gen.).

Fața lu Vreme Ră (Var) – față cu fânețe. – După s. *față* + determ. antrop. *Vreme Ră* (poreclă) (gen.).

Fața Lungă (Măg) – față de deal. – După s. *față* + determ. adj. *lungă*.

Fața Malingii [~malînzi] (Bcv) – față cu pădure. – După s. *față* + determ. topon. *Malingea* (gen.).

Fața Mare [făța mârje] (Băț) – fânețe în Valea Mănea. – După s. *față* + determ. adj. *mare*.

Fața Mare (VMg) – versant submontan cu pășune. V. *supra*.

Fața Măgăzării (Bor) – față cu pădure de foioase și conifere. – După s. *față* + determ. topon. *Măgăzână* (< s. *măgăzână* „magazie”) (gen.).

Fața Măgurii (Măr) – partea estică a Măgurii. – După s. *față* + determ. topon. *Măgura* (gen.).

Fața Măgurii (PoiMr) – gol alpin. – După s. *față* + determ. topon. *Măgura* (gen.).

Fața Mărului (Băț) – față de deal cu fânețe. – După s. *față* + determ. topon. *Măru* (gen.).

Fața Miuțoării (Bor) – față cu pădure de foioase și conifere. – După s. *față* + determ. topon. *Miuțoaiea* (gen.).

Fața Neamțului (Bcv) – față de deal cu pădure. – După s. *față* + determ. antrop. *Neamțu* (DNFR, 327) (gen.).

Fața Nevooii (Bor) – gol alpin. – După s. *față* + determ. topon. *Nevoia* (gen.).

Fața Órlui (Bor) – față cu pădure de amestec. – După s. *față* + determ. topon. *Orlea* (gen.).

Fața Pietroasă (Măg) – față de deal. – După s. *față* + determ. adj. *pietroasă*.

Fața Pietroșitei (Bor) – față cu pădure de foioase. – După s. *față* + determ. *topon. *Pietroșița* (gen.).

Fața Plésii (Vos) – față de deal cu fânețe. – După s. *față* + determ. topon. *Pleșa* (gen.).

Fața Plopilor (Bor) – față cu pădure de foioase. – După s. *față* + determ. subst. *plop* (gen. pl.).

Fața Popii (Bcv) – față de deal cu pădure. – După s. *față* + determ. subst. *popă* (gen.).

Fața Sébeșelului (Bor) – pășune împădurită. – După s. *față* + determ. topon. *Sebeș* (gen.).

Fața Slătini (TRu) – teren arabil. – După s. *față* + determ. topon. *Slatina* (gen.).

Fața Sub Pleșii (Vos) – față de deal cu fânețe. – După s. *față* + determ. topon. *Sub Pleșa* (gen.) (v. DTB, IV, 7).

Fața Uzinii (Bor) – față cu pădure de rășinoase. – După s. *față* + determ. subst. *uzină* (gen.).

Fața Văii Dalciului [~dálşului] (Dlc) – față cu deal cu fânețe. – După s. *față* + determ. topon. *Valea Dalciului* (gen.).

Fața Vărățicii (Bor) – pădure de foioase și conifere. – După s. *față* + determ. topon., cf. **Vărăticu*, *Vărățiceaua* (gen.).

Fața Velica (VMg) – față de deal cu fânețe. – După s. *față* + determ. antrop. *Velica* (cf. bg. *Velika*) (DNFR, 482).

Fața Velica (Cir) – față de deal cu fânețe. – După s. *față* + determ. antrop. *Velica*.

Fața Văieșilor [~vojeșilor] (Bcv) – față de deal cu fânețe. – După s. *văioagă* (pl.) variantă pentru *văiugă* „vale mică, îngustă și puțin adâncă” (< *vale* + suf. *-ugă*) (DEX), cu *ă* > *o* sub influența labiodentalei *v* (gen.).

Fața Voinii (Bor) – față cu pădure de foioase și conifere. – După s. *față* + determ. antrop. *Voina* (DNFR, 489) (gen.).

Fața Zlăgnii (Bor) – grădinile sătenilor. – După s. *față* + determ. topon. *Zlagna* (gen.).

Față (Zăv) – deal cu fânețe. – După s. *față*.

Fauri [făuri] (Dlc) – teren în pantă arabil. – După s. **faur* (pl.) „loc bun, propice cultivării, în urma unei defrișări a pământului, sens care poate fi pus în legătură cu „bun”, una din semnificațiile etimonului latin *faber*” (Ioniță, *Nume*, 233-236, v. și DTB, IV, 11) sau mai degrabă n. grup *fauri* (< antrop. *Faur*).

Fărcășești (Bor) – câmpie alpină. – După n. grup *fărcășești*, probabil de la un antrop. *Fărcașu* (DNFR, 196, v. și DTB, IV, 14).

Fărcășești (PoiMr) – gol de munte la hotar cu muntele Țarcu. V. *supra*.

Fărcășești (TRu) – munte. V. *supra*.

Fătăciunea [fătăşúna] (M) – gol alpin, pășune pentru vaci înconjurată de pădure și izvor. – După s. *fătăciune* „locul destinat pentru animale când față, fătătoare” (DA, v. și DTB, IV, 15).

Fătăciune (TRu) – fânețe. V. *supra*.

Fântâna Artezică (Obr) – izvor în izlazul comunal. – După s. *fântână* „izvor; puț” (< lat. *fontāna*) (DER) + determ. adj. *artezică*, variantă a lui *arteziană*.

Fântâna Baroáña (Cic) – fântână. – După s. *fântână* + determ. antrop. *Băroáne* (< antrop. *Băra*, bg. *Bera*) (DNFR, 55) + suf. *-oáne*).

Fântâna Bumbóșilor (VB) – fântână. – După s. *fântână* + determ. n. grup *bumboni* (< antrop. *Bumbu*) (DNFR, 87).

Fântâna Cămaț (Iaz) – fântână. – După s. *fântână* + determ. antrop. *Cămaț*.

Fântâna Cărăbeștilor (Var) – fântână. – După s. *fântână* + determ. n. grup *cărăbești* (< antrop. *Cărăbaș* < s. *cărăbaș* „cântăreț la fluiet, cimpoier”) (DNFR, 106, DOR, 233) < s. *cărabă* < srb. *karabe* (Densusianu, Ț. H., 55).

Fântâna cu Gheață (Bor) – fântână. – După s. *fântână* + determ. subst. *gheață* precedat de prep. *cu*.

Fântâna Dălceána (Iaz) – fântână. – După s. *fântână* + determ. adj. *dălceană* (substantivizat), a Dălcenilor (< top. *Dalci* + suf. *-eană*).

Fântâna de Jos (Cic) – fântână. – După s. *fântână* + determ. adv. *jos*. precedat de pep. *de*.

Fântâna de la Antonie (VB) – fântână. – După s. *fântână* + determ. antrop. *Antonie* (DNFR, 33) precedat de prep. comp. *de la*.

Fântâna de la Biserică (Bor) – fântână. – După s. *fântână* + determ. subst. *biserică* precedat de prep. comp. *de la*.

Fântâna de la Biserică (Cir) – fântână. V. *supra*.

Fântâna de la Groz (Zer) – fântână. – După s. *fântână* + determ. antrop. *Groz* (DOR, 289) precedat de prep. comp. *de la*.

Fântâna de la Lunca (Zăv) – fântână. – După s. *fântână* + determ. topon. *Lunca* precedat de prep. comp. *de la*.

Fântâna de la Moméntă (Cir) – fântână. – După s. *fântână* + determ. antrop. *Momentă* precedat de prep. comp. *de la*.

Fântâna de la Primărie (Iaz) – fântână. – După s. *fântână* + determ. subst. *primărie* precedat de prep. comp. *de la*.

Fântâna de la Școală (Zăv) – fântână. – După s. *fântână* + determ. subst. *școală* precedat de prep. comp. *de la*.

Fântâna de la Vladu (Zer) – fântână. – După s. *fântână* + determ. antrop. *Vladu* (DNFR, 488) precedat de prep. comp. *de la*.

Fântâna de pe Úliță (VB) – fântână. – După s. *fântână* + determ. subst. *uliță* precedat de prep. comp. *de pe*.

Fântâna de sub Drum (Bor) – fântână. – După s. *fântână* + determ. subst. *drum* precedat de prep. comp. *de sub*.

Fântâna din Câmp (Iaz) – fântână. – După s. *fântână* + determ. subst. *câmp* precedat de prep. *din*.

Fântâna Dumbravă (Iaz) – fântână. – După s. *fântână* + determ. topon. *Dumbravă*.

Fântâna Găgiónilor (VB) – fântână. – După s. *fântână* + determ. n. grup *găgioni* (cf. antrop. *Gagea*) (cf. și DNFR, 216, 227).

Fântâna lu Blagóie (Bor) – fântână. – După s. *fântână* + determ. antrop. *Blagóie* (cf. antrop. *Blagoi*, bg. *Blagoj*) (DNFR, 66).

Fântâna lu Blăjóni (Var) – fântână. – După s. *fântână* + determ. n. grup *blăjoni* (< antrop. *Blaj*) (DNFR, 66).

Fântâna lu Brânză (Var) – fântână. – După s. *fântână* + determ. antrop. *Brânză* (< s. *brânză*) (DNFR, 81).

Fântâna lu Bréndea (Zăv) – fântână. – După s. *fântână* + determ. antrop. *Brendea* (DNFR, 80) (gen.).

Fântâna lu Buríc (Măg) – fântână. – După s. *fântână* + determ. antrop. *Buric* (DOR, 224) (gen.).

Fântâna lu Cărámă (Var) – fântână. – După s. *fântână* + determ. antrop. *Cărámă*, probabil un hipocoristic de la *Caraman* (< s. *caraman* „nume de bou cu

părul negru”; tc. *karaman* „om înalt”, cf. și sl. *Karaman*, bg. *Karamanov* (DNFR, 99) (gen.).

Fântâna lu Cărăbaș (Var) – fântână. – După s. *fântână* + determ. antrop. *Cărăbaș* (gen.), v. *supra Fântâna Cărăbeștilor*.

Fântâna lu Cocie (Bor) – fântână. – După s. *fântână* + determ. antrop. *Cocie* (< s. *cocie* „trăsură”) (DNFR, 138) (gen.).

Fântâna lu Corman (Bor) – fântână. – După s. *fântână* + determ. topon. *Coman*, cf. top. *Cracu lu Coman*, *Izvoru lu Coman*. Presupunem că inițial locul s-ar fi numit *Fântâna de la Cracu lu Coman*, după care, din dorința de simplificare, s-a ajuns la *Fântâna lu Coman*.

Fântâna lu Covăciu (Var) – fântână. – După s. *fântână* + determ. antrop. *Covăciu* (< *covaci* „fierar”) (DNFR, 153) (gen.).

Fântâna lu Crintă (Var) – fântână. – După s. *fântână* + determ. antrop. *Crintă* (< s. *crintă* „vas de lemn (în formă de albie) de care se servesc ciobanii când storc zerul din caș”) (DEX) (< sl. *krinca* dimin. din *krina* „vas” care a dat în românește **crință* cu pl. *crinți*, de unde s-a reconstituit analogic un singular *crintă* cu noul plural *crinte* (DA).

Fântâna lu Dila (Bor) – fântână. – După antrop. *Dila* (gen.) (cf. srb. *Dila*, hipoc. de la *Dimitrije* (GRKOVIĆ, 75) (gen.).

Fântâna lu Fara (Ciut) – fântână. – După s. *fântână* + determ. antrop. *Fara* (DNFR, 194) (gen.).

Fântâna lu Firă (Bor) – fântână. – După s. *fântână* + determ. antrop. *Firă* același cu *Fira* hipocoristic de la *Zamfira* (DNFR, 201) (gen.).

Fântâna lu Fremón (Vos) – fântână. – După s. *fântână* + determ. antrop. *Fremon* (< antrop. *Frem* < *Efremie* (DOR, 60, DNFR, 208) + suf. *-oń*) (gen.).

Fântâna lu Frenț (Var) – fântână. – După s. *fântână* + determ. antrop. *Frenț*, hipoc. germ. de la *Franziscus* (= *Franciscus*) (gen.).

Fântâna lu Hoba (Iaz) – fântână. – După s. *fântână* + determ. antrop. *Hoba* (cf. *Hobo*) (DNFR, 243) (gen.) sau topon., cf. *Izvoru Hobanului* (Var).

Fântâna lu Iezănu (Var) – fântână. – După s. *fântână* + determ. antrop. *Iezan* (< top. *Iaz* + suf. *-(e)an*) (gen.).

Fântâna lu Iován (OR) – fântână. – După s. *fântână* + determ. antrop. *Iovan* (gen.) (DNFR, 260).

Fântâna lu Iovițón (OR) – fântână. – După s. *fântână* + determ. antrop. *Iovițón* (< *Ioviță* + suf. *-oń*) (cf. și antrop. *Iovițoiu*) (DNFR, 260) (gen.).

Fântâna lu Leórinț (Bor) – fântână. – După s. *fântână* + determ. antrop. *Leorinț* (gen.) (cf. ung. *Lőrints* „Laurențiu”) (DNFR, 280).

Fântâna lu Ninón (OR) – fântână. – După s. *fântână* + determ. antrop. *Ninón* (gen.) (< antrop. *Ninu* + suf. *-oń*) (cf. *Ninoiu*) (DNFR, 335).

Fântâna lu Pârvu (VB) – fântână. – După s. *fântână* + determ. antrop. *Pârvu* (gen.) (DNFR, 369), cf. sl. *pŕvŭ* „primul născut”.

Fântâna lu Pétec (Var) – fântână. – După s. *fântână* + determ. antrop. *Petec* (gen.) (< s. *petec*, *petic* „fâșie (nu prea mare) tăiată, ruptă sau rămasă dintr-o țesătură, dintr-o bucată de piele, dintr-o hârtie etc.; spec. bucată dintr-un material cu care se repară, prin aplicare și coasere sau lipire, obiecte de stofă, de piele etc. rupte sau găurite”) (DEX)).

Fântâna lu Racu (Var) – fântână. – După s. *fântână* + determ. antrop. *Racu* (DNFR, 385) (gen.).

Fântâna lu Râpu (Iaz) – fântână. – După s. *fântână* + determ. antrop. *Râpu* sau s. *râpă* la masc (gen.).

Fântâna lu Răineanțu (Var) – fântână. – După s. *fântână* + determ. antrop. *Răineanțu* (< *ruieneanț* „originar din localitatea Turnu-Ruieni”) (gen.).

Fântâna lu Reanga (Bor) – fântână. – După s. *fântână* + determ. antrop. *Reanga* (DOR, 360) (< s. *rangă* pronunțat *reangă* „bară de fier, teșită la unul din capete, servind ca pârghie pentru ridicarea sau deplasarea unor obiecte grele sau la desfacerea unor pavaje”) (DEX) (gen.).

Fântâna lu Șocu (Iaz) – fântână. – După s. *fântână* + determ. antrop. *Șocu* (< s. *șoc*) (gen.).

Fântâna lu Șuțu (Măg) – fântână. – După s. *fântână* + determ. antrop. *Șuțu* (cf. *Șuța*) (DNFR, 439) (gen.).

Fântâna lu Tăfărăgă (Bor) – fântână. – După s. *fântână* + determ. antrop. *Tăfărăgă* (gen.) (< s. *tăfărăgă* „brânză de vacă. 2. mâncare proastă” (DAR)).

Fântâna lu Treancă (Iaz) – fântână. – După s. *fântână* + determ. antrop. *Treancă* (cf. *Trancă*) (DNFR, 459) (gen.).

Fântâna lu Tucă (Iaz) – fântână. – După s. *fântână* + determ. antrop. *Tucă* (DNFR, 462) (gen.).

Fântâna lu Țăperiu (Iaz) – fântână. – După s. *fântână* + determ. antrop. *Țăperiu* (< s. *țepăr* „țăpoi. 2. unealtă agricolă ca o săpăligă. 3. creștătură în urechea oilor pentru recunoaștere”) (DAR) (gen.).

Fântâna lu Țăranu (Var) – fântână. – După s. *fântână* + determ. antrop. *Țăranu* (DNFR, 468) (gen.).

Fântâna lu Voîn (Bor) – fântână. – După s. *fântână* + determ. antrop. *Voîn* (DNFR, 489) (gen.), cf. și Densusianu, ȚH., 74.

Fântâna Păuțului (Mal) – izvor, izvorăște din Mătrăguna și se varsă în Bistra. – După antrop. *Păuțu* < antrop. *Pau* (gen.) (v. *supra Cracu Paului*) + suf. dim. *-uț*).

Fântâna Pitoancă (Iaz) – fântână. – După s. *fântână* + determ. subst. *pitoancă* „mânătarcă” (DEX) (gen.).

Fântâna Popii (Car) – loc. – După s. *fântână* + determ. subst. *popă* (gen.).

Fântâna Rece (VB) – izvor în Săliște. – După s. *fântână* + determ. adj. *rece*.

Fântâna Répede (Car) – loc. Denumirea apare în documente încă din secolul al XVI-lea (cf. Ghidiu, Bălan, *Monografia Caransebeșului*, 264). – După s. *fântână* + determ. adj. *repede*.

Fântâna Sărăcova (Iaz) – fântână. – După s. *fântână* + determ. topon., cf. *Ulița Sărăcova*.

Fântâna Voinii (Bor) – pădure de foioase și conifere. – După s. *fântână* + determ. topon., cf. *Fața Voinii, Izvoru Voinii* (inițial locul s-ar fi numit *Fântâna de la Fața Voinii*) (gen.).

Fântânele [fîntînelje] (M) – pădure de fag pe valea râului Nermeș, „acolo erau multe izvoare”. – După *fântânea* (pl.), diminutiv de la *fântână* „izvor”.

Fântânele (Măg) – teren arabil și fânețe. V. *supra*.

Fântânele (Obr) – șes cu fânețe. V. *supra*.

Fântânele (Zăv) – mai multe izvoare. V. *supra*.

Fântâni (TRu) – teren arabil. – După s. *fântână* (pl.).

Fântâni (Zer) – fânețe. V. *supra*.

Fâșcu (Bor) – pădure de foiașe și conifere pe valea râului Slătinoara. – După antrop. *Fâșcu* (cf. s. *fâșc* „târțiță” (DAR)).

Fecioara Mare (Bcv) – pârau și poiană pe vârful de deal. – După top. **Fecioara* < antrop. *Fecioară* + determ. adj. *mare* (DTB, IV, 16), cf și s. *fețioară* (< *față* + suf. dimin. *-ioară* > *fățioară* > *fecioară*).

Fecioara Mică (Bcv) – pârau. – După top. **Fecioara* < antrop. *Fecioară* + determ. adj. *mică*.

Fériga (Zăv) – teren în pantă. – După s. *ferigă* „nume dat mai multor specii de criptogame vasculare cu frunze mari și dințate, pe dosul cărora se găsesc sporangi cu spori (< lat. *filix*, *-icis*) (DEX).

Ferigaru [ferigăriu] (Cic) – deal cu pădure de ferigă. – După s. reg. Ban. *ferigar* „regiune acoperită cu ferigă” (DA, v. și DTB, IV, 19, Pascu, *Sufixe*, 171, Pașca, *Contribuții*, 75 vede în cuvânt un derivat colectiv și local).

Ferigi [feriz] (Glb) – teren mlăștinios arabil. – După s. *ferigă* (pl.).

Fețele lu Buștă (M) [fjetălije lu Búștă] – fânețe pe valea râului Slatina. – După s. *față* (pl.) + determ. antrop. poreclă (cf. *Buștea* < s. pl. *buște* „crețele de la mâneca iiei, unde se încheie mâneca cu trupul iiei” (DNFR, 91) (gen.).

Fețe (Dlc) – coastă cu teren arabil. – După s. *față* (pl.).

Fețele Mălingii (Bcv) – față de deal. – După s. *față* (pl.) + determ. topon. *Malingea* (gen.).

Fețele Mari (VB) – față de deal în Padeș. După s. *față* (pl.) + determ. adj. *mari*.

Fîșer (RusM) – pârau. – După antrop. germ. *Fischer* (DTB, IV, 25) „pescar”.

Fiuloána (Bor) – pădure de foioase. – După antrop. *Fiu(l)* + suf. *-oaie*, v. și *Fiulescu* (DNFR, 202)

Floace [floáșe] (Bor) – pădure de rășinoase pe valea râului Râu Mare. – După s. *floc* cu sensul de „lăstar, pădure tânără”, prin analogie cu sensul lui *floc* „smoc mic de păr, de lână sau de mătase” (< lat. *floccus*) (DEX).

Flocotoása (Mal) – pădure cu arbuști. – După adj. *flocotos*, *-oasă* adj. (reg.) „păros, lănos, cu floace” (DAR) cu sensul de „pădure deasă”.

Floréiu (Var) – pădure de foioase și pârau, izvorăște din pădurea Floreiu și se varsă în Văruțu. – După antrop. *Floreiu* (DNFR, 203, v. și DTB, IV, 60).

Florúșu (Bcv) – fânețe și pădure de fag în masivul Poiana Ruscă, între Florușu, Corna, Bistra. – După antrop. *Florușu* (< *Floru* (DNFR, 204) + suf. *-uș*).

Fódoru (Bor) – pădure de foioase. – După antrop. *Fodor* (cf. rus. *Fedor* „Teodor”; cf. și rom. *fodor* „creț”, împrumutat din magh. *fodor* cu sensul „încrețitură de pânză sau dantelă ca ornament în mânecile iilor țărănești”) (DNFR, 204).

Foionfiu [fonfíu] (Bcv) – teren în pantă cu fânețe. – După s. *foionfiu* sinonim al lui *saschiu* „numele a două plante erbacee cu tulpina întinsă pe

pământ și cu frunze persistente lucioase, una cu flori albastre (*Vinca herbacea*), cealaltă cu flori albastre, roșii sau albe (*Vinca minor*)” (DEX, cf. și DTB, IV, 62).

Fonfiu (Glb) – izvor, afluent al pâ râului Măcieșu. – După s. *fonfiu*, variantă a lui *foionfiu*.

Frásina (Băt) – parte de sat în majoritate locuită de țigani. Numele vine de la pădurea de frasini care odinioară ar fi existat aici, lemnul fiind folosit de către meșterii rotari pentru a face roți de căruță. – După s. *frasin* „arbore cu tulpina dreaptă, cilindrică, cu coroana rară, frunze compuse, flori unisexuate lipsite de corolă și fructe alungite, cu lemnul elastic, folosit în industrie (*Fraxinus excelsior*) (< lat. *fraxinus*) (DEX) + suf. top. -a.

Frasini [frásîń] (M) – fânețe pe valea râului Stârna, fostă pădure de frasini actualmente loc împădurit. – După s. *frasin* (pl.).

Frasinii Mari (Cir) – poiană. – După top. *Frasin* + determ. adj. *mari*.

Frasinii Mici (Cir) – poiană. – După top. *Frasinii* + determ. adj. *mici*.

Frasinu (OR) – poiană în Valea Jgheabului. – După s. *frasin*.

Frăgăria [frăgăriá] (Obr) – crac de deal cu duzi. – După s. *frăgărie* „loc cu frăgari” < s. reg. Trans. Ban. *frăgar* „dud” (DA, v. și DTB, IV, 65) + suf. col. -ie.

Frăsinei [frăsîńéj] (M) – fânețe pe valea râului Șipot, loc unde cresc frasini. – După s. *frăsinel*, (dim. < *frasin*) (pl.).

Fruntea Goală [frúnca~] (Băt) – frunte de deal cu pădure și fânețe. – După s. *frunte* cu sens entopic „partea din față a unui deal sau munte” (DTB, IV, 68) + determ. adj. *goală* „neimpădurită, lipsită de copaci”.

Frúñțile lu Lulă (Bor) – pădure de foioase. – După s. *frunte* (pl.) + determ. antrop. *Lulă* (cf. *Lula*) (DOR, 312) (gen.).

Fundătura (Car) – stradă. – După s. *fundătură* „stradă, drum, uliță care se înfundă, fiind închisă la un capăt prin construcții sau printr-un taluz; fundac” (DEX) „vale înfundată care se sfârșește într-o pădure, p. ext. pădure deasă” (DA).

Fundătura Cetății (act. *Sarmizegetusa*) (Car) – stradă. – După s. *fundătură* „drum închis la un capăt (care întrerupe continuitatea circulației). 2) Parte a unei localități aflată departe de centru. 3) Localitate izolată, aflată într-un loc adâncit, închis de jur împrejur (de păduri, dealuri)” (DEX) + determ. *topon. *Cetatea* (gen.).

Fundătura Timișului (Car) – stradă. – După s. *fundătură* + determ. topon. *Timiș* (gen.).

Fundoaňa [fundoána] (VB) – loc mai ascuns cu fânețe. – După s. reg. Ban. *fundoáne* „loc dosit prin munți; înfundătură” (DAR) + suf. top. -a.

Fundu Izorului (VB) – fânețe. – După s. *fund* „adâncime” (< lat. *fundus*) (DER) + determ. subst. *izvor* (gen.).

Fundu Izvorului (Cic) – teren în pantă cu pomi fructiferi. V. *supra*.

Fundu Izvorului (Zăv) – fânețe. V. *supra*.

SIGLE ȘI ABREVIERI BIBLIOGRAFICE

ACILFR = *Actele celui de-al XII-lea Congres Internațional de Lingvistică și Filologie Romanică* (București, 1968), I-II, București, EA, 1970-1971.

- ANON. CAR. = *Anonymus Caransebiesensis (Dictionarium valachico-latinum, vechi glosar roman-latin)*, în „Tinerimea română”, publicație a Societății literare cu același nume sub direcția lui Gregorie C. Tocilescu, serie nouă, Tipografia corpului didactic, vol I, fasc. III, p. 326-380.
- Bogrea, PIF = Vasile Bogrea, *Pagini istorico-filologice*, Cluj, Ed. Dacia, 1971.
- Borcilă, *Un fenomen fonetic* = Mircea Borcilă, *Un fenomen fonetic dialectal: rostirea lui ș ca s și a lui j ca z în graiurile dacoromâne. I. Răspândirea și situația actuală a fenomenului*, în CL, X, 1965, nr. 2, p. 269-279.
- Brâncuș, *Vocabularul autohton* = Grigore Brâncuș, *Vocabularul autohton al limbii române*, București, EȘE, 1983.
- CADE = I.-A. Candrea, *Dicționarul limbii române din trecut și de astăzi (Dicționarul enciclopedic ilustrat „Cartea Românească”)*, partea I, București, 1931.
- Capidan, *Raporturile* = Th. Capidan, *Raporturile lingvistice slavo-române I. Influența română asupra limbei bulgare*, în DR, III, 1924.
- Cihac I-II = A. de Cihac, *Dictionnaire d'étymologie daco-romaine. Vol. I. Éléments latins, comparés avec les autres langues romanes*. Francfort, 1870. Vol. II. *Éléments slaves, magyars, turcs, grecs-moderne et albanais*, Francfort, 1879.
- Costin, *Graiul bănățean* = Lucian Costin, *Graiul bănățean*, vol. I și II, Timișoara și Dr. Tr.-Severin, 1926 și 1934.
- Conea, I. (coordonator), *Clopotiva*, Institutul de Științe Sociale al României, București, 1940.
- Copilu, *Turda* = D. Copilu, *Material dialectal cules din Regiunea Cluj (raionul Turda, comuna Suțu)*, în LR, X, 1961, p. 129-131.
- Crețan, Frățilă, *Dicționar* = Remus Crețan, Vasile Frățilă, *Dicționar geografico-istoric și toponimic al județului Timiș*, Timișoara, Editura Universității de Vest, 2007.
- DA = *Dicționarul limbii române*, publicat de Academia Română, București, 1913 și urm.
- DAR = Gh. Bulgăr și Gh. Constantinescu-Dobridor, *Dicționar de arhaisme și regionalisme*, Editura Saeculum Vizual, București, 2005.
- DELR = Gh. Bolocan, Elena Șodolescu-Silvestru, *Dicționarul entopic al limbii române*, SCO, I, 1995, p. 67-101, SCO, II, 1996, p. 179-239.
- Densusianu, Ț.H. = Ovid Densusianu, *Graiul din Țara Hațegului*, București, Ed. Librăriei Socec, 1915.
- DER = Alexandru Ciorănescu, *Dicționarul etimologic al limbii române*, București, Editura Saeculum I. O., 2007.
- DEX = *Dicționarul explicativ al limbii române*, București, EA, 1975; ed. a II-a, București, Ed. Univers Enciclopedic, 1996.
- DFNFR = *Dicționar de frecvență a numelor de familie din România (DFNFR)*, vol. I, A-B, Craiova, Ed. Universitaria, 2003, redactor responsabil prof. univ. dr. Teodor Oancă.
- Dicț. etnobotanic* = Al. Borza, *Dicționar etnobotanic*, București, EA, 1968.
- DLR = *Dicționarul limbii române*, serie nouă, București, EA, 1965 ș.u.
- DLRM = *Dicționarul limbii române moderne*, București, EA, 1958.

- DNFR = Iorgu Iordan, *Dicționar al numelor de familie românești*, București, EȘE, 1983.
- DR = „Dacoromania”, Cluj, I, 1920-1921 ș.u.
- DSB = *Dicționarul subdialectului bănățean*, redactor coordonator Vasile Șerban, vol. I-II – redactor Sergiu Drincu, vol. III-IV – redactor Maria Purdela Sitaru, Timișoara, TUT, 1985-1988.
- DTB, I = Vasile Frățilă, Viorica Goicu, Rodica Suflețel, *Dicționarul toponimic al Banatului*, I (A-B) 1984, TUT, Timișoara, 1989.
- DTB, II = Rodica Suflețel, Viorica Goicu, *Dicționarul toponimic al Banatului*, II (C), TUT, Timișoara, 1985.
- DTB, III = Rodica Suflețel, Viorica Goicu, *Dicționarul toponimic al Banatului*, III (D-E), Universitatea din Timișoara, Centrul de Științe Sociale, Timișoara, 1986.
- DTB, IV = Vasile Frățilă, Viorica Goicu, Rodica Suflețel, *Dicționarul toponimic al Banatului*, IV (F-G), TUT, Timișoara, 1986.
- DTB, V = Vasile Frățilă, Viorica Goicu, Rodica Suflețel, *Dicționarul toponimic al Banatului*, V (H-L), TUT, Timișoara, 1987.
- DTB, VI = Vasile Frățilă, Viorica Goicu, Rodica Suflețel, *Dicționarul toponimic al Banatului*, VI (M-N), Universitatea din Timișoara, CȘS, Timișoara, 1989.
- DTB, VII = Viorica Goicu, Rodica Suflețel, *Dicționarul toponimic al Banatului*, VII (O), Timișoara, Ed. Amphora, 1994.
- DTB, *Litera R* = Vasile Frățilă, Viorica Goicu, Rodica Suflețel, *Dicționarul toponimic al Banatului* (R), în SCO, nr. 7, Editra Universitaria, Craiova, 2002, p. 267-327.
- DOR = N. A. Constantinescu, *Dicționar onomastic românesc*, București, EA, 1963.
- DTRO = *Dicționarul toponimic al României. Oltenia*, Craiova, Ed. Universitaria, I-V, 1993-1995 (coordonator Gh. Bolocan).
- Duridanov, *Vardar* = Ivan Duridanov, *Die Hydronymie des Vardarsystems als Geschichtsquelle*, Köln-Wien, Böhlau Verlag, 1975.
- Frățilă, *Etimologii* = Vasile Frățilă, *Etimologii. Istoria unor cuvinte*, București, Ed. Univers Enciclopedic, 2000.
- Frățilă, *Lexic. și top.* = Vasile Frățilă, *Lexicologie și toponimie*, Timișoara, Ed. Facla, 1987.
- Frățilă, *Contribuții* = Vasile Frățilă, *Contribuții lingvistice*, Timișoara, Ed. de Vest, 1993.
- Frățilă, STD = V. Frățilă, *Studii de toponimie și dialectologie*, Timișoara, Ed. Excelsior Art, 2002.
- Frățilă, *Studii* = Vasile Frățilă, *Studii lingvistice*, Timișoara, Editura Excelsior, 1999.
- Frățilă, *Top. băn.* = Vasile Frățilă, *Toponimie bănățeană (Note etimologice)*, în CCS, II, 1984, p. 31-50.
- Gămulescu, *Elemente* = D. Gămulescu, *Elemente de origine sîrbocroată ale vocabularului dacoromân*, București, EA, 1974.
- Ghidu, Bălan, *Monografia Caransebeșului* = Andrei Ghidiu, Iosif Bălan, *Monografia Caransebeșului*, Timișoara, Ed. Mirton, 2000.
- Giuglea, CRR = George Giuglea, *Cuvinte românești și romanice*, București, EȘE, 1983.

- Goicu, *Note* = Viorica Goicu, *Note de toponimie bănăţeană*, CCS, II, 1984, p. 51-54.
- GRKOVIĆ = Milica Grković, *Rečnik ličnih imena kod srba*, Beograd, 1977.
- Groza, Rădulescu, *Legende* = Liviu Groza, Mihail Rădulescu, *Legendă și istorie în Banatul grăniceresc*, Lugoj, Editura Dacia Europa Nova, 2004.
- Homorodean, *Cinciș și Valea Ploștii* = M. Homorodean, *Toponimia satelor Cinciș și Valea Ploștii (Județul Hunedoara)* în SMO, 1960, p. 87-109.
- Homorodean, *Grădiște* = Mircea Homorodean, *Nume de locuri de pe valea Grădiștii (județul Hunedoara)*, în StUBB, XX, 1975, p. 52-56.
- Homorodean, *Vechea vatră* = M. Homorodean, *Vechea vatră a Sarmizegetusei în lumina toponimiei*, Cluj-Napoca, Ed. Dacia, 1980.
- Ilčev, *Rečnik* = St. Ilčev, *Rečnik na familni imena u bălgarite*, Sofia, 1969.
- Ioniță, *Glosar* = V. Ioniță, *Glosar toponimic Caraș-Severin*, Reșița, Ed. Casa Corpului Didactic, 1972.
- Ioniță, *Nume* = V. Ioniță, *Nume de locuri din Banat*, Timișoara, Ed. Facla, 1982.
- Iordan, *Top. rom.* = Iorgu Iordan, *Toponimia românească*, București, EA, 1963.
- Ivănescu, ILR = G. Ivănescu, *Istoria limbii române*, Iași, Ed. Junimea, 1980.
- Loșonți, *Soluții etimologice* = Dumitru Loșonți, *Soluții și sugestii etimologice*, București, Ed. Univers Enciclopedic, 2001.
- Loșonți, *Contribuții* = Dumitru Loșonți, *Contribuții toponimico etimologice*, în LR, nr. 3, 1975, p. 239-247.
- Loșonți, *Toponime* = D. Loșonți, *Toponime românești care descriu forme de relief*, Cluj-Napoca, Ed. Clusium, 2000.
- Luca, *Descoperiri* = Sabin Adrian Luca, *Descoperiri arheologice din Banatul românesc*, Sibiu, 2006.
- Mărgineanu, *Ruskberg* = Doinel Puiu Mărgineanu, *Ruskberg. Rusca Montană*, Caransebeș, Ed. Ionescu, 2004.
- Miklosich, *Lexicon* = Fr. Miklosich, *Lexicon palaeoslovenicum-graeco-latinum*, emendatum et auctum, Vindobonae, 1862-1865.
- Miklosich, *Slaw. Elem* = F. Miklosich, *Slavische Elemente im Neugriechischen*, în Sitzungabeichte, t. LXIII, Vien, 1870.
- Monografia comunei Obreja* = Petru Itineanțu (coordonator), *Monografia comunei Obreja*, Caransebeș, Editura Ionescu, 2002.
- Monografia localității Zlagna* = Dimitrie Negrei, Dimitrie Pavel Negrei, Egița Silvia Pop, *Monografia localității Zlagna*, Timișoara, Editura Marineasa, 2007.
- NALR-Banat. Date* = Noul atlas lingvistic român pe regiuni. Banat. *Date despre localități și informatori*, sub conducerea lui Petru Neiescu, de Eugen Beltechi, Ioan Faiciuc, Nicolae Mocanu, București, EA, 1980.
- Oancă, *Probleme* = Teodor Oancă, *Probleme controversate în cercetarea onomastică românească*, Craiova, Ed. „Scrisul Românesc”, 1996.
- Oros, *Bistra* = M. I. Oros, *Din toponimia Văii Bistrei (jud. Bihor)*, în SMO, p. 189-199.
- Pascu, *Sufixe* = G. Pascu, *Sufixe românești*, București, 1916.
- Pașca, *Contribuții* = Ștefan Pașca, *Contribuții toponomastice. 1. Apelative topice derivate cu sufixe colective de la nume de plante. 2. Ceva despre sufixul -at, -ată în toponomastica noastră. 3. Șugag*, în DR, XI, 1948, p. 60-102.

- Pașca, ȚO = Ștefan Pașca, *Nume de persoane și nume de animale în Țara Oltului*, București, EA, 1936.
- Pătruț, Nume = Ioan Pătruț, *Nume de persoane și nume de locuri românești*, București, EDP, 1984.
- Pătruț, OR = Ioan Pătruț, *Onomastica românească*, București, EȘE, 1980.
- Pătruț, SOR = Ioan Pătruț, *Studii de onomastică românească*, Cluj-Napoca, Ed. Clusium, 2005.
- Petrovici, SDT = Emil Petrovici, *Studii de dialectologie și toponimie*, București, EA, 1970 (volum îngrijit de I. Pătruț, B. Kelemen și I. Mării).
- Porucic, *Lexiconul* = T. Porucic, *Lexiconul termenilor entopici din limba română*, Chișinău, 1931.
- PRIRUČNIK = *Priručnik za primenu postanskog broja* (Beograd), 1971.
- REZ. POPISA = *Rez Popisa. Definitivni rezultati popisa stanovista od 31 Marta, 1931 godine*, kniga I, Beograd, 1937.
- RJA = *Rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*, (Jugoslovenska Akademija znanosti i umijetnosti), Zagreb, 1988 și urm.
- RČM = *Rečnik Mesta. Kraljevina Srba, Hrvata i Slovenaca*, 1925.
- Russu, ER = I. I. Russu, *Etnogeneza Românilor*, București, EȘE, 1981.
- Rusu, Nume = Gr. Rusu, *Nume și locuri din nord-estul Transilvaniei*, în SMO, p. 153-180.
- Schütz, *Terminologie* = Joseph Schütz, *Die geographische Terminologie des Serbokroatischen*, Berlin, Akademie Verlag, 1957.
- Scriban = A. Scriban, *Dicționarul limbii românești*, Iași, 1939.
- Skok I-III = Petar Skok, *Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*, t. I-III, Zagreb, 1971-1973.
- SMO = *Studii și materiale de onomastică*, EA, 1969.
- Suflețel, Gorj = Rodica Suflețel, *Aspecte dialectale ale toponimiei din Gorj*, în MCD, 2, 260-280.
- Suflețel, *Termeni hidrografici* = Rodica Suflețel, *Termeni hidrografici în toponimie (I)*, în CCS, II, Timișoara, 1984, p. 74-80.
- Tiktin = H. Tiktin, *Rumänisch-deutsches Wörterbuch*, I-II, București, 1903-1924.
- Tomici, *Onomastica* = Mile Tomici, *Onomastica sârbilor și a croaților din România*, București, EA, 2006.
- TTRT, (Sălaj) = *Tezaurul toponimic al României: Transilvania (TTRT): județul Sălaj*, Editura Academiei Române, București, 2006 (colaboratori Dumitru Loșonți, Ileana Neiescu).
- VUK = Vuk St.-Karadžić, *Srpski rječnik istolkovan njemačkim i latinskim rječma (1818)*, în *Sabrana dela Vuka Karadžića*, II, Belgrad, 1966, p. 1-928.

SIGLE PENTRU LOCALITĂȚILE ANCHETATE

Băuțar = (Băț)	Obreja = (Obr)
Borlova = (Bor)	Ohaba = (O)
Bucova = (Bcv)	Oțelu Roșu = (OR)
Caransebeș = (Car)	Poiana Mărului = (PoiMr)
Cicleni = (Cic)	Preveciori = (Prev)
Cireșa = (Cir)	Rusca Montană = (RusM)
Ciuta = (Ciut)	Ruschița = (Rusț)
Cornișoru = (Crn)	Turnu Ruieni = (TRu)
Dalci = (Dlc)	Valea Bistrei = (VB)
Glimboca = (Glb)	Vama Marga = (VMg)
Iaz = (Iaz)	Var = (Var)
Măgura = (Măg)	Voislova = (Vos)
Mal = (Mal)	Zăvoi = (Zăv)
Marga = (M)	Zervești = (Zer)
Măru = (Măr)	Zlagna=(Zg)

LA TOPONYMIE DES VALLÉES DE BISTRA ET DE SEBEȘ GLOSSAIRE (I) (Résumé)

L'article comprend la toponymie des vallées de Bistra et de Sebeș, département de Caraș-Severin, Roumanie. Les noms de lieux ont été enregistrés à la suite d'amples enquêtes. On a consulté également un grand nombre de documents historiques (publiés ou en manuscrit) et des matériaux cartographiques qui se trouvent aux Archives d'État de Caransebeș.

Les principes de rédaction du glossaire mais aussi les méthodes utilisées pour la documentation sont celles qui ont été employées par le professeur Vasile Frățilă dans le glossaire toponymique de la vallée de Târnave, publié dans l'étude *Studii de toponimie și dialectologie*, 2002.

Les articles de glossaire sont organisés en fonction de la nature des noms. Les microtoponymes donnent des informations sur l'aspect géographique du terrain, sur l'importance économique et leur localisation. On indique aussi le sens et l'origine des appellatives qui sont à la base des noms propres.